

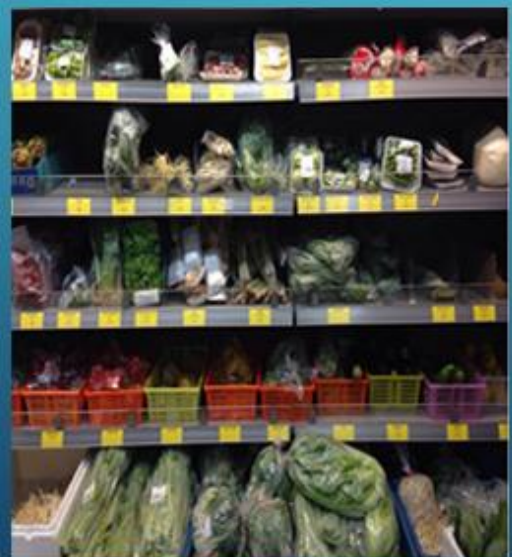
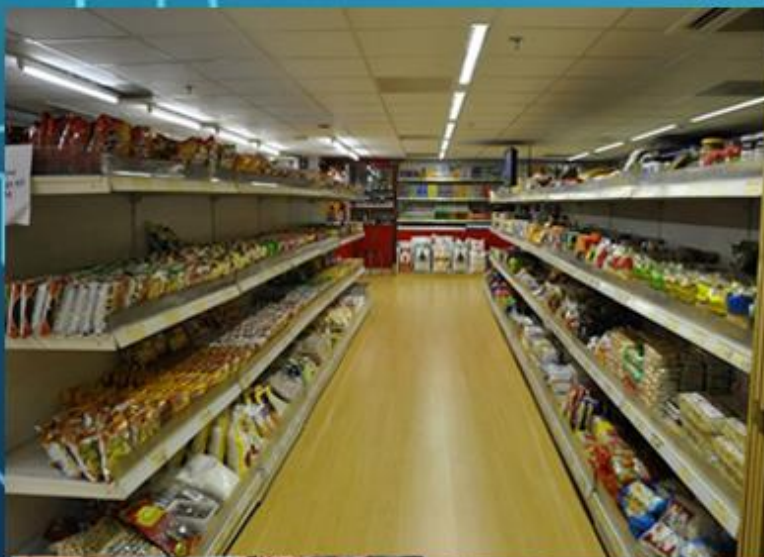
Vietnamese Toko Kim Lan

Bán các thực phẩm Châu Á tươi, khô và đông lạnh bảo đảm chất lượng cao, giá phải chăng, cửa hàng khang trang và đầy đủ các mặt hàng thực phẩm Việt Nam phục vụ quý khách.

Toko Kim Lan tọa lạc tại Nieuwstraat 50

74II LM Deventer.

Telefoon: 0570 644 289

**Vui lòng khách đến, vừa lòng khách đi.
Xin kính mời !**

Mục Lục

***

- 1 **Hình bìa** • Nguyễn Quang Kế
- 4 **Quan điểm** • Tình bằng hữu
- 6 **Xã luận** • Việt Nam nói nhân quyền
đổi lấy EVFTA ?
- 9 **Thời sự** • Bầu cử ở Đức
- 11 **Chủ đề** • Đến hẹn lại lên
• Nguyễn Quyết Thắng thơ và nhạc
• Tài liệu “Hồ sơ đen của Cộng sản”
- 21 **Phiếm luận** • Giận hờn
- 22 **Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
• Tin Hòa lan • Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 34 **Truyện ngắn** • Ngàn ánh dương rực rỡ
• Khẩu phật tâm xà
- 42 **Góc bạn trẻ** • Nguyễn Hữu Trần Hoàng
- 44 **Văn** • Con chim bay lạc
• Nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng
- Vườn Thơ** • Lê Lăng Du • Hoài Tâm Niệm
• Trangđài-nguyễn
- 49 **Đố vui Sudoku**
- 50 **Truyền thông xã hội dân sự**
• Viết cho anh Nguyễn Ngọc Đức
- 52 **Vui cười**
- 53 **Lời tòa soạn**
- 54 **Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese Vluchtelingen
in Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Van Der Hagenstraat 711- 6717DK - Ede
Nederland

Email: vietbaohoalan@yahoo.com

Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút

Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ

Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật

Danny Nguyen

Phát hành

Nguyễn hữu Phước

&

Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An
- Đỗ Văn Bùi • Hoài Tâm Niệm
- Lê Quang Kế • Miên Thụy
- Lăng Du • Nguyễn Đắc Trung
- Ngô Thụy Chương • Nguyễn Quyết
Thắng • Tiểu Yến Tử • Ông Năm Chuột
- Trúc Hà • Ty Na • Trần Quốc Hiền
- Nguyễn Lê Hồng Hưng
- Nguyễn Hoàng Nguyên • Nguyễn Hiền
- Liên Hiệp • Trần hữu Sơn • Võ Đức Tiến
- Trangđài-nguyễn • Ý Nga

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

TÌNH BẰNG HỮU

Nhạc sỹ Vũ Thành An đã viết trong bản nhạc với tựa đề: Bản Không Tên số 4 trong đó có câu: Triệu người quen có mấy người thân/ Khi lia trần có mấy người đưa. Bất cứ ai có mặt trên đời này dù sang hèn hay giàu nghèo thế nào đều được mặc định sẵn cho những mối tương quan với người khác trong cả cuộc đời mình như người quen, bạn bè và bạn thân.

Kẻ giàu tiền bạc thì có nhiều người vây quanh, người nghèo vật chất thường ít kẻ viếng thăm. “Bần cư náo thị vô nhân vấn, phú tại sơn lâm hữu viễn chinh”, âu cũng là thói đời nó vậy. Nhiều triết gia nhận định bạn khác với bè và bạn thâm giao thì khác với bạn thường tình. Trong nhiều giai đoạn và khúc rẽ của cuộc đời, mỗi người trong chúng ta có những tình bạn trong từng thời điểm.

Bạn từ thuở học trò, nhóm bạn sinh viên, bạn đồng nghiệp - làm ăn, tình bạn lính chiến, bạn vong niên, bạn già..., nhưng bạn thân có lẽ chỉ một hai người mà chúng ta có thể gởi gắm những bí mật, chia sẻ hoạn nạn ngọt bùi trên từng cây số cuộc đời và diễm phúc nhìn mặt, nắm tay nhau trước khi chia tay già từ cõi đời này.

Tình yêu thủy chung là vàng ròng, tiền thường là bạc và tình bạn thân phải ví như đồng. Có câu nói rằng: “Lúc khó khăn mới biết ai là bạn, khi hoạn nạn mới hiểu bạn là ai!”. Quả đúng vậy, chỉ khi gặp khó khăn, bế tắc, bạn mới nhận ra ai tốt với bạn, ai yêu bạn thực sự, mới hiểu được cuộc sống này đôi khi còn nhiều điều ngang trái, ngậm ngùi và của cải chỉ là phù vân nay còn mai mất. Chỉ có tình yêu và tình bằng hữu là trường tồn bởi nét đẹp phát xuất từ tâm hồn cao thượng không nhuộm bụi vật chất tầm thường.

Người ta có thể đúc kết được năm yếu tố tạo nên tình bạn tri kỷ, đó là: một: có một hoặc nhiều điểm chung giống nhau bao gồm tính cách, nhận thức; điều kiện, hoàn cảnh; quan điểm, mục tiêu, sở thích; môi trường sống, học tập và làm việc;....; hai: trung thực, chân thành; ba: không vụ lợi và không đố kỵ; bốn: bình đẳng, tôn trọng và nhường nhịn lẫn nhau, không phân biệt đối xử và năm: có tinh thần trách nhiệm.

Có rất nhiều giai thoại và những câu chuyện thật về tình bằng hữu qua các thời đại, chẳng hạn giai thoại tình bạn của Bá Nha – Tử Kỳ hay Lưu Bình – Dương Lễ. Trong sử ký Việt Nam có nhắc đến câu chuyện tình bạn giữa Phạm Ngũ Lão và Minh Hiến vương. Tình vua tôi, chiến hữu, của Lê Lai cứu chúa thời chống giặc nhà Minh có lẽ là một tình bạn lớn lao nhất, vì sự hy sinh thân mình cho đại cuộc và cho chủ tướng của vị anh hùng Lê Lai.

Tình bạn, đó là một tâm hồn trong hai cơ thể.– Aristoteles đã nói về tình bằng hữu thân thiết như vậy. Ai có được người bạn tri kỷ thì như là có một bản sao của cuộc đời mình vậy. Dẫu có là trăm năm đi nữa cho một kiếp người, thì triệu người quen có được bao nhiêu người đưa tiễn khi về chiều. Hãy nâng niu và trân trọng tình bạn hữu khi còn có thể, bởi cuộc đời thì vô thường mà đời người thì ngắn ngủi.

Vinh Thắng

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK Ede - Nederland, Tel: +31 (0)318 640625
IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN
www.congdonghoalan.com E-mail: congdong2017@hotmail.com

Ede ngày 28 tháng 9 năm 2017

Thư mời

V/v: HỌP KHOÁNG ĐẠI CỘNG ĐỒNG

Kính gửi : - Quý vị lãnh đạo tinh thần các tôn giáo,
- Quý đoàn thể, tổ chức,
- Quý vị nhân sĩ,
- Quý đồng hương.

Buổi họp khoáng đại đầu tiên của BCH nhiệm kỳ mới, chúng tôi BCH kính mời quý vị đến để cùng với chúng tôi bàn thảo góp ý về những việc sau đây

- Giới thiệu đến quý vị thành phần Tân Ban Chấp Hành, các Ủy Viên, Cộng Sự và ban Cố Vấn.
- Bàn thảo và chọn hình thức tổ chức cho ngày Quốc tế nhân quyền vào tháng 12 năm 2017
- Góp ý cho việc đón tết cổ truyền, địa điểm ngày giờ tổ chức mừng xuân năm 2018.
- Đóng góp xây dựng cho tờ báo VNNS, nội dung, số trang v.vv
- Những góp ý khác cho công tác.

Thời gian : ngày chủ nhật 5 / 11 / 2017
Từ 14 giờ 30 đến 17 giờ 30
Tại hội trường : 't Veerhuis
Nijemonde 4 – 3434AZ Nieuwegein – Zuid

Sự hiện diện của quý vị là điều vinh hạnh cho BCH chúng tôi để có thêm nghị lực lãnh nhận và làm tròn trách vụ của mình trong tương lai.

Kính chúc quý vị nhiều sức khỏe và an bình
Trân trọng kính chào thân ái.

T/m BCH/CĐVNTNCS/HL
Chủ tịch

Nguyễn Quang Kế

Xã luận**Việt Nam nói nhân quyền
đổi lấy EVFTA?****Phạm Chí Dũng**

Vào trung tuần tháng Chín năm 2017, có một chuyến đi “bí mật” và bất ngờ đến Hà Nội của ông Bernd Lange, Chủ tịch Ủy ban Thương mại quốc tế của Nghị viện châu Âu. Chủ đề: Hiệp định Tự do Thương mại EU - Việt Nam (EVFTA).

Nhưng chỉ một tuần sau, ngày 22/9/2017, Bộ Ngoại giao Đức đã chính thức ra thông báo tạm thời đình chỉ quan hệ đối tác chiến lược với Việt Nam, đồng thời trục xuất thêm một nhân viên ngoại giao của Đại sứ quán Việt Nam tại Đức. Một cú sốc ngoại giao chưa từng có đối với giới chóp bu Việt Nam!

**Abgeordnete fordern nach
Entführungsfall Sanktionen gegen
Vietnam**

Trịnh Xuân Thanh trên báo Đức

Tuyệt vọng EVFTA?

Chuyến đi của ông Bernd Lange không chỉ bí mật theo đúng nghĩa đen bởi cách ông đến Việt Nam không được bất kỳ cơ quan hay tổ chức nào thông báo trước, mà còn do cách xuất hiện đột ngột của quan chức này - bằng vào hình thức họp báo - ngay sau cuộc gặp của ông Lange với giới quan chức Việt Nam, trong đó có Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc.

Một lần nữa, vài tờ báo đảng Việt Nam ồn ào “nhét chữ” vào miệng quan chức nước ngoài và Thủ tướng Phúc bằng tiêu đề “Sẽ thông qua Hiệp định Tự do Thương mại EU - Việt Nam vào năm 2018”.

Còn Thông tấn xã Việt Nam thì khiêm tốn hơn với một tựa đề mang tính nghị quyết: “Phấn đấu thông qua Hiệp định Tự do Thương mại EU - Việt Nam vào năm 2018”.

Còn Bernd Lange?

Chẳng có bất kỳ hứa hẹn nào từ quan chức này về “sẽ thông qua Hiệp định Tự do Thương mại EU - Việt Nam vào năm 2018”. Thay vào đó, ông

Bernd Lange nói với các nhà báo vào ngày 15 tháng Chín tại Hà Nội: “Nhân quyền là vấn đề trọng tâm trong đàm phán thương mại giữa Việt Nam và Liên Minh Châu Âu- EU”.

Ông Bernd Lange cũng nói rằng nếu Việt Nam không giải quyết đầy đủ các quan ngại về nhân quyền thì e rằng chuyện thương thảo giữa đôi bên sẽ gặp rắc rối, rằng EVFTA có thể bị “xôi hỏng bống không” nếu Hà Nội không nghiêm túc cải thiện nhân quyền.

Trong thực tế, Nghị viện châu Âu có chức năng thông qua tất cả các hiệp ước hay thỏa thuận thương mại quốc tế mà EU thỏa thuận. Theo đó, EVFTA sẽ được xem xét theo hai giai đoạn gồm cấp Ủy ban Thương mại Quốc tế và cấp Nghị viện châu Âu.

Theo lộ trình, văn kiện EVFTA sẽ được Ủy ban Thương mại Quốc tế xem xét, kiểm chứng vào mùa Xuân 2018, để đảm bảo tất cả những cam kết trong hiệp định này sẽ được thực hiện đầy đủ. Nếu đạt được đồng thuận đa số tại Nghị viện châu Âu, EVFTA sẽ được thông qua trong khoảng mùa hè năm 2018.

Nhưng muốn EVFTA được thông qua, lại phải có sự thống nhất của quốc hội thuộc 27 nước thành viên. Sự đồng thuận giữa các nước EU lại tương đối cao về vấn đề nhân quyền. Chỉ cần vài nước không thông qua thì EVFTA sẽ bị khựng lại.

Kết quả duy nhất và có lẽ khá hài hước sau chuyến đến thăm Hà Nội của ông Bernd Lange là Ủy ban Thương mại Quốc tế của Nghị viện châu Âu và Chính phủ Việt Nam đã đạt được đồng thuận về việc... hai bên phải nỗ lực rất nhiều cho việc thông qua EVFTA trong 8-9 tháng tới.

Nhưng “nỗ lực” như thế nào, khi mà nước Đức - đầu tàu về chính trị và kinh tế của châu Âu - đã thật sự phẫn nộ?

Người Đức đã hành động!

*Buổi họp báo
của Bộ Ngoại
giáo Đức tại
Berlin,
22-09-2017*

*v/v Trịnh Xuân
Thanh
Nguồn
thoibaode*

Một hành động thích đáng và không hề “Đức cần Việt Nam hơn Việt Nam cần Đức” như một lối tuyên truyền của giới dư luận viên tuyên giáo và công an Việt nam.

Trong thực tế, cấp độ quan hệ đối tác chiến lược còn cao hơn và bao trùm hơn so với quan hệ

ngoại giao giữa hai quốc gia. Dù chỉ tạm đình chỉ quan hệ đối tác chiến lược, nhưng đây là lời cảnh báo rất trực tiếp về khả năng người Đức cùng với nhiều nước trong EU hoàn toàn có thể không còn ngó ngàng gì đến EVFTA, thậm chí Chính phủ Đức có thể tiến tới cắt đứt quan hệ ngoại giao với Việt Nam.

“Triển vọng phát triển còn tốt lắm”?

Vậy thì làm thế nào để “triển vọng phát triển còn tốt lắm” - như lời tuyên ngôn của Tổng bí thư đảng Nguyễn Phú Trọng sau khi TPP gần như tan vỡ, để “đất nước đi tới không gì cản nổi” - như một thể loại “tự sướng” từng ra rả vào thời chiến tranh, trong khi tình hình các FTA (hiệp định thương mại tự do) với các nước vẫn rơi vào tình thế bất lợi?

Dường như Nguyễn Phú Trọng đã duy ý chí đến độ vẫn quyết tâm theo đúng triết lý “lò đã nóng lên rồi thì củi tươi đưa vào cũng phải cháy” của ông sau này để bắt EVFTA cũng phải theo đúng như thế.

Trong khi đó, hiện trạng các FTA vẫn ngổn ngang, rất tương đồng với tình cảnh Việt Nam đã ký thỏa thuận với chẵn một chục đối tác chiến lược trên thế giới mà hậu quả là trong hai vụ giàn khoan Hải Dương 981 năm 2014 và Bãi Tư Chính năm 2017, đã chẳng có một đối tác chiến lược nào chia tay giúp Việt Nam để tránh thoát bàn tay lông lá đe dọa của đối tác chiến lược lớn nhất là Trung Quốc.

Đến cuối năm 2016, Việt Nam đã ký kết, thực thi và đang đàm phán 16 FTA. Trong số này, có 10 FTA đã thực thi (sáu FTA trong số này với tư cách là thành viên ASEAN, bốn FTA còn lại với Chile, Nhật Bản, Hàn Quốc, và EEC). Hai FTA đã kết thúc đàm phán là TPP và Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và EU (EVFTA). Bốn FTA đang đàm phán là Hiệp định Đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP), FTA ASEAN - Hồng Kông, FTA với Israel và với Khối thương mại tự do châu Âu (EFTA).

Chỉ có hai FTA của Việt Nam với Mỹ và châu Âu là còn xuất siêu được - lần lượt là 25 tỷ USD và 20 tỷ USD mỗi năm. Còn thặng dư xuất siêu với Nhật bằng 0, trong khi ngay cả Hàn Quốc, tưởng là “dễ ăn”, nhưng Việt Nam lại phải nhập siêu đến hai chục tỷ USD vào năm 2016.

Còn với Trung Quốc thì khởi nói: con số nhập siêu chính ngạch lên đến 20 - 30 tỷ USD/năm, chưa kể phần tiểu ngạch khoảng 20 tỷ USD nữa, tổng cộng đến 40 - 50 tỷ USD nhập siêu mỗi năm dành cho Việt Nam.

Sau cú đổ vỡ của Hiệp định TPP mà đã khiến Bộ Chính trị Việt Nam choáng váng, EVFTA là niềm hy vọng cuối cùng để Việt Nam duy trì được số xuất siêu hơn hai chục tỷ USD hàng năm vào thị trường châu Âu, cũng như cứu vãn nền kinh tế

Việt Nam và do đó cả chân đứng thể chế chính trị vốn đang tích tụ rất nhiều dấu hiệu của suy thoái và khủng hoảng.

Không thể ngồi chờ EVFTA từ trên trời rơi xuống, trong năm 2017 giới chóp bu Việt Nam đã phải tự than lặn lội đi các nước châu Âu để “dân vận” nhằm thúc đẩy nhanh việc thông qua EVFTA. Trùng thời gian ông Bernd Lange đến Hà Nội, một quan chức Việt Nam của Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ đã đi Thụy Sĩ nhưng chỉ đạt kết quả “các quan chức Việt Nam và Thụy Sĩ đồng ý với nhau rằng sẽ phải nỗ lực nhiều hơn để hoàn tất việc ký kết thỏa thuận thương mại tự do giữa Việt Nam và khối bốn quốc gia châu Âu bao gồm Thụy Sĩ, Na Uy, Băng Đảo, và Lichteinsten”.

Trước chuyến đi châu Âu của Vương Đình Huệ, Bộ Chính trị Việt Nam cũng đã cử hai phái đoàn đi “dân vận” ở châu Âu: đoàn của bà Nguyễn Thị Kim Ngân - Chủ tịch quốc hội, và đoàn của ông Nguyễn Xuân Phúc - Thủ tướng. Tuy nhiên, cả hai đoàn này đều chỉ có được kết quả hết sức mờ nhạt. Chẳng có một hứa hẹn nào, càng không có cam kết cụ thể nào từ phía các “nước bạn”.

Lối thoát nơi nhân quyền?

Nếu giới chính khách Đức vừa nhận ra một Việt Nam của tráo trở chính trị rõ đến như thế, tất cả đều đe dọa tương lai của EVFTA. Và hẳn làm giới lãnh đạo Việt Nam mất ngủ.

Mất ngủ sinh ra tâm tư, suy tư và dằn vặt. Tự trung phải tìm ra lối thoát “cho mình, cho đảng”, sau đó mới là “cho dân tộc, cho nhân dân”.

Lối thoát đầu tiên hiện ra vào tháng Tám năm 2017: “thừa nhận Việt Nam Cộng Hòa”. Dù chưa có bất kỳ một cơ quan đảng hay chính quyền nào đứng ra “nhận trách nhiệm” về vụ bộ sách Lịch sử Việt Nam bỗng dưng quá đổi can đảm nhìn nhận lại quá khứ và tự nguyện xóa đi hình ảnh “ngụy quân ngụy quyền” trong một ít trang giấy, nhưng mọi thứ đều rõ mồn một là bộ chính trị đảng đã có chủ trương về việc này và đang muốn “hòa hợp hòa giải” với ít nhất một mục tiêu rất thiết thân: gia tăng thu hút kiều hối của “kiều bào ta”.

Lối thoát thứ hai có vẻ manh nha từ cái cách ông Bernd Lange bất ngờ đến Hà Nội mà từ đó gọi ra một giả thiết: liệu Hà Nội có đạt được một thỏa thuận ngầm với Liên minh châu Âu để EU cử đặc phái viên đến Việt Nam nhằm hai mục đích: rà soát lại khung sườn EVFTA, và giám sát nhân quyền?

Chi tiết đáng chú ý là dù là quan chức chuyên về thương mại, nhưng ông Bernd Lange lại có một số tiếp xúc với một số tổ chức xã hội dân sự ở Hà Nội.

Cho đến nay, chưa có xác nhận nào từ giới đấu tranh dân chủ nhân quyền về việc họ đã tiếp xúc với ông Bernd Lange. Cũng cần nói thêm, đang có hai khái niệm tách biệt tồn tại ở Việt Nam: một khái niệm đã tồn tại nhiều năm qua là “Xã hội dân sự độc lập”, bao gồm những người đấu tranh cho dân chủ và nhân quyền, và khái niệm thứ hai thì mới toanh - nhà nước vừa nhận vợ “xã hội dân sự”.

Cũng chưa biết ông Bernd Lange đã tiếp xúc với tổ chức xã hội dân sự dạng nào. Nhưng e rằng chính quyền đã “tạo mọi điều kiện” để vị quan chức này được tiếp cận với những tổ chức hội đoàn của nhà nước mà nay đã biến thành “xã hội dân sự”.

Dù gì sau những cuộc tiếp xúc trên và thậm chí còn được họp báo công khai, ông Bernd Lange đã nêu ra ba vấn đề lớn mà Việt Nam cần xử lý, gồm việc phê chuẩn các công ước quan trọng của Tổ chức Lao động Thế giới, việc bảo vệ môi trường, và việc để xã hội dân sự cùng các nhóm phi chính phủ tham gia nhiều hơn vào hoạt động tham vấn liên quan tới EVFTA.

Thực ra, những khuyến nghị về nhân quyền đã được giới chức và các nghị sĩ Mỹ nêu ra với Việt Nam từ nhiều năm qua, mà lần gần nhất là ngay trước chuyến đi của Thủ tướng Phúc đến Washington để gặp Tổng thống Trump. Nhưng chóp bu Việt Nam đã bỏ ngoài tai. Trước và sau chuyến đi này, công an Việt Nam đã bắt bớ rất nhiều người bất đồng chính kiến. Cũng sau chuyến đi này, đã chẳng thấy bóng dáng nào của Hiệp định thương mại song phương Việt Mỹ mà Việt Nam quá cầu cạnh.

Còn vào lần này, đến lượt giới chức châu Âu lên tiếng, nhưng chưa bao giờ lên tiếng mạnh mẽ như lúc này về mối quan hệ thật sự ràng buộc giữa nhân quyền với EVFTA.

Nguy cơ mất EVFTA là quá rõ ràng. Giờ đây, cái phao cứu sinh cuối cùng chỉ còn là vấn đề nhân quyền, để nếu chính thể Việt Nam chấp nhận cải thiện và hơn nữa là phải có những cải thiện có thể chứng minh được, may ra Nghị viện châu Âu có thể thuyết phục nước Đức không chấm dứt hoàn toàn quan hệ đối tác chiến lược với Việt Nam và do đó còn để hé cánh cửa đi tiếp cho EVFTA.

Trong tình thế không khác gì bị triệt buộc trên, “chính phủ” của ông Nguyễn Phú Trọng sẽ tính toán gì? Tiếp tục bảo thủ và đàn áp nhân quyền để tiếp tục chẳng nhận được lợi ích nào từ cộng đồng quốc tế?

EVFTA không chỉ là vấn đề thiết thân của ông Trọng để bảo vệ sự tồn vong được chẳng hay chớ của đảng cầm quyền, mà còn là lối thoát khả dĩ nhất cho các phe phái khác trong nội bộ đảng vào lúc con tàu sắp đắm. (nguồn VOA)

GẶP GỠ

*Bạn bè chúng tôi giờ còn hơn chục đứa
Ngày xưa chung lớp chung trường
Chung cảnh ngộ chung cuộc đời tao loạn
Xô dạt theo từng biển cố quê hương*

*Những đêm phố núi nằm hầm nghe pháo
Kích
Nơi rừng xa vọng lại tiếng bom rền
Tuổi đôi tám xuân thì sao mờ mịt
Chữ nghĩa cô thầy từng trang tim chông
chênh*

*Đường đến trường hai bên lẻ hoa cỏ
Sớm tinh mơ sương mỏng mảnh giăng
ngang
Áo học trò xanh thêm lòng phố
Loanh quanh xe đạp mãi cà tàng*

*Xe chở buồn vui ký ức
Cứ đi về cùng năm tháng lãng du
Rời những đêm nằm đợi khờ thao thức
Bóng ai về theo giấc mộng vàng thu*

*Bạn bè chúng tôi giờ còn hơn chục đứa
Quang, Trục, Thành, Sỹ, Ngọc, cò Linh
Trong, Hải bầy con trai một thuở
Yêu người má hồng mắt biếc áo dài học sinh*

*Hôm nay có thêm cô bạn học
Ngày xưa hiền ngoan cấp sách đến trường
Tên vẫn gọi nàng là Bích Ngọc
Đã làm xiêu nghiêng mấy trái tim thương*

*Ôi học trò tuổi ngu ngơ khờ dại
Chẳng biết gì... nhưng lại biết si tình
Yêu thật nhiều mà nào đâu dám nói
Dấu trong hồn bóng dáng ấy lung linh*

*Mỗi mùa hè phượng hồng bay lả tả
Lại đan thêm những ký ức buồn vui
Ve chọt thức thờ than trời nắng hạ
Học trò chia tay lòng cứ ngậm ngùi*

*Hôm nay đây giữa cuộc đời muôn ngã
Hồi ngộ về hoài niệm lại ngày xưa
Kể nhau nghe bao nhiêu câu chuyện lạ
Từng đời riêng trời rả rích cơn mưa*

*Ly bia sủi những hồn thương tuổi nhỏ
Tiếng nhạc câu ca ru giấc mộng đời
Những mái đầu giờ bạc như lòng phố
Lõng bõng ngoài kia mưa... mưa cứ rơi*

Lãng Du

Thời sự

Bầu cử ở Đức, đót củi ở Việt Nam và cơn lốc Trịnh Xuân Thanh

Sa Huỳnh (Berlin)

Sáng ngày Chủ Nhật, 24.09.2017, sau buổi điểm tâm, tôi cùng cô bạn đi tham gia bầu Quốc Hội nước Đức.

Đối với tôi, có quốc tịch từ năm 1991, nên chẳng phải là lần đầu. Riêng cô bạn tôi, vẫn còn là công dân Việt, nên chỉ đi theo để... quan sát.

Trên đường đi, nàng bảo: "Lạ thật, không khí bầu cử ở đây im ắng, khác với ở Việt Nam. Ra đường chỉ thấy từng cặp dắt tay nhau, ăn mặc chỉnh tề, chuyện trò vui vẻ đi vào phòng phiếu. Ở Việt Nam ta, vào những dịp như thế thì rất ồn ào. Khẩu hiệu, cờ quạt treo khắp nơi. Đồ chọi làm chói cả mắt. Chưa kể loa phường thì nhau phát công suất tẹt ga ngay từ sáng sớm. Nhức hết cả đầu."

* * *

Đương kim Thủ tướng Angela Merkel đã được nhiều công dân Đức gốc Việt bỏ phiếu ủng hộ.

Tôi mỉm cười thông cảm: "Ở những nước văn minh, nền dân chủ đã phát triển cao, mọi người dân đều ý thức được tầm quan trọng của lá phiếu, nên không cần ai... hò hét. Ở những nước kém phát triển hầu hết đều khác xa. Không giăng cờ, không khua mõ... chắc ít ai chịu đi bầu. Nước Việt Nam ta cũng không ngoài trường hợp đó. Ngoài việc kém phát triển về dân chủ, nước ta còn bị nạn độc quyền lãnh đạo, theo nguyên tắc 'đảng cử - dân bầu', nên lá phiếu thực ra chẳng có giá trị gì."

Trong kỳ bầu cử này, tại nước Đức có đến 48 đảng phái tham gia. Nhưng thực tế chỉ có 6

đảng: CDU/CSU, SPD, Grüne, Linke, FDP và AfD là có khả năng chia nhau 631 số ghế ngồi trong Quốc hội. Đảng nào, hay liên minh nào, chiếm được từ 316 ghế trở lên, sẽ được phép thành lập chính quyền, bầu Thủ tướng, thành lập nội các, thảo ra chương trình hành động cho nhiệm kỳ 4 năm tới.

Đúng 18 giờ ngày bầu cử, mọi việc đã rõ ràng. Đương kim Thủ tướng Angela Merkel, 63 tuổi, sẽ tiếp tục trong vai trò lãnh đạo. Nhưng rất tiếc, đảng của bà không nắm quyền lực một mình, mà phải chia bớt một phần cho đảng xanh Grüne và đảng vàng FDP, bởi CDU/CSU chỉ được 32,9% tổng số phiếu.

Dù chiếm được 20,6%, nhưng đảng SPD đã tuyên bố rời liên minh cầm quyền, nhận lãnh vai trò dẫn đầu đối lập trong quốc hội, để ngăn việc đảng cực hữu AfD, với 13% số phiếu, là lực lượng mạnh thứ 3, sẽ thao túng nghị trường.

Đối với tôi, kết quả là tạm chấp nhận được. Tôi đã bầu cho đảng Xanh, dù tôi thuộc khuynh hướng CDU và SPD. Việc làm của tôi nhằm mục đích giúp không khí dân chủ trong Quốc hội. Với sự suy nghĩ rằng, dù sao thì CDU/CSU và SPD cũng sẽ thành những lực lượng chính trị mạnh nhất và nhì, họ sẽ không cần thêm phiếu nữa, chúng ta dành cho đảng phái khác, hầu giảm bớt sức mạnh của 2 đảng mà tôi không hài lòng, là đảng cánh tả Linke, và cánh hữu AfD.

Theo thông tin trong những ngày qua, đây là một "chiến lược" không phải của riêng tôi, mà của nhiều cử tri khác trên nước Đức. Vì vậy, việc các chính đảng lớn là CDU/CSU và SPD, bị mất phiếu trầm trọng trong kỳ này, có thêm một lý do vô cùng dễ hiểu. Ít nhất là tôi đã không bầu cho họ, như những lần qua.

Trên đường về, khi nghe tôi kể về suy nghĩ của mình, cô bạn đã thốt lên: "Ước gì ở quê hương Việt Nam của mình, cử tri cũng được cơ hội dân chủ để chọn lựa như thế, có nhiều đảng phái ra tranh cử như ở Đức hiện tại. Lúc ấy nếu người dân vẫn chọn đảng Cộng sản làm lãnh đạo đất nước, và bên cạnh có nhiều đảng đối lập làm nhiệm vụ kiểm tra, thì quyền lực sẽ không còn bị lạm dụng, đỡ khổ cho dân mình biết bao. Và những người 'cộng sản chân chính' có lòng với vận mệnh đất nước, cũng đỡ nhức đầu, với tình hình ngoài tầm kiểm soát như hiện nay."

Tôi gật đầu: "Đúng là như vậy, nhưng vô cùng gian khó. Đảng Cộng sản có tổ chức rất tinh vi,

chặt chẽ và chẳng chịt từ lâu trong xã hội Việt Nam. Điều đó vô cùng có lợi trong thời kỳ chiến tranh, vì nhờ thế mà đảng đã có thể nắm toàn bộ quyền hành để quyết định và triển khai sức mạnh. Thế nhưng ngày nay, trong thời kỳ xây dựng, cần phát triển mọi mặt khác trong xã hội, đưa đất nước tiến lên, hội nhập vào dòng chảy tiến bộ của toàn thế giới, chúng ta cần một thể chế dân chủ, minh bạch, tự do, trong tinh thần thượng tôn pháp luật."

Dù trong nước, hiện nay có bao người, kể cả những người cộng sản, trăn trở về một hướng đi đúng đắn cho dân tộc, và đặc biệt là thành phần trí thức, dù trong những năm tháng qua họ bị làm thui chột, mất dũng khí, đôi khi phải chịu tiếng ươn hèn. Những người cộng sản muốn thay đổi cũng không dễ, vì chính cái tổ chức chặt chẽ tinh vi, lại trở thành "gậy ông đập lưng ông". Điển hình là chính sách độc đảng, chính sách hộ khẩu, đảng cử / dân bầu, sỏ hươu và lý lịch, vân vân.

Đã từ lâu những chính sách này đã giúp đảng ổn định, tồn tại và phát triển. Rất có lợi trong thời kỳ chiến tranh. Thế nhưng hiện nay, chính sách này đã và đang thành trở ngại, bó tay đảng về những tham vọng như quyết tâm đổi mới, chuyển mình tiến bộ, đoàn kết dân tộc, bài trừ tham nhũng, chống nạn bè phái, xây dựng dân chủ, hoà giải và hoà hợp dân tộc.

Thật ra, nạn bè phái và nạn tham nhũng tuy hai mà một. Bởi chính vì cùng có mưu đồ tham nhũng nên các nhóm lợi ích kết lại thành bè phái. Và vì quyền lực không được kiểm soát nên nhóm bè phái càng thêm sức mạnh, sự tham nhũng càng bành trướng to hơn. Đến lúc cần, họ lại thanh toán, triệt hại nhau, đất nước càng điều linh và nghèo khó.

Điển hình hiện nay là việc ví von "nung lò, đốt củi" của Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng. Dù ông rất quyết tâm bài trừ tham nhũng, thế nhưng đại đa số người dân đều không tin vào sự thành công. Họ càng không tin rằng, nạn tham nhũng và nạn bè phái, cuối cùng sẽ hoàn toàn biến mất trong nhà nước CHXHCN Việt Nam. Bởi khi đốt xong được đám củi này thì đám củi khác lại... hiện ra, đôi khi còn cứng và khó cháy hơn những đám củi khác. Bởi tham nhũng và bè phái càng ngày càng khôn, tinh ma hơn.

Nguyên do của vấn nạn này chính là sự thao túng quyền lực. Mà bản chất con người là tham

lam quyền lực để dễ bề thực hiện được lòng tham, chiếm đoạt của cải vật chất, biến của công thành của riêng mình. Không ai tự nhiên từ bỏ quyền lực và từ bỏ lòng tham, trừ khi bị bắt buộc.

Và vũ khí hữu hiệu giúp thực hiện sự bắt buộc đó, chúng ta không phải mất công tìm kiếm hay mò mẫm đâu xa, vì thiên hạ trong thế giới đã tìm ra cả mấy trăm năm nay rồi. Đó là xây dựng một thể chế dân chủ, có khả năng kiểm soát quyền lực, theo hình vòng tròn của tam quyền phân lập: Lập pháp (Quốc hội), Tư pháp (Tòa án) và Hành pháp (Chính quyền).

Ba cơ quan này phải tuyệt đối độc lập với nhau, không quyền nào được đứng trên quyền nào, cùng nhau giúp điều hành sự hoạt động và trật tự xã hội, mang ấm no, hòa bình, hạnh phúc và công bằng đến cho tất cả mọi người.

Trở lại tình hình đất nước ta, ngoài những thiếu sót về một thể chế dân chủ, như đã nói ở trên, dư luận hiện nay cũng nghi ngờ quyết tâm đánh bại tham nhũng của ông Nguyễn Phú Trọng. Họ cho rằng, thực ra đó chỉ là màn đấu đá nội bộ, nhằm tranh giành quyền lực và làm các đối thủ, phe của nguyên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng yếu đi, để chuẩn bị nhân sự của phía ông, cho kỳ Đại Hội đảng lần thứ 13.

Bởi nếu không nắm được quyền lực, đảng sẽ mất khả năng kiểm soát và quyết định, trong bối cảnh một nền kinh tế khó khăn và xám xịt như hiện nay, cùng với sức ép về đòi hỏi quyền con người của quần chúng, đòi hỏi dân chủ của những phong trào đấu tranh dân sự, cũng như đòi hỏi phải cứng rắn hơn với chính quyền Trung Quốc, của tuyệt đa số người dân trong và ngoài nước.

Chính vì những ngờ vực đó, mà lòng tin của dân chúng ở trong nước, vào một đất nước trong sạch với sự phát triển bền vững, không có nền tảng vững chắc.

Còn đối với người Việt ở ngoài nước, hay còn gọi là "khúc ruột ngàn dặm", lòng tin ấy đã ít ỏi từ lúc không mấy ai hài lòng, về thái độ quá mềm yếu của nhà nước, đối với sự hung tàn, xem thường khí phách dân tộc Việt Nam của bành trướng Bắc Kinh. Đến tình trạng đạo đức xã hội và học đường xuống dốc thảm hại. Tiếp theo là vấn nạn tham nhũng tràn lan, ăn sâu vào gốc rễ khắp mọi cơ sở và tổ chức xã hội ở Việt Nam.

Lòng tin ít ỏi đó lại càng ít đi hơn, sau... cơn lốc Trịnh Xuân Thanh (TXT).

Chủ đề

Đến hẹn lại lên

Cuối cùng thì vợ chồng ông Lân cũng về tới nhà. Đã quá nửa đêm. Sự căng thẳng suốt hơn tiếng đồng hồ giúp ông tỉnh ngủ trên khúc đường về, nhưng bây giờ, khi chiếc xe đã nằm yên chỗ, ông bỗng cảm thấy rời rã. Tuy thế, ông biết, nếu có đặt lưng xuống giường ông lại mở mắt trao tráo. Vài năm nay ông bị chứng mất ngủ vô thời khác. Giờ người ta ngủ, ông thức. Giờ thiên hạ thức, ông chập chờn. Bác sĩ khuyên ông không nên xem computer giấc khuya, nhưng vô hiệu. Thói quen xem phim bộ như có một người tình thủ thỉ bên tai tới khi ngủ thiếp đã thấm vào tận những mao quản li ti trong người ông. Bên cạnh, vợ ông giạt mình, dụi mắt. Ông khẽ nói: “Đến nhà rồi. Em vô thay đồ, đi ngủ đi, để anh mang đồ đạc vô.”

Vợ ông bước xuống xe, nói không quay lại: “Mệt quá đi. Em nói rồi đó. Lần sau có đi thì anh đi một mình thôi đấy nghe.”

Ông không biết câu nói lần này là thực hay do giận lẫy, vì đã bao lần vợ ông nói như vậy, rồi cuối cùng vẫn lại ngồi lên xe cùng ông đến nơi họp mặt. Như một chứng tỏ cho mọi người thấy có chồng có vợ cạnh nhau. Hay để kiểm soát lời ăn tiếng nói của ông giữa chốn bạn bè, có trời mới biết. Lần này có hơi khác, ông linh cảm vậy. Đúng hơn, tai ông dường như bắt được những cảm nhận của người mấy chục năm đầu gối tay ấp. Trên đường về nhà, bà than hai ba bận: “Đám bạn anh tụ họp lần nào cũng bằng ấy chuyện, nói tới nói lui hoài. Chán thấy mồ.”

Ông chặc lưỡi, tuồng đồng ý, và tự bào chữa là tật nói đi nói lại dằng dai một chuyện một là tật cố hữu của nhiều người khi đã vào tuổi mặt trời xế bóng trong cuộc đời. Bởi họ không có cơ hội gặp cái mới, và cũng chẳng có nhu cầu tìm biết thêm. Còn riêng trong đầu, ông cũng nghĩ đến chuyện chắc phải chắm dứt tham dự những cuộc họp như thế này thôi. Càng ngày, dường như chúng càng trở nên nhạt nhẽo. Đó là chưa kể tới những xui xẻo. Như tối này. Ông đang nghĩ

tới quãng đường về và cố tìm lời giải đáp. Chục phút sau khi ông bà rời trạm xăng, chiếc xe cà tàng chột dờ chững, khục khặc ho hen... Ông vội tấp vào lề. Hai bên đường chỉ có đồng cỏ trống trơn, không nhà cửa, cũng chẳng có ngọn đèn đường. Bà vợ choàng tỉnh, hỏi dồn: “Gì vậy anh?”

“Không biết, sao nó không chịu chạy nữa.”

“Kỳ vậy, mình mới đổ xăng mà. Hay hồi nãy anh đổ lộn dầu rồi đó?”

Ông thấy nhói trong tim, nhưng may còn nhớ ra: “Đổ đúng xăng mà, anh nhớ là anh còn coi cái giá mỗi lít trước khi bơm mà em.”

Ông vạy chia khóa. Máy xe khục khặc giận dữ. Nghĩ máy ngộp, ngồi định thần một lát, ông tiếp tục đề. Chẳng khá hơn. Ông bắt đầu run. Bà cũng quỳnh, khi chột thấy bó bông đã héo úa nằm dọc lề đường bên kia, cách đó không xa: “Anh xuống coi sao...”

Ông khoác áo, bước xuống, mở nắp ca-bô lục lọi bới tìm. Mọi thứ đều có vẻ bình thường. Bình điện, nước nối... Bà hỏi với ra: “Có thấy gì không anh?”

“Không thấy có gì trục trặc hết.”

Ông lên xe, mở công tắc, trên bảng báo chẳng có dấu hiệu gì khác lạ, xăng đầy, nước ấm vừa đủ. Ngộp xăng thì chắc chắn là không, bởi xe đang chạy ngon trơn trên con đường liên tỉnh. Nhưng giờ thì cỗ máy vẫn đình công, kêu ặc ặc, dấu hiệu sắp hết bình vì bị đề liên tục.

“Điều này chắc chỉ còn cách kêu họ tới sửa. Mà khuya quá rồi, không biết chừng nào họ mới tới đây.”

“Hồi nãy kêu anh về sớm mà anh cứ ngồi chết đó, nói chuyện gì đâu không”, bà bắt đầu nổi quạu. “Hồi đó anh sửa xe hay lắm mà, giờ cái xe mới chết máy mà đã đầu hàng.”

Mặc bà khích, ông dịu giọng:

“Hồi xưa ở Việt Nam khác. Xe cộ bây giờ toàn đồ điện tử không, hư là chỉ có nước kêu hãng bảo trì họ tới, có máy đo. Minh đâu có mấy cái đồ nghề đó.”

Bà chịu thua, hỏi ông kêu cho hãng bảo hiểm. Hai vợ chồng ngồi chết trân trên xe. Ông toát mồ hôi cùng mình mặc dầu trong xe khí lạnh bắt đầu thấm, còn bà liên tục bắt ấn, niệm Phật và ngó chăm chăm bó bông, sợ mắc chứng nó nhồm dậy. Hơn nửa tiếng sau, chiếc xe vàng cứu tinh xích đến. Ông lấp bắp giải thích – thực ra chẳng cần dài dòng, xe không chạy là không chạy, chỉ có việc coi lại ba thứ: xăng, nước, điện, ông rành sáu câu. Ông vốn dân Quân Vận, nhờ tài sửa xe Honda cho cả gia đình nhà vợ mà ông bà đã nên đôi. Chuyện dễ như ăn cơm sườn mà giờ đây ông đành bó tay, làm ông cũng bực, coi như mất điểm thêm qua cú này. Người thợ rề đèn soi một

lượt, bàn tay thành thạo lác chỗ này, móc chỗ nọ. Ông đứng cạnh dòm theo nhưng chẳng học lóm được thêm gì.

Vậy là anh ta chui vào xe. Mở công tắc, liếc qua dây đồng hồ và đèn báo, vặn chìa. Máy phát nổ ròn tan như chế nhạo sự kinh ngạc của ông già. Anh ngó ông Lân, có vẻ hơi bực. Hai vợ chồng tròn mắt ngó lại.

“Ừa! Có gì trục trặc đâu!”

“Nãy giờ tôi... tôi đề... đề cả chục lần...”, ông lấp bắp, trời tối không ai thấy mặt ông đỏ cỡ nào. May là mấy ly rượu đã tan gần hết, không thì... Ông cố vớt vát:

“Nếu không có chuyện gì thì tôi đâu mắc công kêu anh...”

Nhưng anh thợ không để ý chuyện này. Móc điện thoại báo về tổng đài, ngoáy mấy chữ vào tờ tường trình công việc đưa cho ông ký, xong anh ta nhảy phóc lên xe phóng đi, sau khi dặn dò:

“Ông chạy cẩn thận, có ngừng xe dọc đường nhớ đừng tắt máy. Tốt hơn là mai ông mang xe ra ga-ra cho họ rà lại toàn bộ một lần cho chắc. Chúc ông bà may mắn.”

Dĩ nhiên là sau đó ông lái xe rất chậm rãi, hồi hộp vì sợ xe dờ chừng nữa thì ít, mà nghĩ về một “oan hồn” nào đó có thể đang luẩn quẩn nơi khúc đường gập nạn thì nhiều. Ngồi cạnh, bà Lân chốc chốc niệm Phật. Chẳng ai dám nói ra ý nghĩ của mình về chuyện vừa xảy ra, có lẽ chúng cũng giống nhau thôi. Bất giác ông liếc nhanh vô kiếng chiếu hậu, biết đâu “nó” đang ngồi trên băng sau thì chắc cả người cả xe xuống ruộng... Và cho tới bây giờ ông vẫn chưa hoàn hồn. Vợ ông đã lên lầu từ lâu, chỉ còn ông dưới nhà, căn nhà lạnh ngắt. Nhưng ông không vội. Thời giờ với ông như tiền của đại gia. Hai vợ chồng từ lâu đã ngủ riêng. Nếu người ngoài thắc mắc, ông nói vì ông có tật ngáy ồn ào sợ phá giấc ngủ của bà. Bà bảo là ông ghiền coi sách truyện, phim bộ cho nên ngủ riêng để coi cho mãn nhãn. Sự thực không hẳn thế. Cái giao ước sẽ nằm bên nhau tới mãn đời mà họ thủ thỉ với nhau trong chuỗi ngày thần tiên sau tiệc cưới là một giao ước hoàn toàn dựa trên tin cậy, không có những điều kiện “phải” hay “không được”. Dần dà, cả hai cùng nhận ra có những lần mình không tuân thủ những điều kiện “bất thành văn” này, và không biết tự khi nào – hình như từ khi căn nhà đã trở nên quá rộng và im vắng sau khi đứa con cuối cùng đã ra ở riêng vài năm – hai người đã tự nguyện chọn cuộc sống chung mà riêng này. Những tháng đầu, nhiều đêm ông còn nằm trần trờ lắng nghe tiếng động từ phòng bên, thỉnh thoảng nghe tiếng bà ngáy ro ro, ho hen, tiếng

dép lê loạt soạt từ phòng ngủ ra phòng tắm hay xuống nhà dưới... thì đoán bà đang làm gì, còn bà thì mỗi lần đi ngang phòng ông, thấy ánh sáng lọt qua ngạch cửa và tiếng léo nhéo thì nghĩ là ông còn thức, vậy thôi. Có lần ông vào phòng bà, và hoàn toàn cảm thấy lạc lõng trước khung cảnh lạ lẫm khác hẳn trước đây khi hai người còn ngủ chung. Gần như mọi thứ đều thay đổi vị trí, trừ mấy cái tủ quần áo. Ông nhận thấy rõ ràng đây là giang sơn của riêng một người nào đó, không có ông trong đó. Ông buồn bã bước trở về phòng mình, để cũng nhận ra nơi này cũng là một lãnh địa riêng. Mọi thứ ông cần đều nằm trong tầm tay với. Sách và băng đĩa nằm theo một trật tự chỉ có mình ông biết. Dường như bà cũng chẳng thêm bước vô nơi đây, bởi dưới sàn đóng bụi còn thấy mấy mảnh giấy vụn vương vãi tự thuở nào ông chẳng nhớ.

Ông thấy nhói trong tim một chút, nhưng rồi cuối cùng nhận ra là con đường một khi đã dẫn tới nơi này rồi thì khó mà quay lại...

“Minh phải pha một bình trà...”, ông tự nhủ, phải ngẫm lại xem coi có mối liên lạc nào giữa những sự kiện ngày hôm nay. Chẳng lẽ một điềm gỡ? Nhóm bạn tụ họp tán dóc của ông thời cực thịnh có sáu gia đình, nhà họ không quá cách xa nhau. Mỗi tháng họ tụ nhau một lần, xoay tua. Lần lần, con số tụt xuống. Người này thoái thác bận coi nhiều cháu. Người kia bệnh. Người nọ dọn nhà. Người khác nằm xuống... Những cuộc họp mặt theo năm tháng cũng dần thưa đi, và chuyển đổi, rồi lại phải có lý do, không có hú sông như trước. Hồi đó... hồi đó còn ăn nhậu tưng bừng, bia khui không kịp, Tết ngủ lại bài bạc. Mấy bà động dao động thớt, chiền món này xào món nọ, nói chuyện rân trời.

Rồi tới thời gian chuyển từ bia sang rượu, ngồi khề khà nhâm nhi và hát karaoke, thì lượng đồ ăn đã giảm xuống. Tới chừng có một số lâm bệnh mãn tính, hơn nửa số đã bỏ thuốc và rồi rượu uống có cữ, những thú vật chất đã dần vơi, thì chỉ còn ngồi tán dóc với nhau là chính. Chuyện vui buồn trong công việc làm ít còn nhắc. Chỉ còn những chuyện than thở bệnh tật, con cháu, để rồi trước sau cũng lại quay về những chuyện thời quá khứ vàng son, rồi chuyện tù tội cải tạo, chuyện lập nghiệp nơi đất mới... Ông thích ngồi nghe họ tán tụng nhau, nhất là nghe những chuyện vui ông Sinh mang ra kể cho đám tiệc.

Ông Sinh trước kia ở cùng xóm, bốn năm trước, khi bà mất, ông dọn về nhà đứa con gái, để có người khuấy khỏa, coi mấy đứa cháu cho hai vợ chồng nó đi làm... và sướng nhất – ông cười hi hi – đỡ khoản tiền mượn nhà.

Nhưng lần họp mặt cuối cùng, trong dịp nghỉ cuối năm ngoái, ông Sinh mời cả đám tới để thông báo chính thức là vài tháng nữa sẽ ăn cái Tết cuối cùng ở đây, và sau đó về Việt Nam ở luôn, coi như đây là buổi tiệc chia tay. Thành em bên đó nài nỉ ông hoài, còn ông càng ngày càng thấm sự dần vật của nỗi nhớ quê, khi ông nhận ra vốn tiếng ngoại quốc của ông, vốn đã ít ỏi, nay lại bay dần. Mà ở tuổi ông, một khi chữ tây chữ u đã bay thì nó sẽ bay luôn, không bao giờ trở lại.

Vì thế, lần này ông Lân có cảm giác thật lẻ loi, mất đi người bạn thân. Và cũng vì thế mà câu chuyện trong buổi họp mặt đi ngay vào vấn đề xoay 180 độ của ông Sinh, một người ngang tàng nhiều năm hăng hái hoạt động nay bỗng dưng xếp giáp quy hàng. “Hàng thần lơ láo phận mình ra đâu”, đúng vậy, nhưng có một nhà văn nào đó đã viết là “lòng hoài hương có sức mạnh đốn quy cả những người gai góc nhất”. Chắc chắn phải có lý do nào đó khiến ông Sinh một sớm một chiều bỏ cả mọi chuyện để nắm lấy lưỡi dao. Vì thế cả đám xoay qua truy ông Lân về chuyện này và hỏi thăm ông về tin tức người bỏ cuộc, đúng hơn là phản bội, từ cờ vàng nhảy sang cờ đỏ. Ông ừ à nói vắn tắt thôi, thành Sinh nó khoe nuôi mấy con gà đá, chim chóc, phân gà phân chim thì đem bón vườn rau sạch cho cả nhà ăn trên sân thượng... Còn chuyện thiên hạ thắc mắc “có bà này bà kia hay không”, ông nói chắc nịch:

“Làm gì có chuyện đó. ‘Chị Năm’ (1) còn chê nó, trâu này rụng hết răng rồi, cò non có dang tận miệng cũng chẳng cạp được.”

Dĩ nhiên người ta không tin, nhất là mấy bà, đang nháy nhó nhau và liếc mấy ông. Nhưng không thể tra hỏi thêm, chỉ để bụng. Quả thực, chỉ có mình ông Lân là biết rành rẽ ngọn nguồn. Thành con rể của ông Sinh hai năm trước mất việc, vợ chồng nó xoay qua mở tiệm ăn, và thế là dần dần nó cần chỗ chứa đồ và nấu nướng những thứ có thể làm trước. Con gái ông đề nghị xây cho ông căn nhà chòi bằng cây phía sau, còn gian nhà phụ kế bên bếp nó sẽ dùng làm nhà kho. Nói là đề nghị, nhưng chúng nó đã đặt mua vật liệu từ lúc nào ông chẳng biết. Ông cảm râm, than căn nhà chòi lạnh lẽo, và căn nhà nếu muốn nấu ấm nước cũng phải bước qua khoảng sân rộng, tức là lại phải trùm áo lạnh. Hai đứa làm luôn cho ông cái bếp đơn sơ trong đó, đúng ra là một cái lò điện gắn dính vô chiếc bàn có bánh xe đẩy tới đẩy lui, chỉ đủ chỗ nấu trà và làm mì gói. Ông tủi thân, thấy mình vừa mới bị đẩy ra ngoài xã hội, giờ như từ từ bị đuổi khỏi gia đình. Chỉ vì hiện giờ chúng nó ở nhà suốt, con cái lớn rồi, không cần người coi trẻ thường

trực nữa nên mới nên chuyện. Những ám ức đó đương nhiên ông trải lòng với ông Lân, người bạn tâm đầu, qua điện thoại. Một hôm quá bức ông buột miệng:

“Đm. Con với cái. Mình chất bóp để dành được mấy chục ngàn cho tụi nó để chúng sang cửa tiệm mà giờ nó chơi kiêu này thì anh nói không ức sao được.”

Ông Lân phì cười:

“Anh dụ mẹ nó cả mấy ngàn lần rồi mà giờ còn chửi thề...”

Tưởng là hạ hỏa, ai dè lửa có thêm dầu:

“Đm. nó chửi, giận ời là giận, không ói máu là may. Tui bỏ luôn xứ này về Việt Nam chết mẹ nó cho rồi. Nuôi chúng nó bao nhiêu năm mà giờ chúng nó trả ơn như vậy hả?”

Vì thế ông Lân mới biết là ông em của ông bạn rủ ông anh về cùng vui tuổi già. Và ông đã làm thật. Lại làm quá nhanh như có trốn chạy sự thực phủ phàng. Nhưng giữa bàn tiệc hôm nay thì ông không nói, vì ông nghĩ tới hoàn cảnh của ông. Thật là trái ngược. Mấy năm trước ông đã có ý định chân trong chân ngoài, mùa hè ở bên này, mùa đông ở bên đó. Kỳ về thăm nhà mới đây nhân dịp đám cưới đứa cháu gái, ông ướm lời người em dành căn phòng trống đó cho ông. Vợ chồng nó đẩy đưa lấy có này có nọ. Ông mượn rượu để nổi sùng và bảo thẳng:

“Hồi đó vợ chồng tao bỏ tiền cho tụi bây sửa nhà sửa cửa giờ vợ chồng tụi bây chơi vậy đâu có đẹp.”

“Anh đâu biết, kỳ anh đi vượt biên đó, tụi em ở nhà xất bát xang bang với mấy thằng công an, hết phường tới quận đến nhà tra hỏi. Kế tới xin đi làm không ai dám mượn, mấy đứa con đi học cũng bị làm khó dễ,” thành em đốp lại.

Hai vợ chồng nó mặt xưng mày xĩa, ông biết đã thua đậm keo này, và biết từ giờ có về thăm quê hương cũng khó ở trọ nhà chúng nó. Ông chôn nỗi buồn và sự căm giận xuống đáy lòng, sống để bụng chết mang theo. Với mọi người, ngay cả với bà vợ, ông tuyên bố ngon ơ:

“Giờ về bên đó nắng nôi bụi bặm quá, đồ ăn thì dơ dáy, chỗ nào cũng thấy bắt công. Ngoài đường thì không có an ninh, xe cán chết người hà rầm. Tui hông thèm về nữa. Chết bên này cho rồi.”

Ông không ngờ câu tuyên bố đó của ông đã nhanh chóng chuyển đổi đề tài tranh luận trong bàn nhậu trưa nay thành cuộc tranh cãi về chuyện hồi hương và đương nhiên kèm theo đó là lập trường chính trị. Dĩ nhiên, có sự giống nhau giữa những bàn nhậu trên bàn tiệc và các chính trị gia trong chính trường, là những cuộc tranh luận lúc nào cũng nẹt lửa để rồi rốt cục lại chẳng đưa ra một kết luận gì ra hồn. Còn đảng

sau, rất có thể ẩn náu những động lực khác. Như giờ đây, những người đã chất mót mua được một miếng đất hay một căn chung cư ở quê nhà đứng về một phe. Còn lại phe kia là những người đương nhiên chống lại. Nhất là họ vừa nói với nhau về một ông nào đó sau chuyến về thăm nhà đã phải vô ngay bệnh viện vì họ phát hiện ung thư bao tử. “Hóa chất tại Trung Cộng đầu độc dân mình chứ còn ai vào đây nữa.” Mọi người xô vào phê phán, người kết tội, kẻ chống chế, ngoại trừ ông, bất đắc dĩ phải đứng về phe chống vì đã lỡ cương bậy, giờ chỉ đành ngồi nghe và nuốt hận. Ông chợt nghiệm ra nhân tình thế thái. Người nào cũng cố bảo vệ con đường mình theo với viện dẫn một cách rất ruồi bu. Người có học thâm khinh miệt hạng có tiền là không có danh giá, lừa lọc mánh mung. Người trọng kim tiền vênh váo đã có được cuộc sống vật chất sung túc, và khi mũ áo vào thì danh vọng nào có kém ai.

Thời may, cuộc đấu khẩu hùng hổ chợt chuyển hướng khi có ai đó bỗng dưng nhảy sang chuyện trong trại cải tạo, và cũng như mọi lần, mọi người tìm được sự đồng thuận trong việc nhắc lại những kỷ niệm vui buồn khoảng thời gian đó. Những chuyện họ trao đổi với nhau ông Lân đã nghe đầy lỗ tai, vì thực ra cũng chỉ mấy chuyện đó thôi. Không còn tù nữa thì làm sao có chuyện mới để kể. Mà chuyện cải tạo với ông như chuyện ở thế giới khác. Ông chẳng bị tù tội ngày nào. Ba ngày học tập cho ông thấy được số may mắn của mình. May mắn chưa đựng trận lớn ngày nào, nhờ tài sửa xe thần sầu lúc nào ông cũng loanh quanh luẩn quẩn trong bộ tư lệnh. May mắn có nghề mọn nuôi thân và nuôi được cả gia đình sau cuộc đổi đời. Nhưng những lúc như bây giờ ông cảm thấy cô đơn lạ kỳ, vì không góp được gì cho những cuộc vui sau bữa tiệc. Chẳng lẽ lại đem những chuyện khuất tất trong quân đội ông đã làm ra kể cho chúng khi dễ, mặc dầu trong những năm khoác bộ treillis ông đã thấy thiếu gì những tên lon lá cùng mình mà cũng tệ hại chẳng kém gì ông. Bởi thế, ông chỉ ngồi nghe và thấy nhớ ông Sinh vô hạn. Chắc phải về thăm nó một chuyến, ông tự nhủ. Nhưng biết đâu chừng ông bạn Sinh này cũng đổi khác, ông sợ vậy. Thú thực nghe ông Sinh nói chuyện mà phát nản, chim chóc gà què vườn tược không làm ông phấn khởi chút nào.

Cảm giác xa lạ trước đám bạn nhậu làm ông Lân thấy như mình bị vây quanh bởi những bức tường vô hình, và khổ thay, mỗi ngày chúng như xiết chặt hơn. Người ngồi đối diện ông bỗng nhắc lại một chuyện khôi hài mà ông đã từng nghe nhiều lần:

“Mẹ bà nó. Đi lao động cả ngày mệt thấy mồ mà buổi tối nó còn kêu lên hội trường coi phim. Nghe

cái tựa thì hấp dẫn. “Mười Một Niềm Hy Vọng”, tưởng là phim tình cảm gì đó cho mình nuôi chút hy vọng có ngày về chớ, ai dè chỉ có chuyện đá banh. Rồi “Đền Hẹn Lại Lên” chẳng thấy hẹn hò gì hết, chỉ có mấy thằng mấy con bộ đội hát quan họ với nhau...”

“Anh nói vậy chớ bây giờ coi lại và xét về mặt nghệ thuật thì nó cũng hay lắm chứ,” người khác cãi. “Nhất là Như Quỳnh đóng hay không tưởng...”

“Lại một tên ăn phải bả,” – bây giờ đúng là rượu nói rồi.

Cảm thấy không khí sẽ trở nên gay cấn sau lời nhận xét này, ông Lân vội bấm bà vợ cáo từ ra về. Họ được chủ nhân dúm cho một túi mấy món đồ ăn còn dư. “Hẹn lần sau gặp,” ông nói, trong khi thầm nghĩ sẽ chẳng có lần nào nữa đâu. Và lại thâm tâm ông cũng muốn chạy ngay về nhà để xem Như Quỳnh đóng phim ra sao.

Nhớ tới đây, ngó lại ấm trà đã cạn, ông lên phòng, chui vào trong chăn và mở computer kiểm tìm. Đây rồi. Chưa được mười phút, ông chợt nhớ ra: “Chẳng phải con Như Quỳnh ca sĩ...” Nhưng ông không tắt máy mà nằm suy tư. “Đền Hẹn Lại Lên”, ông mỉm cười. Cái tựa hay đấy chứ. Lần sau đám bạn ông có hú nhau tới nhậu nhẹt chắc mình cũng đi thôi. Cho nó bớt buồn. Bà có đi theo hay không cũng mặc. Ở nhà điều này hoài chắc khùng luôn...

Mãi miên man chạy theo mạch suy tưởng, ông đi vào giấc ngủ khi nào không biết, với màn hình còn sáng.

Nguyễn Hiền

(1) Chị Năm: Năm ngón tay

Dáng Hạ

*Dáng Hạ về đây khoe sắc thắm
Thăm góc vườn thưa ngắm tảo hồng
Thong dong trái lựu màu rực rỡ
Hé mở đài hoa đáp tạ tình*

*****

*Lung linh thêu dệt nền vải gấm
Âm thầm đan chỉ kết đường tơ
Mượn cả lời thơ thêm tao nhã
Mượn mà óng ả đón mời ai*

*****

*Ươm mầm nảy lộc hoài Ong Bướm
Ghé bước làm duyên với nhụy vàng
Miệt mài năm tháng cùng vũ trụ
Hấp thụ thiên nhiên sự diệu kỳ*

*****

*Mỹ miều đãi ngộ trần ai khách
Cõi đời thế tục được khoan thai
Trải lòng chiêm ngưỡng và trân quý
Hoan hỷ trong tâm đẹp cảnh ngoài*

2017 HTN

Nguyễn Quyết Thắng Thơ và nhạc

Phù Sa Trầm Lặng

Nguyễn Quyết Thắng là một trong số các huynh trưởng trẻ của Phong Trào Duca Việt Nam, tên anh gắn liền với "Đứa học trò trở về", "Vết Tay Lên Trán", "Gọi tên đất Mẹ", "Hát Từ Tim- Hát Bằng Hơi Thở", "Suốt Đời Lang Thang".... luôn bên cạnh Nguyễn Đức Quang.

Anh là người được sinh viên học sinh biết nhiều qua những lần "lang thang" trong sân trường, những đêm sinh hoạt lửa trại, anh sáng tác rất nhiều nhạc đầu tranh dùng trong sinh hoạt cộng đồng, rất hăng say, rất nhiệt thành...

Tôi là cô bé tóc dài, ôm trái tim nồng nhiệt lang thang về Ca Đoàn Trung Ương lúc các anh đã đường dài rong ruổi, từ sinh hoạt thân thiết của tình lý bé nhỏ, tôi ngỡ bước vào môi trường mới màu sắc khác thường... Lần gặp Nguyễn Quyết Thắng khi anh đến thăm Ca Đoàn Trung Ương, hát "Đứa Học Trò Trở Về", các bạn lại yêu cầu anh hát "Suốt Đời Lang Thang" thật bất ngờ, lần đầu tiên nghe anh hát, không phải là bài hát đầu tranh, thì ra bên cạnh những bài hát hăng say, thôi thúc, có một Nguyễn Quyết Thắng khác mà cho đến bây giờ tôi mới được làm quen.

Lục bát là một thể thơ mà chúng ta rất hành diện, rất tự hào, thuần túy Việt Nam. Lục bát đơn sơ, ngọt ngào, nhịp nhàng, lúc gần gũi như ca dao, lúc thướt tha bóng bẩy như Kiều. Lục bát đầy nhạc tính, đọc lên đã là hát, dù là nguyên vận hay biến thể, cũng rất ư là ...nhạc. Chính vì nhạc tính đó mà rất ít nhạc sĩ có can đảm phổ thơ lục bát, quanh quẩn chỉ có bài "Ngậm Ngùi" của Huy cận do nhạc sĩ Phạm Duy phổ nhạc, nghe mãi cũng ... ngậm ngùi.

Riêng tôi, khi nghe Nguyễn Quyết Thắng hát "Suốt Đời Lang Thang" tôi có một cảm xúc rất đặc biệt, bảo ngạc nhiên, cũng không đúng, bất ngờ, như đang bế vận được giải vây, như nắng hạn gặp mưa rào ... bài hát ngắn giản dị như hơi thở, gần gũi như nhịp tim ...

Sau này, trong lúc đàm luận cùng một người bạn chuyện nhạc và thơ, nhắc lại ngôn ngữ trong thơ và nhạc, chúng ta có lợi điểm tiếng nói chứa đầy âm sắc, có thừa nhạc tính, thơ đã là nhạc, nhưng muốn phổ nhạc một bài thơ thì

cũng rất nhiều khê, nhạc và thơ không hài hoà giai điệu thì chỉ khổ thi sĩ lẫn người nghe. Điều này tôi nghĩ rằng Nguyễn Quyết Thắng không gặp một trở ngại nào, thơ phổ nhạc của anh như một bức tranh màu sắc nhẹ nhàng, anh viết thật gần gũi, thật đơn giản, thật tình tứ, thật ngây thơ, thật học trò ...

Tôi chỉ được nghe anh hát đôi lần, âm hưởng phiêu diêu, dòng đời trăm ngã ... Ba mươi năm sau, lại được tin nhau, thật tình cờ, thật xôn xao. Nhưng tôi lại gõ lăm khung cửa, mở lối vào "Ban Mê, về nhớ" cái hình ảnh xế chiều, đôi chân mệt mỏi, tiếc nhớ bồi hồi, chán chường chờ đợi ... Chẳng lẽ, anh đã mất đi sức sống nồng nhiệt của ngày nào, của thời hát như chim reo vui, hát như chân bước vội, hát như lòng thênh thang ... Tôi cố gắng hình dung lại người bạn cũ, ngày ôm đàn lang thang trong sân trường đại học, tối lửa trại cùng hát cho nhau nghe. Ba mươi năm, dù thương hải biến di... , tôi vẫn không thể chấp nhận hình ảnh anh chán chường mê mệt, tiếng hát như lời thở than, hát như môi mòn chờ đợi tiếc nuối, hát như ban chiều thoi thóp ánh dương ...

Cho đến lúc mở được khung cửa khác, khung cửa đang kiếm tìm, nghe bài hát "Em Bước Xuống Chua" tôi thấy lại được bức tranh xưa, hình ảnh tươi sáng của ngày nào, và "Ngàn Năm Nào Ngưng Động" đúng là tha hương ngộ cố tri, tôi tìm lại được người bạn thân quen ngày tháng cũ, tôi tìm lại được Nguyễn Quyết Thắng của một thuở "Con Người" niềm hân hoan hạnh phúc, tôi lao đao bơi ngấp, tôi nao nức quay cuồng... Thời gian là kẻ thù, là khí cụ tàn phá, nhưng may mắn quá, thời gian không giết được trái tim và khối óc của bạn tôi, của những con người từng chia nhau nụ cười, nước mắt, cùng vui sướng, âu lo ...

Hãy cùng nhau bước vào thế giới thơ và nhạc của Nguyễn Quyết Thắng, từ lúc "Cái Hẹn Đầu" của Đoàn Bằng Hữu, cho đến "Những Tối Hoa Xưa" và giả vờ theo em "Ngoài Phố" của Thái Trung, những thân quen gần gũi của "Tình Đầu Thời Mới Lớn", những bài lục bát ngắn, tình tứ, nhẹ nhàng, thơ mộng ... mỗi bài thơ mang một tâm trạng mà trong chúng ta đã một thời trải qua ... Ngôn từ Nguyễn Minh Nữ vẽ lại hình ảnh của người du ca ôm đàn đến một bên trời, nhưng chờ đến những cung bậc reo vui, âm hưởng dân ca ngọt ngào của Nguyễn Quyết Thắng, bức tranh "Hát Rong Giữa Đời" mới hoàn thành.

Nguyễn Quyết Thắng dùng rất nhiều thơ để phổ nhạc, và không thể phủ nhận sự thành công của anh, từ những bài hát đã phổ biến trước đây

như " Phương Xưa " , " Hát Cho Đôi Chim Quyên " , " Lá Xanh Đời " cho đến " Ngàn Năm Nào Ngưng Động " , " Vẫn Còn Tiếng Ngân "... Mỗi bài hát một tuyệt vời , một kiệt tác , một sinh khí mới , mở lại cho tôi khung trời xưa cũ , có mặn nồng tình nghĩa , có yêu thương chan hoà , có nắng có mưa , có chờ có đợi , có ngày hờn tháng đổi , mang lại cho tôi cái hạnh phúc hiếm hoi , thương nhớ trùng trùng , kỷ niệm miên man ...

Tôi cảm nhận nhạc của Nguyễn Quyết Thắng , sự phong phú đa diện của anh , yêu cái tình ý nồng nàn , cung bậc thăng trầm đó , cảm ơn anh , đã viết lại những điều chúng ta ưu ái , đã thấp lại cho chúng ta ngọn nến hồng , đã gieo trồng , vun xới cho những bông hoa xinh tươi nở đầy , trong cuộc sống phù du , vật vã , hạnh phúc mong manh , tôi trân quý gìn giữ những gì còn có trong tay ... Cảm ơn anh .

NÓ!

Tặng Nguyễn Văn Oai, người vừa được tuyên án tù lần 2 với 5 năm tù cộng sản.

*Hình như tôi chưa một lần gặp nó
Nhưng hôm qua nghe tin vẫn cứ nhói lòng
Tòa Cộng sản kết án năm năm tù cho nó
Nó lại lên đường bước tiếp những long đong*

*Tôi đã đến gặp mẹ già cô đơn trong ngôi nhà nhỏ
Trong những năm tháng nó đi tù mòn mỏi chốn rừng sâu
Tôi vẫn biết trong con tim của nó
Dòng máu cha ông thúc giục... bước lên đầu*

*Nó lại ra đi, bỏ mẹ già, vợ trẻ
Không chút ngại ngần, không nuối tiếc đời trai
Có phải nó muốn làm thân tù tội?
Không, vạn lần không. Chỉ bởi đám độc tài*

*Chẳng ai muốn đặt mình vào gian khó
Nhưng, có những người coi nhẹ chuyện gian nan
Để bước tới đối mặt loài quỷ dữ
Ngăn chặn bạo tàn, để cứu lấy giang san.*

Nguồn: J.B Nguyễn Hữu Vinh

Nhà hàng Deli Tasty

Cần 2 nhân viên giúp việc nhà bếp và 2 nhân viên phục vụ khách (chạy bàn).

Mọi chi tiết xin lạc qua địa chỉ:

Deli Tasty

Meent 40

3011 JL Rotterdam

Email: naambestelling@live.nl

M: 010-4111116

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vriescel, koelapparatuur, airco, softijsmachine, ventilatie, Keuken afzuigventilatie, verwarming ketels, geyser, boiler, friteuse, opwarming- apparatuur, magnetron, oven, vaat wasmachine, gasapparatuur, koffie-espresso, luchtbehandelingskast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparatuur.

Contact dhr Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Lời đẹp cuộc sống

* Hãy nói một tiếng xin lỗi với bản thân mình, bởi những năm qua đã không học cách yêu lấy mình!

* Trong cuộc sống, giai đoạn khó khăn nhất không phải là không ai hiểu bạn, mà là... bạn không hiểu chính mình.

Tài liệu: Hồ sơ đen của cộng sản.

Lts. Thể chế cộng sản từ khi ra đời cho đến nay đã gây biết bao tang tóc cho nhân loại. Nhằm cảnh giác và cung cấp những thông tin xác thực đến mọi giới nhất là các thể hệ nối tiếp về một hiểm họa kinh khiếp của nhân loại: “cộng sản”. VNNS xin mở mục “Hồ sơ đen của cộng sản” do anh Trần Hữu Sơn phụ trách, kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

Mật Thư Tội Ác của Chủ Nghĩa Cộng Sản

Nguyên tác: Le livre noir du communisme; nxb: Robert Laffont, Paris

Ấn bản Hòa Lan: Zwartboek van het communisme; nxb Singel Uitgevers, Amsterdam

Lược dịch: **Foisson René & Trần Hữu Sơn.**

Chương IV : Cuộc chiến bản thảo

(Tiếp theo bào VNNS số 291)

Vì thua trận, dân Cosaque lại một lần nữa hứng chịu các đòn đàn áp trả thù. Karl Lander, thuộc sắc dân Letton, chỉ huy trưởng công an Tcheka được bổ nhiệm đặc trách toàn quyền Bắc Caucase và vùng sông Don. Ông cho thiết lập các tòa án đặc biệt xử tội dân Cosaque. Chỉ trong vòng tháng 10 năm 1920 đã lên án và đem đi hành quyết 6000 người. Thân nhân, hàng xóm của những binh sĩ lần lượt cũng bị bắt làm con tin, đưa đi giam trong các trại tập trung, còn gọi là trại tử thần. Trong bản phúc trình gửi về Mạc Tư Khoa, trưởng cơ quan công an vùng Ukraine, ông Martynlatsis viết : **“ các con tin gồm có phụ nữ, trẻ em, người già, tập trung vào một trại ở gần Maikop. Họ sống trong một hoàng cảnh thật kinh hoàng. Họ sống trong những vũng bùn, trong cơn lạnh và đày tuyết rơi của tháng 10. Họ chết như các con ruồi. Phụ nữ chấp nhận những hành động xấu xa để thoát chết. Các binh lính canh gác lợi dụng tình trạng này để bán các phụ nữ vào những việc đê tiện.”**

Kháng cự lại lệnh của trại đều bị trừng phạt nặng nề.

Theo ông Lander, viên toàn quyền Bắc Caucase, các cuộc khủng bố đồ xảy ra rất bình thường. Hằng ngày có trên 300 người bị xử bắn. Công an địa phương nhận lệnh phải thiết lập danh sách ở mỗi vùng một số người nhất định. Chính vì trình trạng này đã xảy ra các vụ tố cáo nhau vì tư thù. Tại Kislovodsk, vì không biết cách nào tìm ra phạm nhân nên họ đem các bệnh nhân trong bệnh viện ra bắn cho đủ chỉ tiêu. Phương pháp tiêu diệt mau lẹ là thiêu đốt tất cả làng mạc và tổng dân Cosaque đi lưu đày. Trong tập hồ sơ lưu trữ của ông Sergo Ordjonikidze, chủ tịch ủy ban cách mạng vùng Bắc Caucase còn lưu lại một số phúc trình về các cuộc đàn áp dân Cosaque từ tháng 10 đến trung tuần tháng 11 năm 1920.

Ngày 23 tháng 10, Sergo Ordjonikidze ra lệnh :

- Tiêu hủy hoàn toàn làng Kalinovskaia.
- Đuổi tất cả cư sống trong các làng Ermolovskaia, Rmanovskaia, Samachinskaia và Mikhailosakaia đi nơi khác sinh sống. Nhà cửa phân phối cho sắc dân Tchchene, là giống dân luôn luôn trung thành với chế độ Bôn-sê-vich.
- Cho cán bộ công an hộ tống đưa đi đày tất cả đàn ông tuổi từ 18 đến 55 lên các vùng phía Bắc lao động khổ sai.

- Trục xuất phụ nữ và trẻ em, đưa đến các làng ở phía Bắc.

- Trưng thu tất cả gia súc, tài sản.

Ba tuần lễ sau, Sergo Ordjonikidze phúc trình về diễn tiến các cuộc hành quân như sau:

- Làng Kalinovskaia bị tiêu hủy và lưu đày 4220 người.
- Làng Ermolovskaia lưu đày 3128 người.
- Làng Romanovskaia đợt một lưu đày 1660. Vì thiếu xe số còn lại là 1661 người.
- Làng Samachinskaia đợt một đưa đi 1018. Số còn lại vì thiếu xe 1900 người.
- Làng Mikhailovskaia đợt một đưa đi 600. Số còn lại 2200 người.

Ngoài việc đưa đi lưu đày, chính quyền còn xử dụng 154 toa xe lửa chở lương thực trưng thu. Những người bị lưu đày thuộc thành phần thân nhân của các người chống đối chính phủ. Thành phần còn ở lại là những người thân chính quyền, gia đình của Hồng quân, công nhân viên nhà nước cộng sản.

Công tác chuyển vận người lưu đày gặp nhiều trở ngại vì thiếu phương tiện. Cho nên, thay vì đưa tất cả lên miền Bắc, một số di chuyển xuống miền hầm mỏ Donetz, gần đó hơn. Hệ thống đường xe lửa không được tu bổ hoàn hảo, cũng là một trong những lý do chậm trễ. Chiến dịch tiêu diệt dân Cosaque là một kinh nghiệm tổ chức cho chính quyền cộng sản để 10 năm sau họ áp dụng vào chính sách đàn áp điền chủ, phú nông.

Dân Cosaque trả một giá quá đắt khi họ chống lại chính sách đàn áp của chính quyền

Bôn-sêvich. Theo các ước lượng đáng tin cậy, với dân số không quá 3 triệu, đã có khoảng từ 300.000 đến 500.000 người bị giết hay bị đưa đi đây và chết trong các trại tử thần trong 2 năm, 1919 - 1920.

Con số người bị giết trong chiến dịch khủng bố đỏ, tiêu diệt các thành phần phản động trong nửa năm sau của năm 1918, không thể nào biết chính xác được. Để thiết lập một xã hội mới trên căn bản con người mới, giai cấp mới, theo người cộng sản, họ phải liên tục thi hành các cuộc tàn sát như vậy.

Trong tờ nhật báo Thanh kiếm đỏ - Krasnyi Metch, tiếng nói của công an Tcheka, số ra đầu tiên, phát hành tại Kiev, viên chủ bút nhận định:

“ Tất cả việc làm của chúng tôi đều được cho phép. Chúng tôi bác bỏ quan niệm của chế độ cũ về luân lý và nhân đạo. Đó là những điều do bọn tư sản trường giả đặt ra để bóc lột và đàn áp giai cấp thấp kém hơn. Quan niệm luân lý của chúng tôi từ trước đến nay chưa hề có. Quan niệm nhân đạo của chúng tôi dựa trên căn bản của một lý tưởng mới. Tiêu diệt tất cả các hình thức áp bức và bạo động. Đối với chúng tôi, mọi hành động đều được cho phép, vì chúng tôi là những người đầu tiên trên thế giới không phải vung gươm lên để áp bức, tạo ra chế độ nô lệ, mà để giải phóng nhân loại thoát khỏi xiềng xích. Phải đổ máu! Và máu chảy thành sông! Máu đào sẽ nhuộm đỏ các ngọn cờ đen của bọn trường giả ăn cướp. Cuối cùng tiêu diệt thế giới cũ để giải thoát chúng ta ra khỏi các con chó ăn xác chết. Những con chó này sẽ không bao giờ trở lại.”

Lời kêu gọi này đã gọi trong tâm tư các hành động bạo lực và ý chí trả thù xã hội của các thành viên thuộc cơ quan công an Tcheka, phần lớn được kết nạp là những tên tội phạm, bắt hảo trong chế độ cũ.

Trong văn thư đề ngày 22 tháng 3 năm 1919, lãnh tụ Bôn-sêvich Gopner mô tả hành động của công an ở vùng Ekaterinoslavl như sau: **“ Có 5 tên công an phạm tội ác, bạo động, ngang ngược và chuyên quyền. Họ bị giựt dây bởi các thành phần đê tiện và các tên mang bản án. Họ có súng trong tay. Họ bắn bất cứ người nào họ muốn hay họ ghét. Họ lục soát, cướp bóc, hãm hiếp phụ nữ. Họ muốn bắt ai thì bắt. Mua bán giấy tờ giả, đòi tiền hối lộ. Rồi tố cáo những người đưa hối lộ để đòi thêm tiền.”**

Trong văn khố của Ủy ban trung ương cũng như cũ Dzerjinski còn lưu lại một số phúc trình về hành động say máu bạo động của các nhân viên công an. Vì không có căn bản pháp lý nào nên

các nhân viên công an tỏ ra vô trách nhiệm, tự thi hành các hành động khát máu, vô nhân đạo. Sau đây là ba bản báo cáo lấy ra từ hàng chục bản báo cáo về các hành động suy thoái của công an địa phương trong một xã hội vô luật pháp.

Ngày 22 tháng 3 năm 1919, một huấn luyện viên công an vùng Systran thuộc tỉnh Tambov gửi báo cáo về cho Dzerjinski: **“ Tôi đã kiểm soát lại các vụ nổi loạn ở vùng Volost Novomatrionskaia. Việc bắt người rất hỗn loạn. Tôi đọc lời khai của 70 người bị tra tấn mà tôi chẳng hiểu gì cả. Ngày 16 tháng 2, có 5 người bị xử bắn. Ngày hôm sau 13 người. Trong khi đó lệnh xử bắn để ngày 28 tháng 2. Khi tôi hỏi viên chỉ huy công an giải thích cho tôi, ông trả lời là ông không có thời giờ lập biên bản. Và cũng chẳng lập biên bản làm gì. Công việc chính là tiêu diệt các thành phần tư sản, kẻ thù của giai cấp.”**

Ngày 26 tháng 9 năm 1919, viên thư ký đảng Bôn-sêvich vùng Iaroslavl báo cáo các nhân viên công an cướp bóc và bắt bớ người vô cố. Họ biến văn phòng công an trở thành ổ điếm. Họ mang các phụ nữ tư sản về trụ sở. Họ ăn nhậu say sưa và còn dùng thuốc phiện.

Ngày 16 tháng 10 năm 1919, phái đoàn thanh tra Rosenthal gửi bản phúc trình từ vùng Astrakhan về trung ương: **“ Atarbekov, Viên chỉ huy lực lượng đặc biệt của quân đoàn 9 không còn nhìn nhận quyền lực của Trung ương. Ngày 30 tháng 7, khi đồng chí Zakovski từ Mạc Tư Khoa phái đến để kiểm soát các việc làm của lực lượng đặc biệt, khi gặp vị chỉ huy trưởng, ông ta cho biết là hãy nói lại với Dzerjinski, ông ta không chịu sự kiểm soát nào cả. Không có một tiêu chuẩn hành chánh nào để cho nhân viên tuân theo. Hồ sơ công tác hầu như không thiết lập. Riêng về các vụ tuyên án tử hình, tôi không thấy hồ sơ nào cả. Họ chỉ đưa cho tôi các danh sách không đầy đủ và thường chỉ viết có vài chữ: Đã bị xử bắn theo lệnh của Atarbekov. Khó mà biết rõ những gì đã xảy ra trong tháng 3 năm 1919. Nhậu nhẹt xảy ra hằng ngày. Hầu hết các nhân viên công an nghiện bạch phiến. Họ cho rằng phải dùng bạch phiến mới có thể chịu đựng các cuộc bắn giết hằng ngày. Họ quá say máu bạo hành. Cần phải kiểm soát họ.”**

Các báo cáo nội bộ của công an và của đảng cộng sản đã được nhiều nhân chứng xác nhận. Tướng Denikine thành lập một ủy ban điều tra tội ác của các người Bôn-sêvich. Các tài liệu này trước kia lưu trữ ở thủ đô Tiệp Khắc. Sau năm

1945, văn khố dòi về Mạc Tư Khoa. Ngày nay dân chúng có thể đến tham khảo.

Từ năm 1926, nhà viết sử Nga Serge Melgounov đã lập bản kê khai trong tác phẩm của ông. Các cuộc khủng bố Đỏ, các cuộc tàn sát các con tin, các vụ hành quyết tập thể, các giai đoạn chính liên quan đến các cuộc đàn áp, có sự trùng hợp với các nguồn tài liệu khác.

Các cuộc tàn sát đầu tiên các người tinh nghi, các con tin, kẻ thù của nhân dân bị giam trong các trại tập trung, bắt đầu từ tháng 9 năm 1918 khi cuộc Khủng Bó Đỏ mở màn.

Việc cưỡng đặc chính quyền chuyên chính vô sản tại các thành phố đang chiếm hay tái chiếm diễn ra từng giai đoạn.

Trước tiên, họ giải tán tất cả cơ cấu hành chánh cũ. Sau đó ra lệnh cấm buôn bán để ngăn chặn vật giá leo thang và tránh nạn đầu cơ tích trữ hàng hóa. Kế đến quốc hữu hóa hay địa phương hóa tất cả công sở, xí nghiệp. Bắt những nhà tư sản, thương gia đóng thuế thật nặng. 600 triệu vào tháng 2 năm 1919 tại Kharkov. 500 triệu tại Odessa vào tháng 4. Để việc đóng thuế được thành công, họ bắt tư sản và thương gia nhốt trong các trại tập trung làm con tin. Đây là hình thức cướp giật trá hình. Đó cũng là giai đoạn đầu của chính sách đánh cho tan thành phần tư sản mại bản.

Ngày 13 tháng 5, trên báo Izvestia có đăng nghị quyết truất hữu tài sản của tư sản do Hội đồng công nhân thành phố Odessa biểu quyết. Người nào có tài sản để phải khai. Khai hết. Từ cái chén, cái đĩa cho đến đôi giày, cái quần, cái áo, nữ trang, tiền bạc,.. Ai không khai tức là chống lại nhà nước, sẽ bị tử hình.

Latsis, viên công an trưởng vùng Ukraine thú nhận, tiền bạc, vật dụng thu được của tư sản đã chạy vào túi của công an và Hồng vệ binh.

Giai đoạn kế tiếp là tịch thu nhà cửa.

Trong cuộc chiến này, hình thức hạ nhục tư sản rất được phổ biến. Trên báo chí xuất bản ở các vùng Odessa, Kiev, Kharkov, Oural,.. hằng ngày loan tin các hình thức hạ nhục. Bắt thương gia tư sản, cùng vợ con đi quét đường, lau cầu tiêu, dọn doanh trại cho Hồng vệ binh,.. Nhưng còn nhiều chuyện bi đát hơn. Họ hăm hiếp con vợ con của những người tư sản bị bắt giam. Đặc biệt ở những vùng do Hồng quân tái chiếm từ tay của bạch quân, như vùng của người Cosaque và vùng Crimee vào năm 1920, tình trạng hiếp dâm diễn ra khốc liệt và dã man hơn. Theo tính toán, đây là giai đoạn cuối cùng của chính sách tiêu diệt giai cấp trung lưu trưởng giả. Hành quyết những người bị bắt giam trong các trại tập trung với cái tội, họ là những người có tài sản.

Tại Kharkov, 2000 đến 3000 bị xử tử từ tháng 2 đến tháng 6 năm 1919. Khi Hồng quân tái chiếm vào tháng 12, lại có thêm từ 1000 đến 2000 người bị giết.

Từ tháng 5 đến tháng 8 năm 1919 tại Odessa có 2200 người. Từ tháng 2 năm 1920 đến tháng 2 năm 1921 3000 vụ.

Tại thành phố Kiev xảy ra 3000 vụ từ tháng 2 đến tháng 8 năm 1919.

Thành phố nhỏ Armavir xảy ra 300 vụ từ tháng 8 đến tháng 10 năm 1920.

Trên thực tế còn rất nhiều vụ hành quyết khác đã xảy ra tại nhiều nơi và trong khoảng thời gian khác nhau.

Người ta biết rất rõ các vụ đàn áp xảy ra ở Ukraine, các tỉnh phía nam nước Nga, vùng Cosaque, vùng Tây Bá Lợi Á và vùng Oural.

Thường các cuộc tàn sát diễn ra khi khi có địch tiến quân tấn công, trước khi rút lui, họ " dọn dẹp" sạch các trại tù tập trung.

Tại Kharkov, hai ngày trước khi các đơn vị Bạch quân tiến chiếm thành phố, ngày 8 và 9 tháng 6 năm 1919, hàng trăm con tin bị hành quyết.

Tại Kiev, trên 1800 người bị bắn chết từ ngày 22 đến ngày 28 tháng 8 năm 1919, trước khi Bạch quân tiến chiếm thành phố vào ngày 30 tháng 8 cùng năm.

Tại Ekaterinodar cũng diễn ra tương tự. Trước khi quân Cosaque và quân Artabekov chiếm đóng, trong 3 ngày, từ 17 đến 20 tháng 8, công an giết chết 1600 người. Dân số của vùng này trước khi xảy ra cuộc đàn áp là 30.000 dân.

Sau khi chiếm được thành phố, chỉ huy trưởng Bạch quân cho thiết lập một Ủy ban điều tra các cuộc tàn sát do những người cộng sản thi hành trước khi rút lui. Theo lời khai của một số nhân chứng còn sống, bản phúc trình khám nghiệm tử thi chứng minh rằng những người chết sau cùng đều có vết đạn bắn từ sau ót xuyên qua đầu. Không có vết đạn nào trong thân thể cả hay dấu vết tra tấn. Trái lại, các thi hài chôn tập thể có dấu tra tấn trước khi đem đi hành quyết. Sử gia Serge Melgounov đã tường thuật trên báo về các dụng cụ và các hình thức tra tấn của công an. Một số khác đã được những người xã hội cách mạng trốn thoát viết lại trong các hồi ký xuất bản trong năm 1922 ở Bá Linh.

Trong vòng một tháng, từ ngày 15 tháng 11 đến ngày 15 tháng 12 năm 1920, sau khi các đơn vị Bạch quân của Tướng Wrangel rút lui ra khỏi vùng Crimee, Hồng quân tái chiếm, có khoảng 50.000 dân bị xử bắn hay bị treo cổ.

Hàng trăm công nhân khuân vác bến tàu Sebastopol bị xử bắn vào ngày 26 tháng 11, bởi vì họ đã tiếp tay, giúp cho Bạch quân lên tàu rút lui.

Ngày 28 tháng 11, chính quyền cho đăng danh sách trên báo số người bị xử tử. Danh sách thứ nhất 1634 người. Danh sách thứ hai 1202 người. Vào tháng 12, các đợt hành quyết giảm dần. Chính quyền cho lập hồ sơ cá nhân và phân loại từng người. Theo họ, còn có rất nhiều tư sản, thương gia từ thành phố về nông thôn lẫn trốn trong đám thân nhân của họ. Ngày 6 tháng 12 Lenine cho các ủy viên biết hiện có 30.000 nhà tư sản trốn trong vùng Crimee. Đây là những phần tử tay sai và làm gián điệp cho ngoại quốc. Chúng sẵn sàng hợp tác với tư bản. Chúng phải bị trừng phạt.

Quân số của chính phủ gia tăng bao vây vùng Perekop. Chính quyền ra lệnh dân trong vùng ra trình diện tại các cơ quan công an. Họ phải làm bản tự khai bằng cách trả lời 50 câu hỏi chi tiết về đời tư, nghề nghiệp và những hoạt động trong quá khứ, lợi tức, cảm tưởng của họ đối với biển cổ Pologne, họ làm gì kể từ ngày 22 tháng 11 năm 1920,.. Căn cứ theo các bản tự khai, họ sẽ được chia ra làm ba hạng. Xử bắn, đưa đi lưu đày hay được phóng thích.

Một số người sống sót đã đăng các tin trên báo những gì họ đã chứng kiến trong thành phố Sebastopol vào năm 1921.

Toàn khu Nakhimouski treo lủng lẳng tử thi của các sĩ quan Bạch quân. Xác của thường dân và lính thì treo dài dọc theo đường phố. Đây là một thành phố chết. Ai còn sống thì lẫn trốn trong các đường hầm, cống rãnh. Các biểu ngữ: "**Hãy giết các tên phản bội**" treo đầy trên cột đèn, cửa tiệm, vách phố, hàng rào kẽm gai,..

Giai đoạn chót của cuộc nội chiến không phải là kết thúc các cuộc đàn áp.

Mặc dù không còn chiến tuyến giữa Bạch quân và Hồng quân nữa, nhưng trận chiến tiêu diệt và bình định vẫn còn tiếp tục và kéo dài trong hai năm.

Kết thúc chương IV

(tiếp theo kỳ sau...Chương V: Các diễn biến từ TAMBOV cho đến khi xảy ra nạn đói lớn.)

NGÀY HỘI VỀ THĂM TRƯỜNG XƯA

*Hôm nay là thực hay là mơ
Nao nức niềm vui không bến bờ
Bốn mươi năm nghĩ là cách biệt
Nghiên bút trường xưa đã phai mờ*

*Cũng có một lần về hội ngộ
Bạn bè muôn hướng lại sum vầy
Cô Thầy giờ đã phai màu tóc
Bạc với thời gian mây trắng bay*

*Ngày hội trường xưa thân thương quá
Sao không tiếng trống điểm khai trường
Cô Thầy trò cũ mừng trong dạ
Chốn xưa tràn ngập nắng yêu thương*

*Chừng ấy năm trời chùng cách biệt
Đời đi muôn nẻo mấy phương trời
Hoa phượng mỗi mùa thêm da diết
Học trò ơi! Ngày ấy đâu rồi*

*Phải như thời cuộc đừng tao loạn
Nào đâu phải chia cách bấy lâu
Hôm nay cầm lại tay bè bạn
Mà yêu thương mãi tới ngày sau*

*Tủi tủi mừng mừng ôm cô giáo
Cô trò cũng phận tóc sương chiều
Đất trời như hiểu lòng trò thảo
Nghĩa nặng tình sâu nỗi thương yêu*

*Chia tay hẹn lại năm sau nhé!
Bạn hiền ơi! Ta sẽ gặp nhau
Cô Thầy gắng giữ gìn sức khỏe
Về lại trường xưa mãi thăm màu*

Lãng Du

THÔNG BÁO

TẾT NĂM MẬU TUẤT 2018 (1/1 ÂM LỊCH SẼ LÀ NGÀY 16.2.2018)

**BCH CỘNG ĐỒNG VNTNCS/HL SẼ TỔ CHỨC TẾT NGUYÊN ĐÁN
VÀO NGÀY THỨ BẢY, ngày 3- 2- 2018
TẠI HỘI TRƯỜNG OLYMPUS
ARNHEM**

Mọi chi tiết sẽ thông báo sau

Phiền luận

Giận hờn

Tiểu Yên Tử

Đã làm người thì không một ai tránh khỏi những cơn hỷ nộ ái ố. Tiểu Yên Tử cũng thế thôi, nên cũng có lúc giận lúc hờn. Cũng may do cái tính 'cà chớn', nghĩa là hay thích chọc ghẹo người khác, nên người khác giận hờn mình thường là nhiều hơn là mình giận hờn người khác. Nhưng không phải vì thế mà những cơn giận hờn không đau dai dẳng và không xót xa.

Giận nhất là lúc bị bồ đá. Khi trái tim tan vỡ thì cơ tim như bị nhồi máu, cảm giác khó thở tăng dần, có khi ngực bị đau thất đột ngột, hồi hộp như vậy gọi là đang mang trong người 'hội chứng trái tim tan vỡ'. Đã là hội chứng thì không nên xem thường, vì bị bồ đá có thể dẫn đến hôn mê không chừa. Không khéo còn dẫn đến lìa đời. Sau này sang Hòa Lan, mình mới học được cách chữa hội chứng này hay nhất là thuộc nằm lòng câu "er komt altijd een volgende bus". Thất tình thật ra không phải là một 'thảm họa', mà chỉ là một trải nghiệm trong cuộc sống mà thôi.

Còn khi bồ giận mình thì sao? Thất tình không phải khi bồ giận là cuộc tình sẽ tàn phai. Bởi vì đàn bà có 1001 kiểu giận hờn. Nào là kiểu mắng xối xả, kiểu im như tờ, kiểu thờ ơ vô cảm, kiểu nhạt nhẽo khó ưa. Làm mình không biết phải đối xử ra sao với cuộc tình này. Kiểu nào thì kiểu, Tiểu Yên Tử nghĩ là mình đều có cách đối phó. Đó là phải biết cách làm mặt lì, cứ bám theo không ngừng nghỉ. Tiểu Yên Tử đã thấy nhiều chàng làm mặt lì mà được việc đấy quý vị ạ.

Giận hờn cũng có nhiều đối tượng, giận cha giận mẹ, giận anh chị em, giận con giận cháu, giận vợ giận chồng. Khi giận thì mình dễ nói dễ làm những việc gây tổn thương người khác, làm tan vỡ những tình cảm và những kỷ niệm đẹp của gia đình. Chỉ có lòng nhân hậu mới giải hóa được những sân hận này.

Trong sinh hoạt xã hội và cộng đồng cũng vậy. Tiểu Yên Tử cũng thấy nhiều bạn ta bao năm sát cánh sinh hoạt, bỗng một giây phút vì cái tôi quá lớn làm bạn mình khổ đau, và rồi thì cũng làm chính mình khổ đau luôn. Người thì trùm chẵn không đi sinh hoạt, người thì trách móc lẫn nhau khiến cho cơ hội sinh hoạt và liên kết trong cộng đồng bị giảm đi, thay vì tạo dựng được một môi trường tương trợ thân ái.

Buồn lắm thay!

Lời hay ý đẹp

Luận về tiền bạc

Có rất nhiều bình luận về Tiền Bạc. Cũng có nhiều thơ văn "ca tụng" cũng như "khinh miệt" đồng tiền. Từ Á sang Âu, từ Đông sang Tây đã có nhiều cách nhìn trái chiều về tiền bạc. "Đồng tiền nói liền khúc ruột" là vậy!

Trong bài viết này, chúng tôi tổng hợp một đoạn bình luận về Tiền Bạc từ tiếng Anh và diễn ý sang tiếng Việt. Nghe cũng vui vui nhưng có lẽ cũng rất thâm thúy nếu chúng ta "đọc giữa hai dòng chữ". Người Phương Tây nhận xét về mãnh lực của đồng tiền như sau:

"It can buy a Clock, but not Time"

(Tiền mua được Chiếc Đồng Hồ nhưng không phải là Thời Gian)

Bữa Cơm Gây Quỹ “Bên Em Vẫn Có Ta”

Hoà-Lan Spijkennisse 1/10/2017 (VNNS).-

Nhằm hỗ trợ tinh thần cũng như vật chất cho các nhà đấu tranh dân chủ tại Việt Nam, cơ sở đảng Việt Tân tại Hoà-Lan đã tổ chức một bữa cơm gây quỹ với chủ đề “Bên em vẫn có ta” vào chiều ngày 1/10/2017 tại hội trường Felicitaskerk ở thành phố Spijkennisse. Một số vị đại diện Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan, Gia Đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hoà tại Hoà-Lan và đồng hương đã đến tham dự bữa cơm. Đặc biệt còn có sự hiện diện của một số đồng hương đến từ Pháp Quốc.

Vào lúc 15g00, theo lời mời của xưởng ngôn viên Thu Vân, mọi người cùng đứng lên chào quốc kỳ, hát quốc ca, tưởng niệm những anh hùng đã hy sinh vì Tổ Quốc và đồng bào bỏ mình trên đường tìm Tự Do. Tiếp theo đó, ông Đinh Ngọc Hiến, đại diện cơ sở Việt Tân tại Hoà-Lan đã chào mừng mọi người, tường trình về những đàn áp mới đây nhất của nhà cầm quyền cộng sản đối với những nhà đấu tranh dân chủ trong nước.

Sau đó, xưởng ngôn viên đã giới thiệu ông Đặng Xuân Diệu, một trong những thanh niên công giáo bị cộng sản kết án 13 năm tù vì đã đứng lên đấu tranh cho công lý. Do sự tranh đấu của cộng đồng hải ngoại và sự can thiệp của quốc tế, cộng sản đã phải trả tự do cho ông trước thời hạn mãn án tù và để ông đến Pháp với lý do chữa bệnh. Ông Diệu cảm tạ cộng đồng hải ngoại đã yểm trợ ông và các nhà đấu tranh dân chủ. Ông kể lại một số thủ đoạn gian manh của cộng sản thời ông còn trong tù, nhưng ông vẫn giữ vững lập trường và niềm tin vào công lý. Trong phần tâm tình, ông cũng trả lời thoả đáng một số câu hỏi của đồng hương. Ngoài ra, ông Nguyễn Quang Kế, chủ tịch Cộng Đồng và bác Lê Quang Kế, một nhân sĩ của Cộng Đồng cũng chia sẻ cảm nghĩ về những việc mà đồng bào hải ngoại có thể làm được để yểm trợ tinh thần và vật chất cho những nhà đấu tranh trong nước, hầu sớm giải thể chế độ cộng sản, giành lại Tự Do cho người dân.

Xen kẽ những phát biểu là phần văn nghệ thật đặc sắc do các nghệ sĩ tại Hoà-Lan đóng góp gồm Tuyết Lê, Ai Ni, Vũ Thuỷ, Như Tuyết, Thái Nguyên, Lữ Kết, Đức Tiến, Quang Kế, Hữu Phước, Đình Khanh, Hans Smeeken. Phần trình diễn văn nghệ đã nhận được các tràng pháo tay thật nồng nhiệt của khán giả.

Không khí hội trường càng trở nên sôi nổi khi anh Trần Văn Vinh giới thiệu áo thun “với hàng chữ in “Dậy Mà Đi”. Tất cả áo thun anh mang

theo đều được đồng hương mua ủng hộ và sung vào quỹ cho bữa cơm. Mọi người đã dùng cơm thân mật với những món ăn thật ngon do các thân hữu đóng góp.

Bữa cơm “Bên Em Vẫn Có Ta” đạt được kết quả tốt đẹp và chấm dứt lúc 19g00. thay mặt Ban Tổ Chức, ông Đinh Ngọc Hiền đã cảm tạ mọi sự đóng góp của các nghệ sĩ, các thân hữu phụ giúp trang trí, ẩm thực và sự hiện diện của đồng hương.

Thế Truyền tường thuật

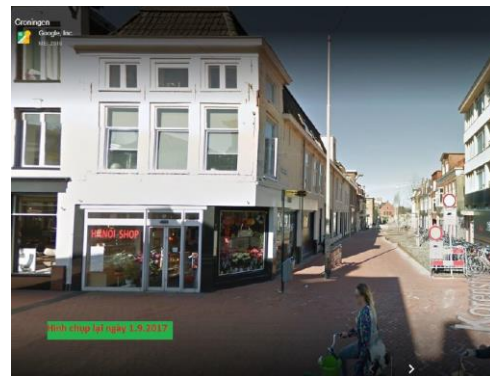
Hạ cờ cộng sản tại Groningen

Ngày 16.6.2017 BCH cộng đồng nhận được tin báo là tại một cửa hàng Hanoi shop bán đồ lưu niệm do người Việt Nam làm chủ đã xin phép thị xã treo cờ đỏ sao vàng suốt thời gian 5 năm kể từ khi khai trương mở tiệm. Và liền sau đó BCH đã kiểm tra lại thông tin qua hình ảnh trên google map và đồng hương sống gần khu vực Groningen.

(Hình ngày 16.6.2017 Hanoi shop có lá cờ VC)

BCH đã gửi tin nhắn và gọi điện vận động chủ nhân cửa hàng này hạ cờ xuống trong thời gian sớm nhất bởi vì những lý do rất thực tế là người Việt đang được sống trên đất nước tự do và nên nhớ rằng: “ Là người Việt Nam định cư ở nước ngoài dù được chấp nhận tỵ nạn ở dạng nào thì cũng phát xuất từ việc “ không chấp nhận sống dưới chế độ cộng sản nên đã đến đây xin tỵ nạn, (chạy trốn lá cờ biểu tượng cho một nước và thể chế chính trị là nước cộng sản) do vậy mới được cho phép định cư. Nếu vì một lý do tự bản thân thay đổi quan điểm và lập trường chính trị thì BCH Cộng Đồng sẽ làm kiến nghị yêu cầu chính quyền nước sở tại xem xét lại hồ sơ đơn xin tỵ nạn!” và ngày 1.9.2017 chủ nhân cửa hàng đã tháo bỏ lá cờ xuống là điều đáng mừng.

(Hình cửa tiệm 1.9.2017 sau khi đã tháo bỏ lá cờ VC)

Danny Nguyễn tường thuật

Đêm văn nghệ “Nói Với Người Du Ca Banmê”

Một buổi sinh hoạt văn nghệ đặc biệt về nhạc sĩ Du Ca Nguyễn Quyết Thắng đã được tổ chức tối ngày thứ bảy 16/09/2017 tại Trung tâm Văn hóa Xã hội De Grund, thị xã Houten (Hòa Lan).

Nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng là một trong những người gây dựng nên phong trào Du Ca vào giữa thập niên '60. Phong trào Du Ca được thành lập với tôn chỉ: "Dùng tiếng hát chung của cộng đồng để tô điểm cho nền văn nghệ dân tộc một màu xanh đầy hy vọng, đưa mỗi người đến gần nhau hơn để cùng lo xây đắp một quê hương tươi sáng". Qua những ca khúc vui tươi hay hùng tráng, phong trào Du ca muốn, qua các thành viên của Du Ca, kêu gọi thanh niên hãy tự hào, tin tưởng và hy vọng nơi tương lai.

Tại Banmê, vào năm 1965, Nguyễn Quyết Thắng đã thành lập đoàn Du Ca Lòng Mẹ. Nguyễn Quyết Thắng nổi tiếng với bản nhạc “Vắt Tay Lên Trán”. Anh là một trong những con chim đầu đàn của phong trào Du Ca, và thường hát chung với người bạn đời Minh Chiến, cũng là một Du ca viên.

Năm 1981 nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng vượt biển, từ khi định cư tại Hòa Lan anh vẫn tiếp tục sáng tác và cùng các bạn nuôi giữ ngọn lửa Du ca cháy mãi nơi hải ngoại.

Banmê đã mang lại nhiều cảm hứng cho anh soạn nhiều ca khúc về thành phố núi này. Những bản nhạc viết về tình yêu, tình người, tình quê hương cho thấy chất nghệ sĩ của Nguyễn Quyết Thắng, bên cạnh dòng nhạc kêu gọi thanh niên thức tỉnh. Trong đêm văn nghệ dài hơn 5 tiếng đồng hồ, những ca sĩ quen thuộc của Hòa Lan đã trình bày tổng cộng 30 bản nhạc tiêu biểu theo thứ tự thời gian sáng tác.

Nguyễn Hương trong “Vắt Tay Lên Trán” (trái) và **Thy Hà** trong “Banmê và Ta” (phải)

Nguyễn Quyết Thắng cũng đã mượn thơ của một số thân hữu như Đỗ Quý Toàn, Nguyễn Minh Nữ, Đoàn Văn Khánh... để soạn nên nhiều ca khúc. Trong đêm văn nghệ, khán thính giả được thưởng thức ba bản nhạc do Nguyễn Quyết Thắng phổ từ những bài thơ của các bạn văn nghệ ở Hòa Lan (Vẫn Còn Tiếng Ngân – thơ Nguyễn Thị Vành Khuyên, Ngàn Năm Nào Ngưng Động – thơ Nguyễn Hoàn Nguyên và Từ Xứ Uất Kim Hương – thơ Đào Quốc Bảo).

Lưu Phát Tấn trong “Ngàn Năm Nào Ngưng Động”(trái) và **Huy Tài** trong “Từ Xứ Uất Kim Hương” (phải)

Đặc biệt, giáo sư Phương Oanh, một Du ca viên từ những ngày đầu của phong trào, cũng là người khai sáng Phương Ca Dân Ca Quốc Nhạc, đã từ Pháp đến tham dự trong những bản nhạc được bà hát theo một thể điệu khác, và đệm đàn tranh cho những bản nhạc mang âm hưởng dân ca.

Vành Khuyên trong “Những Tỏi Hoa Xưa” trong tiếng đệm guitar của Nguyễn Quyết Thắng và đàn tranh của Phương Oanh (trái). **Huỳnh Ngọc Ẩn** trong “Con Đường Lá Me Bay” (phải)

Và đương nhiên, cặp song ca quen thuộc Nguyễn Quyết Thắng – Minh Chiến đã cho mọi người nghe lại một số ca khúc đặc ý, với sự phụ họa trong điệp khúc của khán thính giả.

Thảo Quyên, một ca sĩ nổi tiếng của Hòa Lan qua những bản nhạc tình buồn cho biết chị chưa từng hát nhạc Nguyễn Quyết Thắng bao giờ, thế nhưng trong đêm văn nghệ Thảo Quyên đã gây ấn tượng mạnh trong mọi người.

Thảo Quyên trong “Trên Đỉnh Zermatt”, một tình ca đặc ý của Nguyễn Quyết Thắng viết năm 2007

(trái) và **Tuấn Hùng** cùng **Kiều Oanh** song ca “Tôi Yêu” (phải)

Xem kể những bản nhạc, một số thân hữu của nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng đã lên chia sẻ tâm tình, kể lại những kỷ niệm với người nhạc sĩ Du ca đã hơn 50 năm phần đầu chưa biết mỗi.

Người bạn thân **Nguyễn Đắc Trung** kể lại những kỷ niệm có chung với nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng trong những năm đầu tại Hoorn – Hòa Lan (trái) và phần giới thiệu tiểu sử Nguyễn Quyết Thắng do **Nguyễn Hoàn Nguyên** thực hiện (phải)

Đào Quốc Bảo (trái) và **Nguyễn Hiền** (phải) nhắc lại những kỷ niệm khó quên đã có với Nguyễn Quyết Thắng và Du Ca

Đêm nhạc được anh Lưu Phát Tấn – một người bạn thân với nhạc sĩ – cùng một số thân hữu đứng ra tổ chức, ngoài mục đích giới thiệu thật đầy đủ những hương sáng tác của Nguyễn Quyết Thắng, còn là một món quà sinh nhật bất ngờ cho người nhạc sĩ. Đêm văn nghệ được điều hợp bởi MC Trần Đức Thành.

Ông **Nguyễn Quang Kế**, chủ tịch CĐVNTNCS/HL phát biểu (trái) và MC **Trần Đức Thành** (phải)

Để trang trải một phần chi phí tổ chức, một con tem với hình nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng đã được bán với giá ủng hộ. Hơn 70 người đã tới tham dự đêm văn nghệ đặc biệt này, được tổ chức rất công phu.

Nguyễn Hiền Hình ảnh: Nguyễn Hiền, Đinh Đức Quyết, Dương Thái Dũng

Bữa cơm xã hội chùa Vạn Hạnh

Quảng Phúc

Chủ nhật 1 tháng 10 năm 2017, một ngày nắng ấm trợ duyên bất ngờ, chùa Vạn Hạnh lần đầu tiên tổ chức bữa cơm xã hội. Hơn hai năm kể từ khi đại lễ Phật Đản được chính thức tổ chức tại chùa Vạn Hạnh mới ở thị xã Almere vào ngày 7 tháng 6 năm 2015, bữa cơm xã hội đầu tiên đã được tổ chức với ý nghĩa cùng ngồi lại với nhau, nhìn lại những thành quả do công sức của toàn thể Phật tử đã chung vai sát cánh cùng Giáo Hội tạo dựng ngôi chùa mới này.

Bước vào hội trường, một khung cảnh rất “tiệc” hiện ra trước mắt. Tất cả mọi thứ đã sẵn sàng. Bàn ghế sắp xếp ngay hàng thẳng lối, khăn bàn trắng tủa nét thanh nhã cho toàn gian phòng, chén bát bày đúng vị trí từng chỗ ngồi. Vào nơi đây, ta cứ tưởng đang bước vào một nhà hàng thanh lịch. Các chị trong ban tiếp tân với chiếc áo dài thướt tha đón chào khách và mời từng người đến ngồi vào các bàn ăn. Không khí ríu rít vui, thân mật nhưng trang trọng. Gần sân khấu, ban văn nghệ cũng bận rộn không kém. Các anh chị đã có mặt từ sáng sớm để tập dợt, chỉnh thử hệ thống âm thanh, chuẩn bị phục vụ đồng hương và Phật tử.

Trong nhà bếp, người ra vào tấp nập. Bằng tất cả nhiệt tình và vô vàn công sức, các chị, các anh chuẩn bị thật nhiều món ăn đặc sắc cho bữa cơm xã hội. Đây là lần đầu tiên chùa Vạn Hạnh tổ chức bữa cơm quy mô như vậy. Từ trước đến nay, vào các ngày đại lễ, các anh chị vẫn thường nấu ăn phục vụ cho cả ngàn người, nhưng là lối cơm đĩa, những đĩa cơm chay thanh đạm nhưng ngon miệng. Hôm nay, các anh chị phục vụ đồng hương, đồng đạo qua hình thức khác. Tiếp đãi như một nhà hàng. Khách đến sẽ được ban tiếp tân chào đón và mời vào chỗ ngồi, các món ăn sẽ được tuần tự đưa ra theo một thực đơn do các “chuyên viên trai soạn” ấn định. Những món ăn được gọn ghẽ sắp lên đĩa, đẹp mắt và mỹ thuật. Nhìn đã thấy ngon. Để phục vụ cho 300 khách tham dự, các anh chị đã tính toán cả tuần và có mặt ở chùa từ ngày hôm trước để chuẩn bị. Mọi người hồi hộp nhưng thích thú, vì đây là lần đầu tiên tổ chức như thế này. Tuy nhiên với kinh nghiệm sẵn có, với tâm đạo phục vụ chúng sanh, niềm vui rạng rỡ luôn hiện trên khuôn mặt mọi người. Không hình ảnh nào đẹp hơn.

Phía ngoài hội trường, một số chị tự nguyện đặt vài gian hàng bán bánh trung thu, đậu hũ, bánh tét, bánh cam v.v... cũng được sự ủng hộ nhiệt tình của người tham dự. Cảm động thay nghĩa cử cao đẹp này. Trong các dịp đại lễ, các chị, các anh đều có gian hàng bán. Tiền lời, đôi khi cả tiền vốn đều cúng dường Tam Bảo.

Bữa cơm xã hội bắt đầu với lời chào mừng toàn thể quan khách hiện diện của Thượng tọa Thích Minh Giác, trụ trì chùa Vạn Hạnh. Thầy cảm ơn Phật tử và đồng hương đã tham dự ngày hôm nay. Bữa cơm như một sinh hoạt để mọi người cùng nhìn lại thành quả mà mình đã đạt được trong hơn hai năm qua. Thầy tán thán công đức các đồng hương và Phật tử đã đóng góp công sức và tịnh tài để xây dựng ngôi chùa Vạn Hạnh này. Thầy cũng thông báo những kế hoạch xây cất tiếp theo trong thời gian tới như xây nhà kho, Quan Âm Các và Cổng Tam Quan. Trước khi dứt lời, Thầy chúc mọi người thưởng thức một bữa cơm vui vẻ và ngon miệng.

Tiếp đó, ban văn nghệ đã đóng góp một chương trình văn nghệ với các bản nhạc đầy tình tự quê hương và đạo pháp. Đặc biệt, một màn trình diễn cải lương đã tạo sôi nổi trong hội trường khi hai nghệ sĩ cải lương, với hình thức “đi hát rong”, bắt đầu vừa hát vừa mang chiếc nón lá đi khắp hội trường đã nhận được nhiều tịnh tài ủng hộ để xây dựng chùa.

Xen giữa chương trình văn nghệ, anh xướng ngôn viên giới thiệu sinh hoạt chùa Vạn Hạnh qua hình ảnh, trình bày những sinh hoạt hàng tuần hiện có và mời gọi mọi người tham gia vào các sinh hoạt này.

Trong khi ban văn nghệ trình diễn cũng là lúc ban tiếp tân từ từ mang các món ăn đến mọi bàn. “Nhà Hàng” chùa Vạn Hạnh hôm nay đã thiết đãi khách tham dự những món ăn chay phong phú và thịnh soạn: súp, gỏi, chả giò, sushi, bánh hỏi với món quay chay, bì cuốn và chè trắng miệng. Món nào ăn cũng ngon, nhà bếp rất vui mừng khi quan khách vui vẻ thưởng thức một cách chân tình.

Bữa cơm xã hội đầu tiên của chùa Vạn Hạnh chấm dứt đúng 18:00 giờ, sau lời cảm ơn của đại diện ban tổ chức. Mọi người thoải mái vì được hưởng một ngày cuối tuần thật vui và đầy ý nghĩa.

Bronzen beeld
Kunsten en kunstwerken

Maak een bronzen beeld

- Portretten van bekende personen
- Gedenkbelden
- Tuinbeelden
- Beelden van dieren
- Beelden van planten
- Beelden van objecten
- Beelden van abstracte vormen
- Beelden van dieren en planten
- Beelden van objecten
- Beelden van abstracte vormen

Borstbeelden

Een borstbeeld is een beeld van het hoofd of van het gezicht van een persoon. Het kan gemaakt zijn van verschillende materialen, zoals steen, hout, metaal of keramiek.

De bronzen beelden worden door de kunstenaar naar maat vervaardigd. Het beeld wordt eerst in klei gemaakt. Dit wordt vervolgens in een speciale vorm gegoten. Het resultaat is een prachtig bronzen beeld.

Laatste werk 'De Horndier'

Bronzen beeld als kunstwerken

Lia Krol maakt voor U exclusieve bronzen beelden. In opdracht kunnen portretten, gedenkbelden, tuinbeelden of elk ander beeld vervaardigd worden.

De interactie tussen kunstenaar en opdrachtgever maakt de kunstwerken van Lia tot bijzondere bronzen beelden. Het prachtige monument voor Vietnamese bootvluchtelingen in Nederland is mede door deze interactieve kracht tot stand gekomen.

U kunt Lia bellen met telefoonnummer **0344-572577** of haar kunstwerken zien op www.bronzenbeeld.nl

Tết Trung Thu 2017

Ede ngày 7-10-2017

Nhìn lại tuổi thơ của chúng ta và so sánh với Trung Thu của những đứa trẻ ngày nay để thấy cuộc sống hiện đại đã khiến những giá trị văn hóa cổ truyền mai một đi rất nhiều. Những chiếc đèn lồng, có đèn kéo quân tự làm đã nhường chỗ cho những món đồ chơi hay những chiếc đèn công nghiệp! Đâu mất rồi cảnh những đứa trẻ háo hức tụ tập ở sân đình, những trung tâm sinh hoạt thiếu nhi để chờ được chia kẹo, rước đèn lồng, vui đùa với các bạn cùng trang lứa

Cuộc sống hôm nay có thể hiện đại, văn minh hơn rất nhiều nhất là người Việt tỵ nạn tại hải ngoại. Nhưng nhiều địa phương đã không còn duy trì được cái ngày truyền thống này và vô tình đã lấy mất đi tuổi thơ, sự hồn nhiên của con cháu mình vì chúng không còn biết Tết Trung Thu là gì?

Nhận thức được điều đó, nhóm tình nguyện CĐ tại ede đã tổ chức tết Trung Thu nhằm nâng cao sự quan tâm của người lớn đối với trẻ em, những chủ nhân tương lai hướng về quê hương. Thông qua các trò chơi, cùng bạn bè vui đùa trò chuyện chúng ta mới thấy được tuổi thơ thật sự đáng yêu biết chừng nào!. Chúng tôi hy vọng những cảm thức về Trung Thu (tết cổ truyền) sẽ được lan tỏa, từ đó đánh thức được những giá trị về tình cảm gia đình, sự quan tâm của cha mẹ dành cho con cái, cũng như khuyến khích bố mẹ để con được vận động, được trải nghiệm cuộc sống nơi cộng đồng dân Việt nhiều hơn.

Cũng như mọi năm dù thời tiết không được đẹp, nhưng qua lời mời gọi trong phạm vi khả năng tổ chức có giới hạn về tài chánh, 60 cháu cùng phụ huynh đã tụ về tham dự trong không khí thật chan hòa vui với cái Tết nhi đồng, những phần ăn, gói quà chiếc đèn lồng nhìn các cháu thật thích và chắc rằng mỗi phụ huynh đều hài lòng khi kết thúc chương trình Karaoke và ra về! t/m btc cảm ơn tất cả sự cộng tác của nhóm tình nguyện và quý đồng hương.

Biểu diễn Breakdance

Hình lưu niệm

nhóm tình nguyện ede “ bên em luôn có ta “ bài hát kết thúc chương trình Karaoke

Danny Nguyen tường trình

Tin Hòa Lan

Bắt Cá Hai Tay

Sau hơn hai trăm ngày thương lượng, cuối cùng bốn đảng VVD, CDA, D66 và ChristenUnie đã đạt được một thỏa thuận cầm quyền làm nền tảng để thiết lập một nội các mới. Thỏa thuận này được đặt tên là “Vertrouwen in de Toekomst”, nghĩa là “Tin Tưởng vào Tương Lai”, nhưng thật ra nó phản ánh một sự e ngại đối với cử tri và một mối hoài nghi sâu đậm giữa bốn đảng hợp tác với nhau nói trên. Trong bốn lãnh tụ đảng tham gia vào cuộc thương lượng để đi đến Nội Các Rutte III chỉ có ông Mark Rutte là người sẽ gia nhập nội các thứ ba mang tên ông với vai trò Thủ Tướng. Còn các ông Alexander Pechtold, lãnh tụ D66, Gert-Jan Segers, người cầm đầu ChristenUnie và Sybrand van Haersma Buma, thủ lĩnh CDA, đều quyết định ở lại Hạ Viện để điều khiển khối Dân Biểu thuộc đảng của họ. Giới quan sát chính trị Hòa Lan đã dùng điều mà họ gọi là sự mâu thuẫn ngày càng sâu rộng giữa những đòi hỏi của cử tri và đường lối mà bốn đảng thân chính muốn thực thi để giải thích quyết định này.

Theo giới quan sát thì tuy bốn đảng VVD, CDA, D66 và ChristenUnie có bất đồng quan điểm nghiêm trọng với nhau ở nhiều điểm, nhưng nói cho cùng họ đều là những đảng nằm trong trung tâm chính trường Hòa Lan, trái lại với PVV là một đảng cực hữu và SP là một đảng nằm ở tận cùng của cánh tả. Đó là lý do chính khiến họ đã có thể thương lượng và nhượng bộ với nhau để tiến đến một thỏa thuận cầm quyền như đã nói ở trên. Vấn đề là khối cử tri của các đảng trung tâm thường không ưa chuộng kết quả mà các đảng này đã đạt được qua sự nhượng bộ đa phương. Một số lớn cử tri có vẻ muốn đảng mà họ đã ủng hộ phải giữ vững lập trường chứ không để lập trường đó bị phai mờ đi vì một thỏa hiệp dựa trên sự nhượng bộ với các đảng khác trong một liên minh thân chính. Sự thất bại của PvdA trong kỳ bầu cử vừa qua là một ví dụ điển hình cho cách cử tri trừng phạt một đảng bị cho là đã quá sẵn sàng nhượng bộ để có được có quyền góp phần vào việc lèo lái quốc gia. Cho dù sự hợp tác giữa PvdA và VVD trong Nội Các Rutte II đã giúp Hòa Lan vượt qua cơn khủng hoảng kinh tế, nhưng

khối cử tri đã bỏ phiếu cho đảng này trong kỳ bầu cử 2012 vẫn nhất định không tha thứ nó trong kỳ bầu cử năm 2017.

Vấn theo giới quan sát nói trên, lãnh tụ của ba đảng CDA, D66 và ChristenUnie đang cố gắng tránh số phận hẩm hiu mà cử tri đã giành cho PvdA bằng cách “bắt cá hai tay.” Họ vừa chấp nhận sự nhượng bộ mà một đảng cầm quyền cần phải có, vừa muốn kiên định lập trường như một đảng đối lập chỉ đứng bên lề. Do đó nên các vị lãnh tụ của ba đảng nói trên quyết định đứng ngoài nội các mà họ đã góp phần xây dựng để vừa có thể chỉ trích nó và vừa có thể giữ khoảng cách với các đảng mà họ đang làm việc chung để ủng hộ nội các này.

Vì các đảng thành lập liên minh thân chính để dựng lên và duy trì Nội Các Rutte III hình như chỉ quan tâm đến sự sống còn của chính mình, nên đã có quan sát viên chính trị tiên đoán rằng liên minh của họ sẽ sớm tan rã, đưa đến sự sụp đổ trước thời điểm ấn định của nội các nói trên, mặc dù kinh tế Hòa Lan được dự đoán là sẽ phát triển mạnh mẽ trong thời gian đến...

4 lãnh tụ đảng

Thỏa thuận

13/10/2017

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)

Tin thế Giới

(QHT tổng hợp)

BBC: Quan hệ Trung - Triều có vẻ ngày càng lạnh nhạt

Từ khi Kim Jong-un lên nắm quyền và với những cuộc thử hạt nhân liên tiếp xảy ra tại bán

đảo Triều Tiên, Trung Quốc có vẻ đã thay đổi thái độ đối với nước láng giềng.

Trên danh nghĩa, Trung Quốc và Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Triều Tiên vẫn là đồng minh. Hiệp ước Quốc phòng hiện tại giữa Trung Quốc và Triều Tiên, kí năm 1961 và đã gia hạn năm 1981 và 2001, sẽ hết hạn vào năm 2021. Hiệp ước này nêu rõ Trung Quốc đảm bảo hỗ trợ Triều Tiên về vấn đề quân sự và những vấn đề khác trong việc chống xâm lược của các thế lực bên ngoài. Trong thời kì Chiến tranh Lạnh, Triều Tiên được coi là "chiến hữu" và mối quan hệ giữa Bắc Kinh và Bình Nhưỡng là "tình bạn kết bằng máu", sau khi hơn một trăm ngàn Chi nguyện quân của Trung Quốc tử trận tại chiến tranh Triều Tiên (1950 - 1953). Thái độ của Trung Quốc đối với Triều Tiên bắt đầu thay đổi từ khi Triều Tiên thúc đẩy việc phát triển vũ khí hạt nhân. Nhiều nguồn tin không chính thức cho rằng việc Trung Quốc không thể hỗ trợ Kim hơn nữa làm dấy lên câu hỏi về cam kết của phía Trung Quốc trong Hiệp ước Hữu nghị Trung Quốc - Triều Tiên, nền tảng của mối quan hệ giữa hai nước.

Một xã luận trên tờ Global Times của Trung Quốc đã nói bóng gió về quan điểm mới của Bắc Kinh với người đồng minh Bình Nhưỡng vào tháng 8 năm nay: nếu Mỹ tấn công Triều Tiên trước, Triều Tiên sẽ được bảo vệ. Nhưng nếu Triều Tiên bắt đầu một xung đột quân sự, ví dụ như tấn công đảo Guam, Trung Quốc sẽ giữ vị trí trung lập. Nói cách khác, không như lần trước, khi Mao Trạch Đông gửi Chi nguyện quân tới giúp Kim Nhật Thành tấn công Hàn Quốc, Tập Cận Bình luôn sẵn sàng ủng hộ Kim Jong-un với điều kiện tốt nhất, nhưng Kim cũng có thể bị "bỏ rơi" nếu quyết định bắt đầu một cuộc chiến.

RFI: Bình Nhưỡng gây sự với Úc vào lúc bán đảo Triều Tiên nóng lại

Sau khi bị Bắc Triều Tiên đe dọa, chính quyền Úc hôm 15/10/2017 đã cứng rắn đáp trả : Phát

biểu với báo giới tại Sydney, ngoại trưởng Úc Julie Bishop đã cho rằng lời lẽ hung hăng của Bình Nhưỡng không có gì mới,

và điều đó chỉ làm cho Canberra kiên định hơn trong việc tìm kiếm một giải pháp hòa bình cho cuộc khủng hoảng Bắc Triều Tiên. Vào hôm 14/10, hãng thông tấn nhà nước Bắc Triều Tiên KCNA đã lớn tiếng tố cáo là « Úc gần đây đã có những bước đi nguy hiểm khi hùa theo các hành động khiêu khích chính trị và quân sự điên rồ của Mỹ nhằm chống lại Bắc Triều Tiên ». Hãng tin Bắc Triều Tiên đã cảnh cáo là nếu tiếp tục theo chân Mỹ để « áp đặt áp lực quân sự, kinh tế và ngoại giao lên Bắc Triều Tiên..., Úc sẽ không thể tránh được thảm họa ».

Đối với ngoại trưởng Úc, Bắc Triều Tiên vẫn quen thói đe dọa Úc, cũng như các nước khác trong khu vực, và đó là lý do tại sao Úc tham gia vào một chiến lược tập thể nhằm gây sức ép tối đa trên Bình Nhưỡng để buộc Bắc Triều Tiên trở lại bàn đàm phán. Cùng một quan điểm với bà Bishop, ông Dan Tehan, một quốc vụ khanh trong bộ Quốc Phòng Úc, vào hôm nay cũng xác định trở lại rằng Canberra sẽ tiếp tục làm tất cả để bảo vệ, giúp đỡ và hỗ trợ các đồng minh, và không « khiếp nhược » trước những lời hù dọa của Bình Nhưỡng.

Khẩu chiến Bình Nhưỡng-Canberra bùng lên vào lúc tình hình bán đảo Triều Tiên căng thẳng trở lại trong bối cảnh liên quân Mỹ-Hàn đang chuẩn bị cho một cuộc tập trận rầm rộ khởi sự vào ngày mai.

RFA: Lãnh tụ Aung San Suu Kyi kinh hoàng về khủng hoảng Rohingya

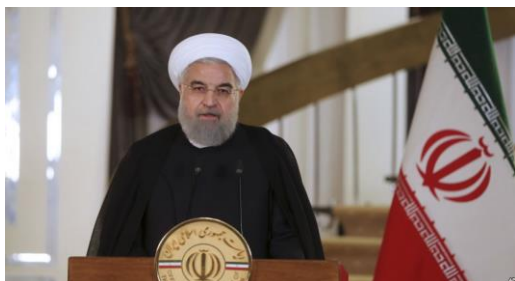
Lãnh tụ Miến Điện Aung San Suu Kyi bị sốc vì những hình ảnh kinh hoàng của những người Hồi giáo Rohingya bị nạn.

Một cố vấn không muốn nêu tên của bà nói với các phóng viên như vậy vào ngày 13 tháng 10, và nói thêm là bà Suu Kyi quyết tâm giải quyết vụ khủng hoảng này, có điều là phải cẩn thận đừng làm cho tình hình tồi tệ hơn. Đây được cho là lần đầu tiên bà Suu Kyi thể hiện thái độ của bà về cuộc khủng hoảng nhân đạo đang diễn ra ở Miến Điện, kể từ khi bà liên tục bị chỉ trích là

không làm gì để giải quyết cuộc khủng hoảng này. Xin nhắc lại, tin nói là đã có đến nửa triệu người Hồi giáo Rohingya, vốn sống ở bang Rakhine miền Tây Miến Điện phải chạy sang Bangladesh lánh nạn. Họ nói bị thanh lọc sắc tộc ở quê nhà. Hàng trăm người thiệt mạng trên đường chạy loạn vì thuyền bị lật khi đi qua con sông biên giới.

Những người Hồi giáo này bị nhà nước Miến Điện xem là những người nhập cư bất hợp pháp mặc dù họ đã sống nhiều đời tại bang Rakhine. Quân đội Miến Điện luôn bác bỏ rằng họ đang thực hiện một chiến dịch nhằm loại trừ hẳn người Rohingya ra khỏi Miến Điện, mà nói rằng họ chỉ đang chống lại bọn khủng bố.

VOA: Iran thách thức Tổng thống Trump

Phản ứng mạnh mẽ trước việc Tổng thống Mỹ Donald Trump không xác nhận thỏa thuận hạt nhân 2015 giữa Iran với 6 cường quốc, Tổng thống Iran, Hassan Rouhani, tuyên bố Tehran có thể rút chân nếu thỏa thuận tiếp diễn không phục vụ lợi ích quốc gia Iran.

Thách thức Tổng thống Trump, ông Rouhani khẳng định Tehran sẽ tăng đôi nỗ lực mở rộng khả năng quốc phòng kể cả chương trình phi đạn đạn đạo bất chấp Mỹ áp lực đình chỉ. Trước đó, Tổng thống Trump loan báo ngưng xác nhận thỏa thuận quốc tế về hạt nhân Iran và cảnh báo có thể sẽ kết liễu thỏa thuận này.

“Không Tổng thống nào có thể hủy bỏ một thỏa thuận quốc tế...Iran sẽ tiếp tục tôn trọng thỏa thuận chừng nào thỏa thuận ấy còn phục vụ lợi ích của chúng tôi,” Tổng thống Iran nhấn mạnh trong bài diễn văn được truyền hình trực tiếp và nói thêm rằng lời lẽ của ông Trump đầy những xúc phạm và tố cáo giả dối chống lại người dân Iran.

Tổng thống Trump chưa rút Mỹ ra khỏi thỏa thuận hạt nhân mà để Quốc hội có 60 ngày để quyết định xem nên hay không nên tái áp đặt chế tài kinh tế với Tehran vốn được dỡ bỏ chiếu theo thỏa thuận ký kết năm 2015 để Iran ngưng phát triển bom hạt nhân.

RFI: Một người Pháp được bầu làm tổng giám đốc UNESCO

Hôm 13/10/2017, bà Audrey Azoulay, 45 tuổi, cựu bộ trưởng văn hóa Pháp, đã được bầu làm Tổng giám đốc UNESCO. Nhân vòng thứ năm, cũng là vòng cuối cùng của cuộc bỏ phiếu, ứng cử viên Pháp đã giành được 30/58 phiếu, chiến thắng sát sao trước đối thủ người Qatar được 28 phiếu còn lại. Tuy nhiên, việc lựa chọn bà Azoulay sẽ phải chờ Đại Hội Đồng các quốc gia thành viên UNESCO, họp lại ngày 10/11/2017 tới đây, thông qua.

Bà Azoulay đã nhận thêm một lá phiếu từ Ai Cập, sau khi ứng cử viên của nước này bị loại khỏi cuộc đua. Tuy nhiên, phát ngôn viên bộ Ngoại giao Ai Cập cho biết, Cairo đã yêu cầu UNESCO “xác minh những vi phạm đã bị phát hiện trong suốt quá trình diễn ra cuộc bỏ phiếu” Dù nằm trong số những ứng cử viên tiềm năng nhất cho chiếc ghế tổng giám đốc UNESCO, ông Hamad ben Abdulaziz al-Kawari, ứng cử viên của Qatar chịu nhiều bất lợi hơn so với bà Audrey Azoulay. Viện Simon Wiesenthal Europe từng phản đối cựu bộ trưởng văn hóa Qatar này tham gia ứng cử, vì cho rằng ông có những phát ngôn bài Do Thái. Bên cạnh đó, cuộc khủng hoảng ngoại giao nghiêm trọng giữa Qatar và các nước láng giềng trên bán đảo Ả Rập hồi tháng 6 có lẽ đã khiến Qatar mất đi lá phiếu ủng hộ từ các nước này.

Sinh ra trong một gia đình Do Thái ở Essaouira, Maroc, có cha là cố vấn cho nhà vua Maroc và mẹ là một văn sĩ, bà Azoulay nhận bằng thạc sĩ quản trị tại đại học Paris Dauphine, sau đó tiếp tục theo học tại các trường Khoa Học Chính Trị Paris Sciences Po và trường Hành Chính Quốc Gia Pháp ENA. Dưới thời tổng thống François Hollande, bà từng là tổng giám đốc Trung Tâm Điện Ảnh Quốc Gia, sau đó đảm nhiệm vị trí bộ trưởng Văn Hóa Pháp vào năm 2014. Việc bà Azoulay được bầu làm tổng giám đốc UNESCO như là một minh chứng thuyết phục, bác bỏ cáo buộc của Hoa Kỳ về việc tổ chức này chủ trương bài Do Thái.

(QHT tổng hợp)

Tin Việt Nam

VOA: Người chết vì lũ lụt, lở đất ở Việt Nam tăng lên 68

Số người thiệt mạng vì lũ lụt và lở đất ở Việt Nam do một cơn áp thấp nhiệt đới gây ra đã tăng lên 68

người, trong khi 34 người vẫn còn mất tích, chính phủ trong nước thông báo hôm 15/10. Theo Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng chống Thiên tai, còn có 32 người bị thương, và khoảng hơn 230 nghìn gia cầm, gia súc bị chết trong trận bão lụt này.

Cơn bão ập vào Việt Nam hôm 10/10, theo AP, và từ đó đến nay, chính quyền vẫn đang phải đối phó với các hệ quả. Tin cho hay, gần một trăm nghìn căn nhà bị ngập, bị sập hoặc hư hỏng trong trận lũ lụt, lở đất tồi tệ nhất ở Việt Nam trong nhiều năm.

Theo Ban Chỉ đạo trên, tỉnh Hòa Bình là nơi bị ảnh hưởng nặng nhất với ít nhất 20 người thiệt mạng và lực lượng cứu hộ hàng trăm người vẫn đang tìm kiếm 8 người mất tích vì lở đất ở tỉnh này.

BBC: Tiền chính phủ TQ tới Việt Nam bao nhiêu?

Việt Nam nhận hơn 4,3 tỉ đôla viện trợ và tài trợ từ nguồn chính phủ Trung Quốc từ 2000 đến 2013

Viện trợ phát triển chính thức (ODA): có mục đích thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội, cải thiện đời sống, chủ yếu do Bộ Thương mại Trung Quốc cấp. Trong hạng mục ODA, ví dụ, Trung Quốc từng viện trợ không hoàn lại 60 triệu nhân dân tệ cho Việt Nam bổ sung vào phần kinh phí xây dựng ký túc xá học viên của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Dòng tiền chính thức khác (AidData dùng chữ tiếng Anh là Other Official Flows, gọi tắt OOF): cũng do chính phủ Trung Quốc cấp, thường thông qua Ngân hàng Xuất nhập khẩu Trung Quốc (China Eximbank) và Ngân hàng Phát triển Trung Quốc (China Development Bank). Nhưng các dự án này

không thuộc mục đích giúp phát triển, hoặc không đủ ưu đãi để gọi là ODA. Một ví dụ OOF là Trung Quốc năm 2003 cung cấp hai khoản vay cho dự án xây dựng Cung Hữu nghị Việt - Trung tại Hà Nội. Dòng tiền không rõ (AidData gọi là Vague Official Finance, gọi tắt OF): các dự án cũng dùng tiền chính phủ Trung Quốc nhưng AidData không đủ thông tin để xác minh đây là ODA hay OOF.

Một ví dụ về dòng tiền không rõ (OF) là AidData dẫn lại khoản vay 530 triệu Nhân dân tệ (64 triệu đôla) năm 2003 của Trung Quốc, cho Việt Nam hiện đại hóa thông tin tín hiệu đường sắt các tuyến Hà Nội - Lào Cai, Hà Nội - Đồng Đăng, Hà Nội - Thái Nguyên và khu đầu mối Hà Nội.

Theo bảng số liệu mà AidData cung cấp cho bbcviетnamese.com, từ 2000 đến 2013, tổng cộng Việt Nam nhận từ Trung Quốc hơn 4,3 tỉ đôla, trong đó:

Số liệu của AidData về Việt Nam dựa theo 19 dự án ODA, 7 OOF và 9 OF trong giai đoạn 2000-2013.

Việt Nam:

ODA gần 350 triệu đôla Mỹ

OOF gần 986 triệu đôla

OF gần 3 tỉ đôla

RFA: VN và Trung Quốc chuyển tiền qua biên giới

Trung Quốc và Việt Nam vào ngày 12/10 lần đầu tiên thực hiện việc chuyển tiền qua biên giới.

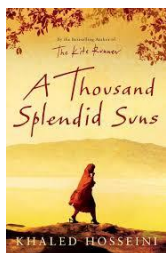
Tân Hoa Xã cho

biết một chiếc xe ô tô chở 5 tỷ đồng Việt Nam đã đi vào cửa khẩu Đông Hưng, thuộc Quảng Tây, Trung Quốc. Trước đó kế hoạch này đã được Cục Quản lý Ngoại hối Quốc gia và Tổng cục Hải Quan Trung Quốc chấp thuận. Việc thực hiện kế hoạch vừa nêu được nói là sự kiện đánh dấu một bước cải cách tài chính dọc biên giới giữa hai quốc gia. Mức nhập siêu từ Trung Quốc sang Việt Nam cao và tiếp tục tăng. Vào tháng 5 vừa qua, ông Đỗ Kim Lang, phó Cục trưởng Cục Xúc tiến Thương mại thuộc Bộ Công Thương Việt Nam thừa nhận Hà Nội cố gắng thu hẹp khoảng cách nhưng xu hướng nhập siêu từ Trung Quốc vào Việt Nam vẫn tăng cao.

Năm ngoái kim ngạch thương mại song phương Việt-Trung đạt 72 tỷ đô la Mỹ; trong đó Việt Nam xuất sang Trung Quốc 22 tỷ đô la Mỹ và nhập 50 tỷ đô la Mỹ.

QHT (tổng hợp)

Truyện ngắn

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini
Trúc Hà dịch

Chương 31

Mariam

Ban ngày, sự hiện diện của cô gái không ngoài tiếng lò so giường cốt kết, tiếng bước chân nhẹ trên lầu, tiếng nước trong phòng tắm, hay tiếng muỗng chạm ly trong phòng ngủ trên lầu. Thỉnh thoảng Mariam thoáng thấy dáng cô gái mặc váy bước vội vã, hai tay chéo trước ngực, dép lẹp xẹp.

Tuy nhiên họ cũng không tránh khỏi đụng đầu nhau, trên cầu thang, trong hành lang chật hẹp, trong nhà bếp, hay nơi cửa khi cô gái từ ngoài sân bước vào. Mỗi khi họ gặp nhau như thế, tự nhiên có sự căng thẳng khó xử giữa hai người. Cô gái túm váy, lí nhí vài tiếng xin lỗi và đi qua thật lẹ, nhưng Mariam cũng cố liếc nhìn để bắt gặp cô gái đỏ mặt lên. Đôi khi Mariam nghĩ được hơi hám của Rasheed từ người cô gái. Mariam nghĩ được mùi mồ hôi của Rasheed trên da thịt cô gái, mùi thuốc lá và sự thèm khát của y. Tình dục, may thay, là một trang sách đã khép lại cho bản thân Mariam. Được thế lâu rồi, và bây giờ chỉ nghĩ tới những lần phải chịu trận nằm dưới Rasheed cũng đủ làm Mariam muốn mửa.

Tuy nhiên vào buổi tối, cái trò tránh mặt nhau mà hai người tự đạo diễn đó không tiến hành được. Rasheed bảo họ là một gia đình. Y bắt họ phải thế, và đã là gia đình thì phải ăn cơm chung, y nói.

“Cái gì đây?” y nói, mấy ngón tay mần mò gỡ thịt cục xương - một tuần sau khi cưới cô gái, y đã bỏ cái trò muỗng nữa. “Bộ tôi cưới về đây hai pho tượng hay sao? Nào Mariam, nói đi, nói gì với cô ấy đi. Lịch sự của cô để đâu hả?”

Vừa hút tủy cục xương, y vừa nói với cô gái, “Nhưng mà em đừng trách nó. Nó ít nói lắm. Thật ra cũng là điều may mắn đó, bởi nếu không có gì để nói thì nên hà tiện lời là hơn. Em với anh, mình là dân thành thị, còn nó là gái nhà quê. Còn không được nữa chứ. Không được nữa. Nó lớn lên trong một căn chòi vách đất ở ngoài bìa làng. Cha nó bắt nó ở đó. Đã nói cho Laila biết chưa, Mariam, đã nói cho cô ấy biết mày là đứa con hoang chưa? Nó là con rơi đó. Nhưng mà

xét cho kỹ, không phải nó không có cái tốt. Rồi em sẽ thấy. Nó khoẻ lắm, nó làm việc siêng năng, nó không phách lối, màu mè. Phải nói thế này: Nếu nó là chiếc xe hơi, thì nó sẽ là chiếc Volga.”

Mariam, lúc bấy giờ, đã là một người đàn bà 33 tuổi, vậy mà cái chữ ‘con hoang’ đó vẫn còn làm nàng đau nhói. Nghe tới chữ đó, Mariam cảm thấy như mình là một trận bệnh dịch, một cơn giận. Nàng bỗng nhớ tới cảnh bị má nàng nắm chặt cổ tay. Mày là một đứa con hoang vụng về. Đây là phần thưởng cho tất cả những gì mà tao đã phải chịu đựng. Một đứa con hoang vụng về. “Còn em,” Rasheed nói với Laila, “Em sẽ là chiếc xe Benz. Một chiếc Benz mới tinh, hạng nhất, bóng loáng. Tuy nhiên. Tuy nhiên.” Y dơ ngón tay trở đầy mỡ lên. “Phải biết lo lắng cẩn thận cho chiếc xe Benz, như một cách tôn trọng cái đẹp của nó và công trình sáng tạo nó. Ồ, có lẽ em nghĩ tôi điên khi nói toàn chuyện xe cộ. Không phải tôi nói các cô là xe hơi. Tôi chỉ muốn làm sáng tỏ ý của mình mà thôi.”

Để chuẩn bị nói những điều kế tiếp, Rasheed đặt cục cơm y mới nắm xuống đĩa. Hai bàn tay của y buông thõng lơ đãng, trong khi mắt y nhìn xuống với vẻ tỉnh táo và chăm chú.

“Mình không nên nói xấu người chết, nhất là người tử đạo. Cũng như tôi hoàn toàn không có ý bất kính khi nói điều này, tôi muốn em hiểu thế, nhưng mà tôi có một số điều không đồng ý về cách cha mẹ em - Allah tha thứ và ban cho họ một chỗ trên thiên đàng - về sự dễ dãi của họ đối với em. Xin lỗi.”

Cái nhìn lạnh lùng và căm ghét của cô gái khi Rasheed nói điều này không thoát khỏi cặp mắt của Mariam, nhưng Rasheed nhìn xuống nên y không thấy.

“Nhưng không sao. Điều quan trọng là bây giờ anh là chồng của em, và bổn phận của anh là bảo vệ, không những danh dự của em mà của tất cả chúng ta nữa, đúng thế, danh dự và sự kiêu hãnh của chúng ta. Đó chính là gánh nặng của người chồng. Em cứ để anh lo chuyện đó. Còn phần em, em là nữ hoàng, và nhà này là cung điện của em. Chuyện gì cần làm, em cứ sai biểu Mariam, nó sẽ làm cho em. Phải không, Mariam? Còn em thích gì, anh sẽ mua ngay cho em. Em thấy không, anh là người chồng như thế đó.”

Đáp lại, tất cả những gì anh muốn, rất đơn giản. Anh muốn rằng em phải tránh ra khỏi nhà này nếu không có anh. Chỉ có vậy thôi. Đơn giản, đúng không? Nếu anh vắng nhà mà em cần thứ gì, cần thật sự mà không thể đợi anh về, thì em có thể biểu Mariam đi mua về cho em. Chắc em

thấy có sự khác biệt. Đúng vậy, người ta không lái một chiếc Volga và một chiếc Benz một cách tương tự. Sẽ ngốc lắm, đúng không? À, còn một điều nữa, anh muốn khi mình đi ra ngoài, em phải mặc áo trùm kín người. Để bảo vệ cho em, dĩ nhiên. Đó là cách tốt nhất. Ở đây bây giờ nhiều đàn ông dâm dục lắm. Toàn với ý định xấu, sẵn sàng làm nhục cả những phụ nữ có chồng. Bởi vậy. Có vậy thôi.”

Y ho mấy tiếng.

“Anh nói cho em biết, Mariam sẽ là tai mắt của anh khi anh vắng nhà.” Nói đến đây, y đưa mắt nhìn Mariam thật nhanh, cái nhìn đanh như thép. “Không phải anh nghi ngờ. Mà ngược lại. Nói thật, anh không ngờ em khôn ngoan hơn cái tuổi của em nhiều. Nhưng em vẫn còn trẻ quá, em Laila yêu quý, mà phụ nữ trẻ tuổi thì có thể có những lựa chọn đáng tiếc. Họ dễ dàng làm điều sai trái. Dù sao, Mariam sẽ chịu trách nhiệm. Và nếu xảy ra lỗi lầm nhỏ ...”

Rasheed huyền thuyên nói. Mariam ngồi im liếc mắt quan sát cô gái, trong lúc bao nhiêu đòi hỏi, bao nhiêu lời kết tội của Rasheed tuôn ra như mưa trên đầu hai cô như hỏa tiễn trên thành phố Kabul.

Một hôm Mariam đang ngồi trong phòng khách xếp mấy cái áo của Rasheed phơi ngoài sân mới lầy vò. Không biết cô gái đứng đó từ bao lâu, nhưng khi Mariam nhắc một chiếc áo lên và quay lại, nàng thấy cô gái đứng đó nơi khung cửa, bàn tay ôm tách nước trà.

“Em không cố ý làm chị giật mình,” cô gái nói. “Em xin lỗi.” Mariam chỉ nhìn cô gái.

Ánh nắng chiếu trên khuôn mặt cô gái, trên đôi mắt to màu xanh lá cây và vàng trán mịn màng của cô, trên đôi gò má cao và cặp chân mày dày, đẹp của cô, khác xa chân mày của Mariam, thưa và chẳng đẹp. Mái tóc vàng của cô, sáng nay không chải, rẽ đường ngôi giữa.

Trong cách cô gái nắm chặt cái tách, hai vai co cứng, Mariam biết cô đang lo. Mariam tưởng tượng cảnh cô gái ngồi trên giường thu hết can đảm.

“Lá đang đổi màu,” cô gái nói với vẻ thân thiện. “Chị thấy không? Mùa thu là mùa em thích nhất. Em thích mùi lá người ta đốt trong vườn nhà. Má em thích mùa hè nhất. Chị biết má em chứ?”

“Không hẳn.”

Cô gái cúp bàn tay sau tai mình. “Sao ạ?”

Mariam nói lớn: “Tôi nói không. Tôi không biết má cô.”

“Ồ.”

“Cô cần gì?”

“Chị Mariam, em muốn... Những điều ông ấy nói tối hôm nọ - ”

“Tôi cũng định nói với cô về việc này.” Mariam cướp lời.

“Dạ, chị cứ nói,” cô gái nói với vẻ nghiêm chỉnh, gần như háo hức. Cô tiến tới một bước. Cô có vẻ an tâm.

Bên ngoài, chìm vàng anh đang hót liú lo. Có ai đó đang đẩy xe kéo; Mariam nghe tiếng bản lề cọt kẹt, tiếng bánh sắt tưng lên. Có tiếng súng nổ không xa lắm, một tiếng đơn, tiếp theo đó ba tiếng nữa, rồi thôi.

“Tôi không làm đầy tớ cho cô đâu,” Mariam nói.

“Nhất định không.”

Cô gái nao núng. “Dạ không. Tất nhiên là không!”

“Cô có thể là nữ hoàng còn tôi chỉ là đầy tớ nhưng tôi sẽ không làm theo lệnh của cô đâu. Cô có thể khiêu nại với ông ấy và ông ấy có thể cắt cổ tôi, nhưng tôi sẽ không làm đâu. Nghe rõ chưa? Tôi sẽ không là đầy tớ của cô đâu.”

“Dạ không, em đâu dám - ”

“Còn nếu cô nghĩ rằng cô có thể dùng sắc đẹp của cô để loại trừ tôi thì cô làm to. Tôi ở đây trước cô. Tôi sẽ không để bị đuổi đi đâu. Tôi sẽ không để cô hắt tôi ra đâu.”

“Em đâu muốn thế,” cô gái yếu ớt trả lời.

“Và tôi thấy những vết thương của cô đã lành rồi. Vậy cô bắt đầu làm phần việc của cô trong nhà này đi là vừa.”

Cô gái lẹ làng gạt đầu. Một ít nước trà đổ ra nhưng cô không để ý. “Dạ, đó cũng là một lý do nữa em xuống đây cảm ơn chị đã chăm sóc cho em.”

“Tôi đã không làm,” Mariam chua chát nói. “Tôi đã không đút cho cô ăn, tắm rửa cho cô và sẵn sóc cho cô nếu tôi biết cô sẽ trở mặt, cướp chồng tôi.”

“Cướp - ”

“Tôi sẽ tiếp tục nấu cơm, rửa chén. Còn cô giặt quần áo và quét nhà. Những việc còn lại mình sẽ thay phiên nhau mỗi ngày. Còn một điều nữa. Tôi không cần làm bạn với cô. Tôi không muốn làm bạn với cô. Tôi chỉ muốn yên thân một mình. Cô để tôi yên, tôi cũng sẽ để cô yên. Mình sẽ đối xử với nhau như thế. Đó là quy định giữa chúng ta.”

Nói xong, tìm Mariam đập thành thịch, miệng khô khốc. Chưa bao giờ Mariam ăn nói như thế, chưa bao giờ Mariam xác định ý muốn của mình một cách mạnh dạn như thế. Đáng lẽ Mariam phải cảm thấy phẫn chấn lắm, nhưng đôi mắt

Xem tiếp trang 41

KHẨU PHẬT TÂM XÀ

Huỳnh Trung Chánh

(Tiếp theo vnns số 291)

Chễm chệ ngồi vào bàn, Mai trở mắt nhìn đĩa thịt heo quay, thức ăn mà chàng mới dùng tại tiệm cơm Tàu ngày hôm qua đã ngán ngẩm, nên lời lẽ cộc lốc kém vui:

- Sao hủ mắm tôm lại không ăn? Bày vẽ mua món thịt heo quay chi cho tốn kém?

- Dạ! Tại mấy đứa nhỏ thích heo quay, vả lại, em cũng nghĩ rằng anh sợ phạm giới nên tránh món mắm tôm.

- Ờ! Thì nói như vậy để chị Bảy ngưng sát sanh, chớ hủ mắm này bề nào cũng làm rồi, nếu bỏ đi thì lại phụ lòng chi.

- Vậy thì tốt quá! Mình ăn đỡ mắm tôm với thịt heo quay tạm vậy nhé!

- Ủa!

Thế là hủ mắm tôm được dọn ra tức khắc. Tuy nhiên, ăn mắm tôm mà thiếu thịt ba chỉ luộc, rau thơm., thì mất hết năm mươi phần trăm khẩu vị, nên suốt bữa ăn Mai cắn nhai lải nhải mãi:

- Thứ đàn bà gì hư quá sức! Mắm tôm dọn chung với thịt quay, ăn chẳng ra trò trống gì hết! Cơm nước vừa xong, con cái vào phòng. Vừa lui cui ủi đồ chồng, vừa trông chừng nồi nước lèo trên bếp, mà Bích Ly vẫn không ngừng lưu tâm đến Mai, vẻ mặt vẫn còn cau có không vui. Nàng rụt rè giả là:

- Anh uống cà phê phin nhé! Em pha nhen anh?

- Không!

- Anh còn giận hờn sao? Bỏ qua đi mà!

- Hử! Thứ đàn bà gì chỉ có mấy món ăn cho chồng mà cũng không nên thân!

Không biết có phải vì bệnh hoạn mệt mỏi, vì những lời cần nhần nhức óc suốt bữa ăn, hay vì hiểu không đúng đường lối về bí quyết tương kính thương yêu do đức lang quân vừa thuyết giảng, mà Bích Ly bỗng bực mình, mạnh dạn đối đáp chứ không mềm mỏng nữa:

- Anh nói anh tu cao! Ăn không cầu ngon, mà sao anh lại cần nhần thức ăn ngon đỡ hoài vậy?

- Tôi bực là bực lối ăn không đúng phép kìa. Mắm tôm thì phải đi đôi với thịt luộc. Chớ việc ngon hay dở thì tâm tôi đâu có phân biệt làm gì?

- Thôi ông ơi! Nghe mãi tôi mệt lắm rồi. Ông nói thì lúc nào chả hay, chả đúng. Ông tuyên bố ăn

chay trường, mà mới bốn ngày đã viện lẽ chức vụ cao, đem cơm theo ăn bọn Mỹ cười, để tà tà vô tiệm Tàu ăn mặn dài dài. Chiều thì ông rủ rề, ép uống bẻ bạn dẫn nhau ra tiệm thù lạc thỏa thích với chiêu bài "vì chiều đãi chúng sanh phải dùng tạm đồ mặn như chay". Ông còn lại ngày nào chay lạt đâu? Ông ăn uống tưng bừng hùng hổ hơn trước để phục thù cho mấy ngày chay lạt mà!

Bích Ly vốn hiền lành nhẫn nhục chồng. Sự kiện nàng quật khởi phan phui trách cứ chồng, là diễn tiến ngoài sự tiên liệu của Mai, khiến hấn ta sững sờ, phản ứng có phần chậm chạp. Hấn hờ hã nhìn quanh quất như sợ có kẻ thứ ba nghe được sự thực. Rồi hấn mới bắt đầu nổi giận, cơn giận bùng nổ như điên cuồng. Hấn bỗng hốt hoảng nghĩ rằng uy danh đạo đức mà hấn dày công xây dựng bấy lâu, có thể tiêu thành mây khói, nếu như Bích Ly thốc mách những điều bí mật này. "Vậy thì mình khóa miệng con này ngay mới được", Mai thầm nghĩ.

Mai vốn là võ sinh huyền đai thái cực đạo, tuy chưa thượng đài nhưng đã xử dụng nhiều lần trị vạ thắng lợi, nên đã quen trận mạc. Do đó, hấn ra tay nhanh, gọn và tàn độc. Trong chớp mắt, thoát đứng dậy thì quả đấm của hấn đã ập vào mắt trái tiếp liền là ngọn cước đá thốc vào bụng vợ. Bích Ly ngã lăn quay, tạm thời mất thờ, mắt trợn trừng mà không rên rỉ nổi. Hạ đo ván con vợ tức khắc, cơn giận cũng nguôi ngoai, Mai lấy lại bình tĩnh rồi chột nghĩ, đánh vợ vì hủ mắm tôm rui ro lộ ra ngoài thì kỳ cục quá, phải tìm một lý do hợp lý nào khác cho đỡ trợ trên mới được.

Bà vợ vừa lấy được hơi thở cất tiếng rên la, thì ông Hội Trường liền hùng hổ điểm mặt vợ la lớn:

- Đồ đàn bà hư! Đàn bà ngoại tình! Tao đánh mày cho bỏ cái thói lẳng lơ.

Bích Ly vốn thực thà đâu hiểu bụng dạ tròng tréo của chồng, bị đánh đập chưa kịp than vãn trách móc, thì lại bị chụp cho cái mũ ngoại tình nên hoảng hốt phủ nhận:

- Em đâu có vậy! Em làm việc tối ngày mà!

- Mày và thằng Hà. Tụi bây có gì tao biết hết!

- Em có làm gì bậy bạ đâu? Em chỉ biết ông Hà tại chùa thôi mà!

- Hử! Hồi sáng tụi bây hò hẹn với nhau những gì cười cợt ra vẻ đất ý như vậy?

Nguyên Bích Ly thật thà chơn chất, nghe người tăng bốc hồng một câu là đã sung sướng há hê, chỉ nhớ nghĩ đến điều đó, còn những câu hỏi của Lê Hà để học nghề nàng chẳng lưu tâm nên đã quên tuốt luốt. Do đó, nàng chỉ có thể ú ớ đáp:

- Ông chỉ khen anh thuyết Pháp hay quá mà thôi!

- Hừ! Láo khoét! Khen có một câu mà nói nói cười cười vui vẻ quá ha?

Tuy chụp mũ vợ để tạo chính nghĩa đánh đập, mà nhắc tới con vợ nó cười với Hà, Mai cũng cảm thấy nóng mặt, thoi vợ thêm mấy cái thì mới dịu cơn.

Sáng hôm sau, Bích Ly nằm liệt giường. Thế nên Mai phải ra tiệm tạm trong xóm trong khi chờ đợi gọi được người thay thế. Trước khi rời nhà, Mai cẩn thận gom hết chìa khóa xe, cắt đường giây điện thoại như là một cách hữu hiệu giam lỏng Bích Ly.

Tiệm thực dụng buổi sáng khách lai rai chán phèo. Đang bực bội cần nhả nhai một mình thì Mai bỗng thấy Lê Hà lừng khừng bước vào. Giờ thì Mai mới nổi cơn ghen thực sự, hấn than thảm: "Trời ơi! Mình chỉ tổ giác giỡn chơi mà sau ra trúng vậy kia? Nhà thằng dịch vật này cách xa hàng mươi dặm, nếu tụi nó không tình ý gì thì sao nó đến đây giờ này?" Mai gất gỏng hỏi:

- Ông đến đây làm gì giờ này?

Lê Hà chẳng qua chỉ mong tìm hiểu việc mua bán tại tiệm thực dụng. Hà biết Mai điểm đàng khó khai thác nên tìm cách ngồi gần Bích Ly, khen nịnh ông chồng để bà vợ thật thà chỉ dẫn nghề nghiệp. Để dễ học nghề, Hà chọn giờ vắng khách đến tiệm, bất ngờ lại thấy bộ mặt hăm tãi của Mai chằm chằm cho một đồng. Lỡ bộ không thể rút lui được, Hà tản lờ như vô tình, nhưng tin thần đã sẵn sàng ứng phó. Do đó, Mai gất gỏng thì Hà cũng sừng sộ:

- Tiệm mở cửa thì ai cũng vào được. Sao ông lại hỏi câu quái gỡ vậy? Còn tôi đi đâu giờ nào thì mặc xác tôi chứ. Ông lấy quyền gì để điều tra?

Đoạn Hà lừng khừng chọn một chày nước ngọt, trả tiền rồi cười ruồi bỏ đi. Mai tức giận ứa gan mà không làm chi được. Hấn phải bực rức chờ đợi người làm công đến thay thế, mới lái xe phóng về nhà, lôi vợ ra dần cho một trận tơi bời, để hỏi cho ra lẽ chuyện hò hẹn này. Đánh đập đã nư rồi, Mai mới sửa soạn đi làm, mà còn hăm dọa sẽ đánh đập dài dài, chừng nào thú nhận hết tội lỗi mới thôi.

Các con đã đi học từ sớm, nằm rữ riệt một mình, thân thể đốn đau khôn tả, mà Bích Ly chỉ mong mỗi diễn biến hai ngày qua chi là giấc mộng. Nhưng dấu vết nguyên vẹn trên thân thể bầm dập nhắc nhở sự thực phũ phàng mà nàng đã gánh chịu biết bao năm trời. Hồi lại thời con gái được bao người săn đón, nhưng lòng nàng chỉ yêu thương Mai, có lẽ nhờ Mai khéo tán tỉnh và giỏi chiều chuộng. Do đó, dù Mẹ khuyên ngăn, cho rằng Mai kém chân thật, nhưng nàng vẫn cương, quyết chết sống vì tình khiến bà phải xiêu lòng. Thế nhưng chỉ thành hôn với nhau

chừng ba tháng, từ một điểm bắt đòng nhỏ nhoi, Mai đã nổi cơn hành hung vợ rồi. Giận dữ nàng xách va li về Cai-Lậy với Mẹ để lo thủ tục ly dị. Mẹ vừa gặp mặt con thì mừng rú lên, nhưng có lẽ thoáng thấy nàng kém vui, mà cũng không thấy mặt rể, nên ngần ngại một chút, rồi hỏi con dồn dập: "ỪỪa thằng Mai đâu mà để con đi một mình vậy?". Đang vui bỗng bà buồn lo biến sắc. Lòng Mẹ bao la không bờ bến, một đời tận tụy hy sinh, thương con quán quít chẳng rời mà phải ép lòng gả con. Con đã lấy chồng, lòng Mẹ vẫn chưa yên, đêm ngày thấp thỏm mong cầu con hạnh phúc, nên chỉ thấy con cô đơn về nhà đã lo sợ thất thần như vậy. Bích Ly vội đáp ứng: "Nhớ má quá con về thăm, mà anh Mai căn dặn con phải trở lên liền, kéo ảnh nhớ con lắm!" Ôi Mẹ thương con như vàng như ngọc, không lời nặng nhẹ, không cái đánh khế.

Con đau yếu, trầy trụa sơ sài đã cuống quít lẳng xẵng, ngồi đứng không yên. Nay nếu bà khám phá được rằng đưa con mà bà nâng niu quý giá đó đã bị người ta hành hạ chửi mắng. như một con vật thì bà sẽ đau khổ biết là dường nào. Thế là nàng đành phải nói láo, phải đóng kịch hạnh phúc cho bà được yên lòng. Mai thấy vợ chỉ xa chồng có một ngày rồi quay về, nắm được nhược điểm nên ngày càng lấn lướt áp đảo vợ. Nhấn nhin mãi cũng quen, nàng bản chất saün hiền lành dễ dãi, chóng quên., nên dù bị hành hạ thế nào rồi cũng thứ tha, thương yêu chồng như cũ. Bích Ly thổn thức một mình:

- Sao anh không hiểu lòng em? Sao anh lại muốn giết em vậy anh Mai?

"Nhạn đậu cành sung, dương cung anh bắn nhạn

Con nhạn chết rồi! Làm bạn với ai đây?"

Em lỡ chết rồi, anh sẽ làm bạn với ai vậy anh Mai?

Mai gom chìa khóa xe, cắt đường giây điện thoại, để cô lập hóa vợ, mà không ngờ, ngày hôm sau đã có người lò dò đến bấm chuông. Bích Ly ráng lê lét mở cửa, thấy khách nàng lập bập gọi: "Em Xuân Lan!", thì sức đã mòn nên quy xuống.

Xuân Lan nhỏ hơn Bích Ly vài tuổi nên đối xử với bạn như chị ruột. Xuân Lan nóng tánh và thẳng thắn, đã đôi lần lời qua tiếng lại với Mai, nên từ lâu chỉ đến tiệm thăm bạn chứ không chịu đến nhà. Nhân khi hăng xướng tạm đóng cửa mấy ngày để kiểm kê tài sản, Xuân Lan rãnh rang đến tiệm thì nghe tin bạn đau, nên tức ghé lại nhà. Nhìn thân hình tiều tụy của bạn, Xuân Lan hoảng hốt la thất thanh:

- Trời đất ơi! Sao thân thể chị lại ra nông nổi như thế này?

- Chị!. Chị .té em à!

- Không phải đâu! Chị đừng dẫu em! Ảnh đánh chị phải không?

- Chị té thiệt mà!

- Không! Thằng chả đánh chị. Em phải hỏi thằng chả cho ra lẽ!

Xuân Lan chụp lấy điện thoại, thì Bích Ly lắc đầu, rồi nói tiếp:

- Vô ích em à! Điện thoại đã bị cắt giây rồi. Em muốn biết thì chị kể cũng được, nhưng em đừng thố lộ với ai, lọt đến tai ảnh, ảnh sẽ giết chị.

Thế rồi qua làn nước mắt đầm đìa, Bích Ly kể cho bạn đầu đuôi tự sự. Xuân Lan cũng không cầm được nước mắt, tức giận hỏi bạn:

- Vậy mà chị chịu được sao? Tại sao chị không đi thưa cảnh sát? Không đề đơn ly dị ảnh?

- Em ơi! Chị mồ côi cha từ nhỏ. Con không cha như nhà không nóc, khổ sở nghèo túng, tủi nhục lắm em à! Và lại, thưa bỏ nhau lại làm khổ lây con cái, chúng buồn phiền xấu hổ với bè bạn. Có lẽ cái nghiệp của chị phải gánh chịu nỗi khổ này, bần sư chị đã giải thích như vậy đó!

- Ôi! Hơi đâu chị tin mấy thầy. Mấy ổng có bị ai đánh đập đâu mà thấu rõ được nỗi đau của kẻ khác, nên mới bày đặt dạy là nhẫn nhục, từ bi hỷ xả, oan nghiệp., chớ nếu ai đụng chạm đến mấy ổng thì chưa chắc à!

- Ý! Em đừng nóng nói bậy mà mang tội. Nhờ quý Thầy dạy dỗ mà chị mới thêm sức chịu đựng mà vui khổ, bằng không có lẽ chị đã treo cổ từ mười mấy năm về trước rồi!

- Thằng chồng chị ác quá! Con gái hưởng đức cha. Rồi đây, ba đứa con gái nó sẽ lãnh quả báo, chồng hành hạ đánh đập cho nó biết thân.

- Ý! Sao em nói nghe ghê quá vậy? Con chị mà có bề gì, chắc chị càng khổ gấp bội.

Rồi bỗng nhiên Bích Ly đến bàn thờ Phật, chấp tay thành tâm khẩn vái: "Con cầu xin Đức Phật từ bi ban ân điển cho các con của con trọn đời hạnh phúc, còn bao nhiêu gian khổ nhọc nhằn xin để một mình con gánh chịu".

Xuân Lan chỉ biết lắc đầu thở dài: "Chồng đối xử tàn ác như sài lang mà không một lời hờn oán, không thưa không gởi. Với chồng con, chị quá là vị Bồ Tát mà họ đui mù nào có thấy được đâu?".

Đối với kẻ tình nguyện chịu đọa đầy thì đâu còn phương cách gì để bảo vệ họ. Thương xót bạn, âm ức trong lòng nhưng cuối cùng, Xuân Lan cũng đành từ biệt.

Về nhà Xuân Lan bực bội đứng ngồi không yên, nên đành phải giải tỏa bằng cách liên lạc vài người bạn chí thân, tỉ tê kể lể mọi chuyện. Và dĩ nhiên, những người này cũng dặn dò bạn bè "y chang" như vậy. Thế rồi các bà, như một hệ thống truyền tin, cứ đều đặn loan truyền bản tin thời sự nóng hổi ra mãi.

Không bao lâu, thì một tổng đài địa phương tiếp vận nguồn tin sốt dẻo, rồi chuyển ngay đến thím

Bây. Thím không ngờ hủ mắm tôm của mình lại tai hại dường ấy, nên bứt rứt muốn đích thân hỏi Bích Ly cho biết sự thật. Thím nóng lòng muốn chấp cánh mà bay lên Texakana ngay, nhưng đành chờ hơn ba tuần, đến ngày lễ Tạ Ơn mới đi được.

Khi chú Bảy lái xe đưa vợ viếng thăm vợ chồng Mai, thì những vết bầm đã lặn nhưng thương đau vẫn ẩn hiện trong thần sắc của Bích Ly. Vốn đặc biệt có cảm tình với chú Bảy vì chú trầm lặng và lắng nghe kẻ khác, nên Mai tiếp đón khách niềm nở. Chú Bảy cũng không lãnh đạm với Mai. Tuy hơi thất vọng về hành vi vũ phu của y, nhưng chú vẫn tìm thấy Mai là kẻ có lòng, còn việc Mai khoa trương đạo đức, tu nói mà không thực hành không liên hệ gì đến chú, chú chẳng quan tâm. Chủ khách chia ra hai phe nam nữ nàn huyên tương đắc và sau đó khi khách rủ rê đi HotSprings chơi, Mai liền sốt sắng hưởng ứng.

Hai người đàn ông ngồi băng trước thỉnh thoảng trao đổi vài câu chuyện băng quơ liên quan đến lộ trình, nhưng hai người đàn bà phía sau thì dòn tan như pháo Tết. Từ chuyện quần áo đến thức ăn, rồi chuyển sang vụ động đất Cali, phim ảnh tân nhạc., chuyện nào cũng hứng thú vô cùng. Từ từ rồi đề tài quen thuộc và ưa chuộng nhất của đàn bà cũng được tuôn ra:

- Chị nghe gì không? Vợ chồng mụ Bê rã đám rồi! (Thím Bảy đổi đề mục)

- Ủa! Mụ ấy ngựa đàn trời mà! Mới ly dị mấy ngày, thì đã cặp với thằng kếp trẻ măng há!

- Cái con Thúy mới dữ dằn. Nó cấm cả trăm sừng trên đầu chồng, chồng ghen đánh hai tát tai thì nó đã nổi sung thiên lên, gọi cảnh sát còng đầu tức khắc.

Có tiếng tăng hắng ở băng trên, và có lẽ Bích Ly lo ngại vu vơ gì đó nên không trả lời bạn, mà hướng về chú Bảy hỏi to:

- Xin lỗi! Mình đã qua khỏi Little Rock chưa anh Bảy?

- Dạ! Mình đi hướng khác chứ không đi ngang Little Rock đâu chị!

- Hứ! Hỏi ngu mà cũng hỏi! (Mai lên tiếng).

Nghe thím Bảy kể chuyện "Vợ gọi cảnh sát còng đầu chồng", có lẽ Mai bực mình nên xài xẻ vợ để trút giận hờn. Đàn bà dốt đường là chuyện bình thường, mà dù ngu thiệt cũng không ai nỡ lòng công khai nặng lời, nên chú Bảy tưởng mình nghe lầm, hoặc Mai chỉ đùa giỡn mà thôi. Chú nhìn Mai, thì thấy mặt mày y nhờn như tự đắc ra uy của mình. Chú Bảy tuy xuề xòa nhưng lại thâm trầm tế nhị. Đối với kẻ lưu manh gian xảo cũng chưa hề nặng nề hạ nhục, huống chi là công khai xỉ vả vợ. Sợ Bích Ly tủi hổ, chú vội pha trò hy vọng phá tan được bầu không khí nặng nề:

- Tôi mới là người ngu nhút hạng đây. Bà xã tôi cứ chê tôi hoài! - É! Ai dám chê anh ngu hoài nào? Nói ầu hoài! - Ờ thì bà chưa nói ra, nhưng tôi biết bà làm thầm: "Thằng cha này ngu thiệt, nên chả mới chịu cưới mình!"

Rồi chú Bảy cười xòa để giúp mọi người cười theo, trừ Mai vốn giữ thân phận của vị Hội Trưởng, đạo mạo nghiêm trang không cười cợt. Từ xa lộ 30E, chú Bảy rẽ sang đường số 7N, lộ trình ngoằn ngoèo này tương đối khá xa nhưng đi trên con đường làng nhỏ hẹp len lỏi giữa cánh đồng mênh mông như đường về lục tỉnh cũng là điều hứng thú. Đi trên cầu xuyên qua hồ De Gray, nhìn thấy phong cảnh hữu tình, nên chú Bảy đề nghị quày xe tạm nghỉ ngơi. Bãi đậu xe trên một khu đất cao ven hồ, tiếp giáp với rừng cây ngập lá vàng. Những chiếc lá đã hoặc sẽ rụng vào dịp sang thu, mỗi loại có màu sắc riêng, trăm ngàn sai biệt, từ màu đỏ thắm, tím bầm, rồi nhạt dần đến màu vàng mơn xanh tiếc nuối. đã tạo nên hơi thu bàng bạc. Trời xanh nhạt nhạt, gió mơn man nhẹ nhẹ, rừng cây xơ xác, hồ nước trong xanh vắt trải dài. Phong cảnh mùa thu có nét quyến rũ, gợi nhớ, gợi buồn kỳ lạ khiến chú Bảy bồi ngùi tình nước. Quê hương chú cũng có cảnh hồ, hồ nước nhỏ nhắn xinh đẹp vây quanh bởi hàng cây sao già cao nhất, nơi chú đã lưu giữ bao kỷ niệm ngày xưa.

- Em à! Cảnh hồ này có nhắc nhở em ao Bà-Om xứ mình không?

- Làm sao em lại có thể quên được anh Bảy!

- Em có nhớ chuyện chúng mình ngày xưa chẳng? Thuở ấy em kẹp tóc thề, mặc chiếc áo dài màu mạ non thước tha, ta đưa nhau đến ao Bà Om.

Chú Bảy vừa nhắc kỷ niệm xưa, vừa đi chậm chậm xuống hồ. Thím Bén gót theo sau, mắt chớp chớp, lệ ứa ven mi, thả hồn về dĩ vãng. Rồi giống y như 18 năm về trước, thím xiết chặt tay chú đi dài theo bờ hồ, đoạn thím ngồi xuống vẽ hai quả tim xoắn nhau. Ngày xưa cô thiếu nữ nhí nhảnh yêu đời đã cầu Phật Trời cho đôi tình nhân nên duyên chồng vợ. Và lần sau này, người thiếu phụ "sồn sồn" cầu mong hai vợ chồng già một ngày về với đất nước thương yêu. Phút giây mơ mộng ngưng đọng tan dần, chú Bảy bảo thím nhìn vợ chồng Mai. Hai người có lẽ cũng đang tìm về thuở ban đầu hoa mộng. Đôi mắt ưu sầu của Bích Ly, dường như đã tràn đầy niềm tin yêu hạnh phúc. Chú Bảy thì thầm:

- Thiên nhiên có lẽ là vị thầy màu nhiệm để hàn gắn vết thương lòng. Trong cái tinh khiết của đất trời, giận hờn, bực bội nào rồi cũng phai đi.

- Vậy té ra! Té ra! Anh gạt em. Anh cố ý nhắc chuyện chúng mình để gợi cho họ nhớ những ngày yêu thương xa xưa mà hòa giải nhau chớ

gì?

- Ờ! Thì lúc đầu cũng hơi cố ý, mà sau đó anh cảm động thật tình mà!

- Em hồng chịu! Anh phải đền cho em hả!

Thím Bảy thò tay véo chú một cái đau điếng, rồi tung tăng chạy đi như một cô gái nhỏ.

- Bích Ly! Kiến cắn bụng rồi! Mình kiểm gì ăn nhe!

- Phải rồi! Tụi này cũng đói bụng. Anh chị định ăn gì đây? (Mai lên tiếng).

Hiểu rõ bụng dạ Mai, nên để tránh cho y ngược ngạt, chú Bảy mời mọc:

- Ở đây chắc không tìm được đồ chay. Xin anh chị vị tình vợ chồng tôi ăn đồ mặn vậy. Nghe đồn bếp núc nhà hàng Hồng Kông khá lắm!

- Thôi thì tạm ăn mặn vậy! Nhất thiết duy tâm tạo, mặn cũng vậy, tâm không động là được. Ngày xưa Tuệ Trung Thượng Sĩ trong bữa tiệc của Khâm Từ Hoàng Hậu, đã gắp đồ mặn xen lẫn với đồ chay mà có sao đâu?

- Mấy ông muốn đi đâu cũng tốt, nhưng phải lấy phòng cho tụi này chỉnh sơ lại cái dung nhan tàn tạ mới được! (Thím Bảy lên tiếng)

Chú Bảy lái xe về thị xã HotSprings, đến khách sạn Arlington,. Tuy đã giao hẹn sẽ đi ngay tức khắc, nhưng đàn bà lúc nào chẳng là đàn bà, chú Bảy phải kiên nhẫn chờ thím gỡ lại mái đầu, dặm thêm tí phấn, kẻ lại nét son., rồi lại nhắc thím mang theo áo ấm. Khi hai vợ chồng bước ra ngoài, thì thấy Mai đã chờ sẵn, vài phút sau Bích Ly cũng bước ra. Chú Bảy lại nhắc:

- Có lẽ chị nên mang theo áo ấm kéo lạnh.

Bích Ly vừa định quay trở về phòng, chợt thấy Mai chờ lâu tỏ vẻ khó chịu nên đổi ý:

- Cám ơn anh Bảy! Tôi không cảm thấy lạnh đâu!

Nhà hàng Hồng Kông không mấy sang trọng nhưng thức ăn Tàu cũng tạm hợp khẩu. Vừa ăn Mai vừa đề nghị chương trình viếng khu rừng núi Tây, leo đỉnh tháp núi Đông, ngắm những giòng suối nước nóng đây đó. vào ngày mai, nhưng ăn cơm xong thì phải ngồi xe lừa, theo truyền thống xưa mà dạo quanh thành phố thì mới thú vị. Mùa thu, trời xup tối nhanh. Cơm nước xong trở về thì thành phố đã lên đèn. Một cỗ xe lừa ghé trước cửa khách sạn. Bà nài ông óng cất tiếng mời mọc du khách: "Đây là chuyến chót trong ngày. Xin quý khách nhanh lên kéo trẻ". Mai giục mọi người lên xe ngay. Cỗ xe lừa đóng bằng loại gỗ rắn chắc, sơn phết công phu, dài rộng. như một chiếc xe buýt với hai cửa lên xuống rộng rãi, đi đứng thông dong. Xe được kéo bởi hai chú lừa cao lớn, lực lưỡng khác thường.

Khách vừa lên xe mua vé, thì bà nài đã đon đả mở lời:

- Xin chào và giới thiệu tên tôi là Litz, và đây là thằng Mike và thằng Joe, hai chú lừa đực.

Bà nài ra lệnh cho cặp lừa cắt bước. Vừa đi bà vừa giải thích không ngừng những thắng cảnh, di tích địa điểm lịch sử, nơi chốn hấp dẫn. tại địa phương. Trên đường phố sáng choang, xe cộ dập dìu mà lại được ngồi êm ái trên một chiếc xe cổ lỗ, cà rịch cà tan theo nhịp điệu lộc cộc củ tiếng chân lừa, để ngoạn cảnh quả là điều thú vị. Mọi người đều tỏ vẻ vui tươi thoải mái, trừ Bích Ly hơi co ro bởi cơn gió đã trở thành buốt giá, khiến chú Bầy đôi lần ái ngại nhìn sang. Cỗ xe lừa đang nhẹ lướt theo tốc lực thường lệ, bỗng chậm chạp rồi dừng hẳn lại. Mụ nài Litz the thé la hét đôi lừa nhưng không hiệu nghiệm.

Xoay về phía hành khách, mụ giải thích:

- Cái thằng Mike này hay chứng bắt tử lắm.

Không trị nó không xong!

Rồi mụ Litz lấy roi da quất một cái trót, khiến con lừa nhảy dựng lên, bươn bả tiếp tục hành trình. Nhưng chỉ suông sẻ được một khoảng ngắn thì chú lừa cũng tự động dừng lại, khiến mụ nài cứ xử dụng roi vọt nữa. Điệp khúc roi vọt làm nao lòng chú Bầy, chú chột nghĩ có thể trong một kiếp nào đó, chú đã từng là con lừa nhọc nhằn khổ khổ. Chú buông tiếng thở dài, với lời than nho nhỏ:

- Chắc mình không chịu nổi đâu?

- Cái gì mà không chịu nổi anh Bầy? (Thím Bầy nghe tiếng thở dài và tiếng than của chồng vội lo lắng hỏi dồn)

- Nếu phải làm con lừa kéo cỗ xe nặng nề này suốt ngày dĩ nhiên là không làm xuể rồi. Mà làm nài, suốt ngày bô bô cái miệng, rồi khi con vật mệt mỏi nổi chứng, lại phải ra tay đánh đập, anh cũng không làm được.

Mai chen vô:

- Cái con mẹ Litz này hành hạ súc vật ác độc quá! Để tôi điện thoại thưa với Hội Bảo Vệ Súc Vật cho nó biết thân!

- Thưa thì mụ nài mất việc thì mình lại tội nghiệp. Thật ra thấy con thú bị đánh đập tôi nóng ruột than thở, chớ biết đâu chừng giữa người và lừa đã từng có giây oan nghiệp nên mới có cảnh này!

- Ủa đúng rồi! Biết đâu kiếp trước "ngựa Mai" này từng hành hạ "nài Ly", nên kiếp này nài Ly mới đánh ngựa Mai. Mai đánh Ly rồi Ly đánh Mai, oan oan tương báo mà.

Thím Bầy có tật nó tên tiếng Mỹ không sửa đúng giọng, thím muốn nói Mike và Litz, mà nghe thành Mai và Ly. Sợ hai bạn hiểu lầm, chú đá chân thím nhắc chừng, rồi bùi ngùi than thở:

- Ờ! Thì chúng sanh lăn lộn luân hồi, khi thất thế bị người hành hạ, khi thắng thế lại thắng tay đàn áp người, mà có ai giữ ưu thế mãi đâu? Thời gian ngắn dài nào đó, thì tất cả đều trở về cát bụi để "giữ sổ làm lại", rồi đâu ai biết được ra sau kiếp sau?

Mọi người bỗng nhiên yên lặng suy tư. Chú Bầy thấy Mai lạnh lùng khó hiểu, còn Bích Ly thì xúc động nước mắt lưng tròng. Chú muốn phá tan bầu không khí nặng nề mà bất lực.

Xe lừa dừng trước khách sạn Arlington, thì Mai đã hầm hầm phóng xuống, bước nhanh về phòng riêng mà không nói lời nào. Bích Ly vội vã chào chia tay bạn, rồi quính quít chạy theo chồng, trước cặp mắt ái ngại của bạn. Vừa khép kín cửa phòng, Mai liền chụp ngay đầu vợ, xoắn tóc giờ hồng lên, động vào tường mấy cái xính xính rồi tra hỏi:

- Tao đã cấm mày hở môi, mà sao mày thóc mách với vợ chồng thằng Bầy, để tụi nó bày trò lừa ngựa chửi xéo tao?

- Em đâu có nói với ai! Họ ở Houston thì em làm sao liên lạc được! Chắc họ vô tình, chớ không có ý xiêng xỏ anh đâu!

Mai đã cô lập vợ có phương pháp nên khó trách Bích Ly liên lạc với ai được. Tuy nhiên cơn giận bị người ta xia xói đâu dễ tự nguôi ngoai. Nếu không gây sự được với người ngoài thì Mai chỉ có cách đổ hết lên đầu vợ mà thôi.

- Hừ! Mày là thứ đàn bà lẳng lơ. Mới thấy thằng cha Bầy ngọt ngào chịu chuộng là mày khoái mê tơi rồi. Trời lạnh lẽo như vậy mà mày mặc đồ mỏng đánh để bẹo hình bẹo dạng nó. Cặp mắt láo liên của nó lén nhìn mày mấy lượt, nhưng làm sao qua mắt tao nổi!

Tức bực thằng cha Bầy, Mai nổi giận bưng bưng thoi thẳng vào mặt vợ. Bích Ly ngã ngựa nằm lăn lộn trên thảm. Mai bình tĩnh thay đồ rồi nằm ngủ thanh thản như không có việc gì xảy ra.

Thím Bầy, tính hay mềm lòng, chứng kiến cảnh con lừa làm việc cực nhọc suốt ngày còn bị đánh đập, nên cứ trần trọc không yên. Trong giấc ngủ chập chờn, thím chiêm bao thấy con lừa Mike bỗng nổi chứng đó bà nài Litz một cái bằm cả mặt mày. Dù chỉ là chuyện mộng mị, song thím vẫn khoái chí chuyện con lừa phục hận, nên muốn kể cho chồng nghe, nhưng chú lại đang mãi mê đọc báo tường thuận hai trận cầu bóng bầu dục ngày qua. Thím vội trang điểm qua loa rồi phóng nhanh sang phòng Bích Ly động cửa ầm ầm để báo tin vui. Chờ đợi một lúc lâu, vừa thấy bóng dáng Bích Ly hé mở cửa, thím liền phát thanh ào ào, cũng với lối tên Mỹ không thềm sửa:

- Bích Ly à! Ta vừa chiêm bao vui ghê đi. Ta thấy con ngựa Mai nó quật khởi đá mẹ nài Ly một cái như trời giáng, sưng hết mặt mày vậy đó!

Con bạn êm ru không trả lời khiến thím ngạc nhiên chăm chú quan sát bạn. Thấy mặt mày bằm dập của Bích Ly thím tức khắc hiểu nguồn cơn nên nổi nóng xô cửa bước hẳn vào phòng tìm Mai gây sự. Tuy nhiên khi nhìn thấy Mai ngồi trên ghế, vẻ mặt trang nghiêm đạo mạo, tay lần

chuối, miệng niệm Phật, thím sững sờ buồn nôn khựng lại. Phải cố gắng lắm cuối cùng, thím mới nghẹn ngào từng tiếng:

- Trời ơi! Sao anh lại có thể đối xử với chị tàn tệ như vậy?

- Có chi đâu? Tôi chỉ hướng dẫn Bích Ly chút ít đạo đức mà thôi!

- Hướng dẫn đạo đức bằng đấm đá, mà anh nghe được sao?

- A! Về đêm này trong Phật Giáo gọi là "tù bệnh cho thuốc". Bệnh nan y thì liệu thuốc cũng nặng một chút. Đức Phật có dạy rằng.

Thím Bảy bịt tai lại, chạy tránh ra xa để những lời Phật ngôn xuất từ cửa miệng của con người có lòng dạ như rắn rết sài lang khỏi phải xoáy vào tai thím nữa.

Huỳnh Trung Chánh

Tháng 1, 1990

Lời ngoài truyện:

Câu chuyện trên, không rõ mức độ hư thật như thế nào, đã do anh Bảy Houston thuật và tác giả vội ghi chép lại, với vài điều thêm bớt. Tuy nhiên, anh chỉ thuật đến đoạn xuống xe lừa thì chấm dứt tình hình, nên tác giả phải tưởng tượng thêm phần kết. Viết xong, tác giả gởi bản thảo đến anh chị Bảy thỉnh ý, thì chị Bảy cần nhắc: "Ừa! Bích Ly quả thật bị đánh nữa đó! Nhưng anh kết luận tằm tối quá! Người ác sao cứ để hoành hành hoài vậy được?"

Tác giả hiểu trong thâm ý, chị Bảy mơ chuyện ác nhân ác báo. Tuy nhiên từ khi nghe chuyện này, tác giả cảm thấy bực bội bất an, lời văn vì vậy đã có phần châm biếm và khinh bạc, kể ra cũng tự xấu hổ vì đã không giữ nổi chánh ngữ, chánh niệm rồi. Do đó, trong khi ông Hội Trường vẫn còn đang sống sờ sờ, tiếp tục mở máy rao giảng đạo đức, thì làm sao tác giả dám viết lại đoạn kết thảm thiết "quả báo nhãn tiền" để trừ ẻo ông ta cho vừa lòng chị Bảy được.

Thôi thì tác giả cũng ráng gò gẫm viết đoạn kết khác thuận hậu hơn may ra không bị phản đối nữa. Đoạn kết thứ hai như sau:

*

Câu chuyện oan nghiệp của vợ chồng cha Bảy khiến Mai nhức đầu khó chịu. Con nhức gia tăng cường độ đến nỗi khi bước xuống xe, Mai bị xây xẩm mặt mày, phải cố gắng làm lì lê lết về phòng, bụng mình xuống ghé dựa thờ dốc. Mai bỗng nhớ mấy tháng trước bác sĩ có báo động chàng về lượng cholesterol trong máu, mà chàng cứ ăn uống tưng bừng chẳng chịu kiêng. "Không lẽ cái miệng ăn mắm ăn muối của cha Bảy lại ứng nghiệm? Minh sắp bị giữ sổ rồi sao?" Ý niệm mình sẽ chết khiến Mai có cảm giác lạnh lẽo cô đơn lạ lùng. Bao nhiêu hùng khí tham đắm lợi danh trong khoảnh khắc đều tan biến.

Giờ đây, hình dung lại những lúc lẫn xăn khoe khoang đạo đức Mai thấy mình sao hời hợt lố bịch quá! Mai than thầm: "Ngày xưa mình mới đến chùa, thầy dạy lễ Phật để tập tính khiêm cung thì mình chê bai. Mình chỉ cầu danh sự tài những giáo lý cao siêu nói năng lưu loát mong được mọi người thán phục, chớ không thật sự tu dưỡng tính tình. Vì cầu danh nên sanh tâm bươi móc nói xấu người hầu đề cao mình. Cứ thế, ngày mình càng khoác lác, càng bịp bợm xử dụng đủ mọi thủ đoạn để tự phò trương đạo đức rỗng tuếch, mong mỗi không ai rõ chân tướng của mình.

Rồi mình lại sanh ra hiếp đáp vợ để tạo cái ảo tưởng mình đáng được tôn kính, trọng vọng., người người phải mù quáng tuân theo". Như tỉnh cơn mơ, Mai hồi tâm quan sát người vợ gầy gò. Bích Ly đang co ro sợ hãi khép ở góc phòng, không biết ông chồng dã man sẽ trút cơn phẫn nộ lúc nào? Mai ăn năn khôn xiết. Chàng đến bên nàng dịu dàng:

- Tội nghiệp em cưng. Anh tu hành làm lạc gây khổ sầu cho em biết đường nào!

Rồi Mai ôm chầm Bích Ly, để hai vợ chồng cùng nước nở khóc trong hạnh phúc ngập tràn.

*

Viết xong, tác giả thỉnh ý anh chị Bảy lần nữa. Lần này thì anh Bảy chỉ trích:

- Ông viết chuyện không tưởng quá sức! Cái ông Hội Trường cao ngạo kiêu căng, ngay như chư Tổ sư cảnh tỉnh y còn chưa chắc được, huống chi là thằng Bảy dốt nát, ngu ngơ này!

Tác giả lại ngần ngừ muốn viết lại phần kết luận nhưng cụt hứng đành thỉnh ý một số thân hữu khác góp ý. Tác giả lại càng rối trí hơn nữa, vì mỗi người lại đưa ra một kết luận riêng biệt. Có người nhất định phải

cho Bích Ly đi tu, có người đề nghị Bích Ly tự tử, và có kẻ nhất quyết gọi cảnh sát 911. Tóm lại, tác giả phân vân, và do đó, chỉ biết xin bạn đọc tự chọn lấy một kết luận vừa ý.

Ngàn ánh dương rực rỡ

Tiếp theo trang 35

đầy lệ và gương mặt ủ rũ của cô gái làm cho chút thỏa mãn mà Mariam có được từ sự bộc phát trên bỗng trở nên xoàng, gần như bất chánh.

Mariam vói tay đưa mấy cái áo cho cô gái. "Cất vô tủ quần áo, đừng bỏ vô tủ đựng đồ. Ông ta muốn áo trắng để ngăn trên cùng, còn lại để ngăn giữa, chung với vợ."

Cô gái đặt cái tách xuống đất và đưa hai tay nhận áo, bàn tay ngửa lên. "Em xin lỗi về tất cả mọi chuyện," giọng cô khàn khàn.

"Xin lỗi là đúng," Mariam nói. "Cô phải xin lỗi."

(còn tiếp)

Góc bạn trẻ

Nguyễn Hữu Trần Hoàng: Không chỉ là một Thiếu Úy Thủy Quân Lục Chiến

Trang đài Glassey-Trầnguyễn

4 sĩ quan được thăng cấp

Hình: Olivier Glassey-Trầnguyễn

Tốt nghiệp sĩ quan

Khi còn nhỏ, tôi không có cha, chỉ biết Ba đang đi cải tạo, rồi đi vượt biên. Hình ảnh duy nhất của Ba mà Mẹ còn giữ lại được sau khi mọi thứ bị tịch thu hay đốt cháy sau 1975, là tấm ảnh Ba ra trường sĩ quan Đà Lạt. Ba mặc quân phục, đứng chung nhiều quân nhân khác. Chỉ có Mẹ mới biết Ba đứng đâu. Khi sang Mỹ, tuy đã phỏng vấn và viết nhiều tài liệu về các cựu quân nhân của Việt Nam Cộng Hòa, nhưng tôi vẫn chưa bao giờ được tham dự một nghi thức nào của quân đội. Mãi đến ngày 18 tháng Sáu, 2012.

10 giờ 30 sáng hôm ấy, hai sĩ quan Hải Quân và hai sĩ quan Thủy Quân Lục Chiến được thăng cấp. Người gốc Việt duy nhất mặc quân phục hôm đó là anh tân khoa vừa ra trường cử nhân ngành Communications tại Đại học UC San Diego, Nguyễn Hữu Trần Hoàng. Buổi lễ diễn ra tại Viện Hòa Bình và Công Lý (the Peace & Justice Institute) trong khuôn viên Đại học tư thục University of San Diego, một ngôi trường nổi tiếng là diễm lệ, nằm trên đồi, nhìn xuống vùng downtown và hải cảng San Diego phồn thịnh.

Buổi lễ trang trọng do Trường Hải Quân và Thủy Quân Lục Chiến tại San Diego tổ chức với sự hiện diện của sĩ quan giáo sư, Đại Tá Patrick Rabun, và vị Linh mục linh hướng của quân đội Hoa Kỳ. Đại Tá Rabun, theo lời Hoàng, là một vị tướng khả ái, thân thiện với cấp dưới, và rất thực tế. Ông là người phát biểu trong lễ thăng chức. Có hai điều ông nhấn mạnh cho những sĩ quan

mới ra trường. “Cuộc đời đầy bất công.” Nhưng không vì vậy mà ta không phấn đấu. “Và giờ đây, các anh là những người lãnh đạo, là tấm gương soi của thuộc cấp. Nhưng không ai hoàn hảo, nên hãy luôn luôn sống trong tinh thần đào luyện.”

Được thăng chức, chính thức tiếp nhận vai trò lãnh đạo trong quân ngũ, Hoàng đã cho tôi biết cảm nghĩ của mình. Anh nói bằng tiếng Việt, “Là một quân nhân trong quân đội đã là một danh dự cho tôi. Được làm một sĩ quan, tôi cảm thấy tự hào hơn. Vì ngoài phần đóng góp cho công cuộc bảo vệ đất nước đã cứu mang gia đình tôi, tôi bây giờ lãnh nhận trách nhiệm chỉ huy và lo lắng cho những chiến binh ưu tú và dũng cảm nhất trong quân đội. Tôi rất hãnh diện ngày hôm nay được trở thành một Thiếu Úy Thủ Quân Lục Chiến Hoa Kỳ.”

Không chỉ là một sĩ quan

Ba Má đội mũ và đeo lon cho Tân Thiếu Úy.

Nguyễn Hữu Trần Hoàng – một Thiếu úy Thủy Quân Lục Chiến – nhưng không chỉ có vậy. Anh cũng là một thành viên rất tích cực trong cộng đồng người Việt trong nhiều môi trường khác nhau, từ học đường đến tôn giáo, từ những sinh hoạt sinh viên đến những công việc xây dựng những thế hệ ngày mai trong cộng đồng nhà lẫn trong xã hội đa chủng Hoa Kỳ.

Hoàng có một vẻ ngoài bình dị, nhưng đời sống của anh rất phong phú. Trong nhiều năm qua, anh vẫn tham gia sinh hoạt trong các hội sinh viên Việt Nam tại UC San Diego, như Hội VSA và Bút nhóm Gạch Nổi. Ngoài ra, anh cũng tình nguyện làm phụ giáo tại các trường tiểu học

trong suốt hai năm vừa qua, giúp đỡ những học sinh tại các vùng dân cư có thu nhập thấp trong Quận San Diego. Phần lớn các học sinh mà anh giúp là người gốc Mỹ Tây Cơ, nên anh cũng dùng tiếng Tây Ban Nha để hướng dẫn các em.

Là một Trưởng trong phong trào Thiếu Nhi Fatima, một đoàn thể Công Giáo tiến hành tại Giáo xứ Cộng đoàn Thánh Phêrô ở Torrance, Hoàng đã nhận được nhiều bằng tưởng lệ vì những đóng góp thiết thực của anh trong việc hướng dẫn sinh hoạt tâm linh, đức dục, và thể dục cho thanh thiếu niên trong Giáo xứ. Anh đã sinh hoạt Thiếu Nhi trong suốt mười tám năm qua. Một sự bền bỉ đáng quý.

Hoàng còn có một biệt tài mà ít ai biết, vì anh vốn ít nói: tài đóng kịch. Đây cũng là lần đầu tiên tôi gặp Hoàng trong sinh hoạt sinh viên. Khi Bút Nhóm Gạch Nối tại UCSD thực hiện Dự án "Tưởng Niệm Thuyền Nhân Việt Nam," Hoàng 'được' chọn vào vai thuyền trưởng trong vở kịch "Vượt Biển." Ở phần hai của vở kịch, kịch bản bắt Thuyền trưởng phải bị sóng cuốn đi mất tích, nhưng Hoàng bảo đó là một cái chết vô nghĩa. Hoàng muốn Thuyền trưởng chết vì cứu một thuyền nhân trên tàu. Tôi được các em sinh viên nhờ làm cố vấn cho Dự án và làm đạo diễn cho vở kịch. Thấy yêu cầu của Hoàng hợp lý, tôi đã để cho "Thuyền trưởng Hoàng" được chết có ý nghĩa. Hoàng chọn nhảy xuống biển để vớt một thuyền nhân vị thành niên, hy sinh mạng mình cho tha nhân. Bên cạnh dự án Tưởng Niệm Thuyền Nhân, Hoàng vẫn góp mặt trong các chương trình văn hóa và thiện nguyện của VSA, nhất là những đêm Culture Night tại trường UCSD.

Trong mùa cuối của chương trình học tại UCSD, Hoàng đã được điểm A cho lớp tiếng Việt. Cô giáo Kim Loan, có mặt tại buổi lễ thăng chức, đã nói, "Bài luận cuối mùa của Hoàng rất khá! Có chuẩn bị kỹ lưỡng." Cô cười thật hạnh diện khi thấy học trò của mình chứng chạc trong cương vị mới. Khả năng tiếng Việt của Hoàng khá dồi dào, tuy anh vẫn khiêm tốn cho rằng tiếng Việt của mình còn giới hạn. Khi mới gặp, tôi nghe Hoàng nói vậy thì cũng 'tin' như vậy. Sau này, khi có dịp trao đổi với Hoàng trong sinh hoạt với các nhóm sinh viên, tôi mới biết, mình đã làm to.

Con nhà binh

Thiếu úy Nguyễn Hữu Trần Hoàng chào đời tại Bình Trưng Đông, huyện Thủ Đức, là con của ông bà Nguyễn Hữu Hình và Trần Thị Sen. Anh có hai em trai, Nguyễn Minh Hoàng và Nguyễn Huy Hoàng. Ông Nguyễn Hữu Hình vốn là một

cựu Đại úy pháo binh trong Quân đội Việt Nam Cộng Hòa, phục vụ trong quân ngũ từ năm 1968 đến 1975. Ông bị tù cải tạo 7 năm, và gia đình sang Mỹ theo diện H.O. năm 1993.

Tân thiếu úy và gia đình

Tuy sang Mỹ khi mới 9 tuổi, nhưng Hoàng nói tiếng Việt rất lưu loát, và có thể viết tiếng Việt khá hoàn chỉnh – tuy có thể không thêm bỏ dấu phần cuối của bài luận thi cuối khóa nếu sắp hết giờ! Anh vẫn giữ một nếp sống rất Việt Nam – có lẽ do sự giáo dục từ trong gia đình. Bạn bè ít ai biết được Hoàng là một người con chí hiếu, vì anh là một người khá kín đáo. Với đồng lương lính đang thời sinh viên, Hoàng đã giúp Ba Má mua nhà để gia đình có nơi an cư, và sang một cơ sở thương mại để ông bà lập nghiệp. Mỗi tháng, anh đều thu xếp để lái xe về thăm nhà, cho dù Má vẫn muốn phải chi người con quân ngũ của mình có thể về nhà thường hơn.

Mỗi lần lái xe từ San Diego về Torrance để tham gia sinh hoạt Thiếu Nhi, Hoàng lại mang theo thức ăn do Má nấu để ăn từ từ. Mùa thu này, Hoàng sẽ xa nhà, xa miền Tây Hoa Kỳ nắng ấm, để đến đóng quân ở miền Đông. Anh sẽ không được ăn cơm Má nấu. Sẽ không được gặp gia đình trong cả nửa năm. Sẽ sống giữa tuyết lạnh mùa đông. Tôi không biết ai sẽ buồn hơn: Hoàng, hay Má của Hoàng.

Cũng vì không muốn có một người con gái phải làm chinh phụ chờ mình, nên chàng Thiếu úy Thủy Quân Lục Chiến nhất quyết không nghĩ đến chuyện hẹn hò. "Vì không muốn 'người khác' phải khổ," Hoàng nói vậy, tuy Ba Má thì đã mong có dâu và cháu nội cả mấy năm nay. Nhưng nếu Hoàng muốn tránh không để 'người khác' phải khổ khi xa mình, thì anh không thể tránh cho 'người nhà' phải khổ khi xa anh. Ba Má – có lẽ nhất là Má, vì Má rất khấn khít với Hoàng – sẽ trở thành những chiếc bóng vào ra, mong ngày con nghỉ phép về thăm nhà.

Xem tiếp trang 45

Văn

Con chim bay lạc

Tiếng động bên ngoài cửa sổ làm tôi giật mình thức giấc. Hồi chiều làm việc mệt quá, tắm xong lên giường đánh một giấc thẳng cẳng, lúc ngủ tôi quên kéo màn cửa và quên tắt đèn nên khi mở mắt ra thấy ánh sáng tràn ngập căn phòng. Tuy mắt nhắm mắt mở nhưng tôi cũng thấy bóng của con chim đập cánh phành phạch bên ngoài khung kiếng. Tốc mền ngồi dậy, tôi bước xuống giường, đi nhanh ra ngoài. Không kịp bận đồ ấm nên vừa mở cửa bước ra boong, khí lạnh tạt vào người làm nổi da gà, gồng mình chịu lạnh, tôi bước nhanh ra phía ngoài cửa sổ để cứu mạng con chim. Tới nơi tôi thấy con chim vẫn còn vẫy cánh phành phạch như muốn chui vào khung kiếng, tôi bèn đưa hai bàn tay hốt lấy con chim. Khi tôi day trở lại, vô ý vấp phải cái nắp hầm té nhào. Vẫn cầm chặt con chim trong hai lòng bàn tay, tôi chống cùi chỏ, lồm cồm đứng dậy và đi nhanh trở vô trong phòng.

Một tay cầm con chim, một tay vuốt bộ lông mượt rượt của nó, thấy nó còn khoẻ mạnh, tôi buông nó ra, nó liền bay đậu trên kệ sách. Cho nó đậu nghỉ mệt, tôi xem lại mình mẩy của mình, cùi chỏ bị trầy một chút nhưng không bị thương tích gì hết, chỉ có áo quần bị ướt và lấm lem, tôi đi lại mở hộc tủ lấy áo quần sạch ra thay. Thay đồ xong tôi đi tới kệ sách đưa tay định bắt con chim, nhưng nó né ngang và quạt cánh một cái, bay phóng xuống đậu trong góc phòng. Tôi nghĩ, chắc tại nó còn sợ nên hốt hoảng, tôi không đụng tới nó nữa. Tôi ngồi chòm hóm quan sát con chim, trông nó mập mạp, đuôi dài, lông màu xám. Nhìn hai bàn chận tôi biết nó không phải là loài chim sống trên biển, những loài chim sống trên biển có bàn chận da liền ngón, giống như chận con vịt. Để nó ở đó, tôi đứng dậy, tắt đèn, leo lên giường ngủ tiếp. Mới lim dim được một

lát, hồng biết con chim làm gì mà phát ra tiếng ực ực ực ực... cứ liên tiếp làm tôi không sao ngủ lại được. Tôi ngồi dậy mở đèn, cúi xuống nhìn con chim, không nghe tiếng ực ực nữa, trông nó có vẻ rụt rè sợ sệt, nhưng không có vẻ bình đầu gì hết. Tôi bận quần dài và choàng áo ấm, đi xuống kho chứa đồ tìm lấy thùng giấy đem lên và bắt con chim nhốt lại. Tôi bưng thùng chim ra để sau lái tàu, chổ khuất gió, chờ trời sáng thả nó đi.

Tôi đứng lên nhìn ra biển, không biết mấy giờ mà mặt biển tối đen, bầu trời đầy sao. Hồi sớm thấy trăng lưỡi liềm, nhưng bây giờ trăng lặn đâu mất. Mới qua tết tây hơn một tuần, năm nay tết ta nhằm cuối tháng một tây, vậy là hết con trăng này thì tới tết Nguyên Đán rồi.

Xa xa về phía đất liền, đèn của làng xóm thì tỏa ra chòm sáng yếu ớt, đèn của thành phố lớn thì tỏa ánh sáng rực rỡ hơn và dải đất liền thì còn ẩn trong bóng tối. Biển lặng im phẳng phắc, không khí lạnh của mùa đông ven bờ biển nước Ý không quá khắc nghiệt như trong vùng Baltic. Lạ thiệt, không hiểu sao đêm nay không thấy bóng đèn của tàu buôn nào và luôn cả những ghe đánh cá cũng biến đâu mất hết, làm cho biển vắng vẻ trầm buồn càng buồn thêm. Lâu lắm rồi tôi không có cảm giác nhớ nhung, nhưng đêm nay, có lẽ vì con chim và sự quạnh hiu của biển đã gợi trong tôi niềm nhớ.

Nhớ mấy năm trước tôi có về Việt Nam, cũng vào những ngày này, nghĩa là trước Tết ta vài tuần. Tôi ở nhà thẳng cháu họ, nhà nó ở miệt vườn miền Tây Nam phần. Nó là một Phật tử nhưng không ăn chay trường, cuộc sống giống như một cư sĩ, hay giúp đỡ người khốn khó, nhưng ai gọi nó là người tu hành nó hồng chịu. Nó không bao giờ vào những ngôi chùa nào có tổ chức lễ phóng sanh, nó nói:

– Phóng sanh gì chú ơi, sát sanh thì có. Chú tới những ngôi chùa có lễ phóng sanh nhằm ngày rằm, ngày lễ lớn, chú sẽ thấy từ trong sân chùa ra tới ngoài cổng chùa cá nước, chim trời nằm chết ngổn ngang.

Những ngày thường nó thấy ai bán chim là nó mua đem về thả. Những ngày lễ lớn, nó cũng bỏ ra một số tiền, mua những con chim người ta bán để phóng sanh đem về thả ra sau vườn, con nào còn khoẻ mạnh thì cho bay đi, con nào bị người ta nhổ lông cánh thì nó cho bay nhảy sau vườn, nó để thóc gạo cho ăn, khi nào lông mọc lại đầy đủ và khoẻ mạnh thì cứ tự nhiên bay đi đâu thì bay.

Vườn nhà của thằng cháu có rất nhiều chim, ngoài những con chim bị người ta cắt lông cánh bay không được xa ra, có lẽ những con chim

khác nó thả không chịu bay đi xa, vì còn lưu luyến mảnh đất lành, đất lành chim đậu là lẽ đương nhiên.

Những ngày mới về mỗi sáng, mỗi chiều tôi nghe tiếng chim kêu om xòm trời đất làm tôi có hơi bực bội, nhưng ở vài tuần thì nghe quen, cảm thấy vui tai, tâm trí rất thoải mái và rất bình an. Những tháng ngày đi xa, mỗi khi nhớ quê, cũng như đêm nay, tôi lại nhớ tiếng chim kêu rộn rã vào buổi sáng và buổi chiều nơi miền quê ấy.

Lại nhớ miên man tới những cái am trên trên đỉnh núi, những ngôi chùa ngoài hải đảo xa xôi. Tôi rất thích những ngôi chùa nép mình bên đồi núi, thấp thoáng trong rừng cây, có mây mù bao phủ. Nơi đó có những người tu hành áo lam, áo nâu bạc màu, sồn vai cũ kỹ, suốt ngày lam lũ, cuốc đất trồng khoai, tía hành, tía rau, tưới đậu và sống cuộc đời đạm bạc. Ăn cơm rau rừng, uống nước mưa, tắm nước suối, trông rất hiền từ, không toan tính nợ kia. Nơi núi rừng đó chim muông, chuột, thỏ, gà rừng sống rất yên bình, chúng không sợ những tên đồ tể, đầu trọc lóc, đội mũ quốc sư, tay cầm tích trượng, bận áo cà sa, bày vẽ tụng tụng, biến chùa chiền thành nơi buôn bán thú vật, thành lò sát sanh. Nghĩ tới đây, tôi phát rùng mình, nổi da gà.

Tôi ngó vô bờ, trong kia là dải đất liền của nước Ý, dân Ý theo đạo Thiên Chúa, đạo Chúa không cấm ăn thịt thú vật, không bắt buộc tín đồ ăn chay. Nhưng chim chóc nơi đây có đời sống bảo đảm và rất an toàn.

Nghe thấm lạnh, tôi day lưng định đi vô, chợt nghe tiếng con chim vùng vẫy rột rột trong thùng. Hồng được! Chợt nhớ ra, tôi đã từng chứng kiến nhiều con chim chết trên thành cửa sổ cũng vì lao vào ánh sáng đục phải cửa kiếng hoặc bị nhốt trong chỗ chật hẹp, chúng đập cánh tìm cách thoát thân, vật vã đến khi mệt mỏi rồi chết. Tôi day lại, cúi xuống mở thùng ra, nhẹ nhàng bắt con chim trong hai lòng bàn tay. Tôi đứng lên đưa hai tay về phía đất liền và nói với nó:

– Mày bay vô đất liền, nhà thờ ở đây hồng có lệ phóng sanh, dù sao trong đó cũng an toàn hơn, đừng bay ra biển, biển hồng phải là môi trường sống cho loài chim như mày, nguy hiểm lắm.

Buông con chim ra:

– Gút bay chim nhé.

Chim liền vụt bay lao vào bóng tối, mãi tới giờ tôi mới nghe tiếng nó kêu. Tiếng kêu rộn ràng âm vang giữa bóng đêm. Tôi có cảm tưởng như con chim vui mừng lắm và làm tôi cũng vui lây.

Địa Trung Hải, tháng Giêng 2017

Nguyễn Lê Hồng Hưng

NGÀY XƯA CỔ TÍCH

Đôi khi ta về qua trường cũ
 Mắt buồn ngơ ngác nhớ ngày xưa
 Học trò nặng nợ cùng thơ phú
 Câu ngắn câu dài buông theo mưa
 Ngày ấy trường mình xanh màu áo
 Con trai, con gái đẹp như mơ
 Cô yêu, thầy quý, trò hiếu đạo
 Nghĩa tình sư đệ mãi vô bờ
 Mỗi năm học trò lên một lớp
 Mỗi mùa hè phượng nở rực hồng
 Chia ly cô bé nào vừa khóc?
 Tiễn chàng trai dần bước núi sông
 Đường Hùng Vương chứng nhân thời cuộc
 Thác Nhà Đền bao buổi vui chơi
 Ngã Sáu chiều ngựa xe lũ lượt (*)
 Tổng Hợp trường tan bước sóng đôi
 Phố núi hồn nhiên ru tuổi mộng
 Mây mùa đông xuống thấp mịt mù
 Gió bắc xác xao thời bé bỏng
 Mắt ai xanh biêng biếc mùa thu
 Cho tôi về lại thời thơ dại
 Cắp sách tìm cổ tích ngày xưa
 Cầm tay bè bạn tình thân ái
 Trước thầy cô được nói: “Kính thưa”

Lãng Du (*) Ngày xưa xe ngựa vẫn qua lại ngã sáu Ban Mê Thuật.

Nguyễn Hữu Trần Hoàng (Tiếp theo trang 43)

Đời lính – lúc nào cũng là những chia xa với gia đình, những bôn ba rày đây mai đó, sống một đời theo kỷ luật và tinh thần chiến đấu, phục vụ, và chịu đựng cả những thiệt thòi.

Cứ tưởng khi xem những bản nhạc lính của miền Nam trước 1975 trên các video ca nhạc là xem lại một quá khứ. Chuyện nhà binh – không phải chỉ là chuyện của 'thế hệ trước,' khi binh đao khói lửa còn tràn lan trên quê hương thưở nào. Chuyện nhà binh cũng là chuyện của những thế hệ hôm nay của người Việt tại hải ngoại, của hậu duệ của các quân nhân của hôm qua.

Tôi chợt nhớ ra, không phải là một chuyện ngẫu nhiên khi Hoàng thích nghe những bài nhạc tiền chiến. Phải chăng, từ trong tiềm thức của cha mẹ, từ trong kinh nghiệm của thế hệ trước, cái mầm phôi của một đời quân ngũ đã hình thành, để khi Hoàng thành nhân, anh đã chọn con đường mà như đã có cái duyên cái nợ với anh từ lâu.

Nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng

Nguyễn Hoàn Nguyên

(Lời giới thiệu tiểu sử nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng trong buổi sinh hoạt văn nghệ “Nói Với Người Du Ca Ban Mê Nguyễn Quyết Thắng” do Lưu Phát Tấn và thân hữu tổ chức ở Houten, Hòa Lan, 16-09-2017).

“...Hãy đến từ lòng người, và đến chính nơi ta, đến với lòng thật thà, đừng dối trá điêu ngoa. Hãy nói cùng tình người, cuộc sống quá bồn ba.

Ồi con tim dung tha là tiếng khóc nhạt nhòa...”

Nguyễn Quyết Thắng (Hát Từ Tim Hát Bằng Hơi Thở, 1971)

Nguyễn Quyết Thắng và Minh Chiến trong buổi sinh hoạt văn nghệ Nói Với Người Du Ca Ban Mê Nguyễn Quyết Thắng, Houten, Hòa Lan, 2017 (Ảnh: Dương Thái Dũng)

Trong tuyển tập Mùa Đất Thấp do Cái Đình xuất bản ở Hoà Lan năm 1998 nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng đã cung cấp một tiểu sử rất lý thú, ngắn gọn, có những nét chấm biếm, tự trào. Tiểu sử này cho thấy những nét họa sắc bén chân dung một người nghệ sĩ gắn liền với những thăng trầm của quê hương Việt Nam, của một nhạc sĩ dẫn thân với cuộc đời. Tôi xin hân hạnh được đọc lên:

Nguyễn Quyết Thắng

Quê cha: Hà Nội

Quê mẹ: Thanh Hóa.

Quê nhà: Ban Mê Thuộc

Quê người: Hòa Lan

1949: Sơ chi nhân

1954: Chứng nhân

1965: Ca nhân

1968: Quân nhân

1971: Bại nhân

1972: Xã nhân

1975: Tù nhân

1976: Dị nhân

1981: Thuyền nhân

1985: Công nhân

Anh Nguyễn Quyết Thắng không hề bận tâm đến vấn đề tiểu sử của mình. Các tiểu sử về anh mà chúng ta biết được thường rất vắn tắt, vì thế tôi xin được diễn dịch dài dòng hơn chân dung tự họa của anh.

Nguyễn Quyết Thắng sinh năm 1949 tại Hà Nội. Anh di cư vào Nam năm 1954 và từng sống trên nhiều địa phương như Quảng Trị, Tuy Hòa, Nha Trang, Ban Mê Thuột, Thủ Đức, Sài Gòn, giai đoạn anh gọi là sơ nhân và chứng nhân

Nguyễn Quyết Thắng bắt đầu đi vào âm nhạc năm 1963. Năm 1965 anh đã có sự chuyển hướng quan trọng về chiều hướng sáng tác, những ý thức và cảm nhận về âm nhạc của mình, do tác động của một số ca khúc gọi lên lòng yêu nước và lý tưởng phục vụ xã hội của cổ nhạc sĩ Nguyễn Đức Quang như Về Với Mẹ Cha, Đường Việt Nam, Anh Em Tôi... Anh gia nhập Phong Trào Đoàn Thanh Ca Tác Động, sau đổi tên thành Phong Trào Du Ca, được thành lập bởi hai sáng lập viên là Nguyễn Đức Quang và Đinh Gia Lập. Đoàn trưởng lúc bấy giờ là anh Hoàng Ngọc Tuệ. Chị Phương Oanh, đang hiện diện trong hội trường đêm nay, cũng như anh Từ Nguyễn (Pháp) đã từng đến sinh hoạt văn nghệ với chúng ta ở Hòa Lan, là các huynh trưởng hướng dẫn và cố vấn của phong trào này. Trong Đại Hội Du Ca lần thứ I ở Sài Gòn vào năm 1967 anh Nguyễn Quyết Thắng đã đoạt giải nhất sáng tác ca khúc tại chỗ với nhạc phẩm Máu Tim Này Cho Ai.

Anh Nguyễn Quyết Thắng đã thành lập toán Du Ca có tên gọi Toán Du Ca Lòng Mẹ ở Ban Mê Thuộc với 15 thành viên. Chị Minh Chiến, tức chị Nguyễn Quyết Thắng sau này, đã sát cánh với anh trong các sinh hoạt trong thời gian nói trên. Ngoài ra anh còn lập đoàn Ấu Thiếu Nhi Việt Nam với tổng số khoảng 200 trẻ em Việt Nam từ 5 đến 12 tuổi, hướng dẫn các em sinh hoạt du ca theo phương pháp của Hướng Đạo. Đây là giai đoạn anh tự gọi là ca nhân.

Anh gia nhập quân đội vào năm 1968. Sau đó anh bị thương và giải ngũ vào năm 1971, thời kỳ anh gọi là quân nhân và bại nhân.

Trở về thành phố Ban Mê Thuộc, anh thành hôn với chị Minh Chiến, tiếp tục sinh hoạt du ca trong thời gian từ 1972 đến 1975 mà anh tự gọi mình là xã nhân. Anh cùng các bằng hữu đã thành lập Cơ Sở Văn Nghệ Con Người ấn hành các tác phẩm nhạc, thơ, văn và thực hiện cả triển

lãm hội họa. Chính cơ sở này đã xuất bản các tuyển tập nhạc của anh từ năm 1966 cho đến năm 1972:

Lá Xanh Đồi - tình ca quê hương (1966)

Ly Ca - tình tự quê hương (1968)

Hát Ngợi Ca Tình Nhân - tình ca (1970)

Hát Từ Tim, Hát Bằng Hơi Thở (1972)

Banmê và Cung Mi – tình ca (1972)

Hai băng nhạc do anh thực hiện gồm:

Hát Từ Tim-Hát Bằng Hơi Thở

Những Tối Hoa Xưa

Sau năm 1975 anh Nguyễn Quyết Thắng bị đi học cải tạo. Từ trại tù trở về để lại thấy xã hội Việt Nam là một nhà tù to lớn hơn và đời sống của gia đình anh cùng rất nhiều người khác xuống cấp thê thảm. Giai đoạn này là một khoảng trống vắng trong quá trình sáng tác của anh mà anh tự gọi mình là tù nhân và dị nhân

Năm 1981, Nguyễn Quyết Thắng là một thuyền nhân tỵ nạn rời khỏi Việt Nam. Anh định cư và làm việc tại Hòa Lan như chúng chúng ta đã biết. Thời kỳ anh gọi là thuyền nhân và công nhân. Tuy nhiên con người mà anh gọi là ca nhân vẫn đầy sức sống và vẫn sinh hoạt tích cực. Anh sinh hoạt trong phong trào Hưng Ca. Đây là một phong trào được thành lập vào năm 1985 ở San José, Hoa Kỳ, với tôn chỉ dùng văn nghệ, đặc biệt là văn nghệ sân khấu, để giữ vững niềm tin cách mạng dân tộc hầu tiếp tục tranh đấu cho tự do dân chủ ở quê nhà. Một nhạc phẩm anh đã sáng tác vào năm 1972 đã trở thành bài hát cho phong trào Hưng Ca được nhiều người biết đến vào năm 1986 là nhạc phẩm Tiếng Hát Vàng Lên Trong Đêm Tối.:

“Trong đêm tối tiếng ca đã dậy lên.

Trong u tối oán than đã dần tan.

**Dậy đi anh tôi chờ, dậy đi em tôi chờ,
nhìn quê hương thấp sáng trái tim con
người...”**

Nhưng phải đợi đến năm 1996 những bài tình ca mới nở rộ trong sáng tác của nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng. Một số các nhạc phẩm tiêu biểu như: Anh, Ban Mê Về Nhớ - Em - Em Bước Xuống Chùa - Ngàn Năm Nào Ngưng Động - Ngày Rày Năm Xưa - Vẫn Còn Tiếng Ngân - Một Chia Xa Là Suốt Trăm Năm - Sinh Nhật,... Anh cũng tiếp tục hoạt động với Cơ Sở Văn Nghệ Con Người, phát hành các tuyển tập nhạc kế tiếp:

Tái bản tuyển tập nhạc Banmê và Cung Mi vào năm 1998

Ngày Rày Năm Xưa, tuyển tập nhạc do anh phổ thành ca khúc từ những bài thơ của một số các nhà thơ, cũng được xuất bản vào năm 1998

Tuyển Tập Nhạc Nguyễn Quyết Thắng vào năm 1982

Năm 2010, anh Nguyễn Quyết Thắng đã xin về hưu non. Cảm hứng và sức sáng tác của anh vẫn dồi dào. Anh vẫn tiếp tục sinh hoạt, vẫn với sự hỗ trợ của chị Minh Chiến, nhất là anh lại tích cực đóng góp và đẩy mạnh các sinh hoạt du ca ở Mỹ cùng với các thân hữu bên đó. Trong anh vẫn còn nguyên vẹn niềm tin và sự lạc quan mà anh muốn nhấn nhủ là điều đó vẫn hiện diện trong lòng của mọi người:

**“...Dù cho nguy nan gian khó đang vờn
quanh. Niềm tin trong ta mang đến cơn
mộng lành. Dù cho thương đau che khuất
những hoài mong. Đừng quên trong ta đang
có bao hy vọng...”**
(Đừng Quên, 2012)

Vào năm 2012 Trung Tâm Nhật Báo Người Việt đã xuất bản tuyển tập nhạc của anh với tựa đề Tình Yêu Quê Hương và Thân Phận gồm 8 ca khúc do Nguyễn Quyết Thắng soạn nhạc, bằng hữu viết lời; 15 ca khúc do Nguyễn Quyết Thắng phổ nhạc từ thơ; 27 ca khúc do chính Nguyễn Quyết Thắng viết nhạc và lời.

Hiện nay anh đang thực hiện tuyển tập nhạc Những Bài Ca Thiếu Nhi. Tuyển tập nhạc này chưa được phát hành nhưng những ca khúc đã được thu băng để có thể hướng dẫn các em tập hát ở Mỹ.

Ngoài một số bài hát nổi tiếng như chúng ta đã biết như: Vất Tay Lên Trán - Hát Từ Tim Hát Bằng Hơi Thở - Gọi Tên Đất Mẹ - Suốt Đồi Lang Thang - Những Tối Hoa Xưa, ... Những bài hát về Banmê như: Ban Mê, Về Nhớ - Ban Mê và Ta - Chiều Buồn Ban Mê..., anh Nguyễn Quyết Thắng đã có những sáng tác hay các ca khúc do anh phổ nhạc từ thơ trong thời gian sau này như: Biền Biệt Bóng Trắng Tan (2002) - Ô Mai Ngày Xưa - Hát Giữa Vàng Trắng - Từ Xứ Uất Kim Hương - Lặng Im (2006) - Trên Đỉnh Zermatt (2007) - Paris Đêm Mưa (2009) - Nợ (2010) - Đừng Quên (1012) - Tiếng Hát Ven Sông - Cho Nhau - Tôi Cứ Phải Hỏi - Vô Sự - Xích Lô - Xuân Sang, ... Theo lời Nguyễn Quyết Thắng, anh còn khoảng 20 ca khúc mới sáng tác chưa tìm được người hát.

Nguyễn Quyết Thắng trên hết là nhạc sĩ du ca:

**“...Với bàn tay trắng với bàn chân yếu,
dựng quê hương đi qua bao làng thôn,
đã về trong tiếng cười, đã về trong tiếng hát,
sống cho người...”**
(Nói Với Người Du Ca Ban Mê, 1974).

Nhưng nhìn vào quá trình sáng tác, chúng ta thấy dòng nhạc của anh rất đa dạng: nhạc du ca,

tình ca quê hương, tình tự quê hương, tình ca, nhạc thiếu nhi. Nguyễn Quyết Thắng còn có một vài ca khúc sau năm 1997 phảng phất thiên vị. Nhìn chung, ngoài sự đánh động ý thức phản tỉnh, lòng yêu nước và lý tưởng phục vụ xã hội, tâm cảm của người nhạc sĩ còn có những nét vừa trần trụi sâu kín, vừa bao la thâm trầm trong lời và nhạc:

“...Ngồi im trong bóng tối, một uất ức chưa vơi

Lặng thinh không tiếng nói, tình người như đá vôi...”

(Lặng Im, 2006)

“...Đứng bên bờ vực sâu. Hóa thân làm mù sương.

Cội thông reo cùng hoa lá. sợi mong manh ghenh thác đá.

Ngàn mai sau cho thác cuộn tình nguồn,...”
(Trên Đỉnh Zermatt, 2007)

Thật ra tiểu sử của anh Nguyễn Quyết Thắng không dừng lại nơi đây như một bảng lý lịch khô khan. Những sinh hoạt và những sáng tác của anh đã tạo cơ hội cho chúng ta ngày hôm nay được gặp nhau, ngồi lại với nhau. Để thưởng thức các ca khúc của Nguyễn Quyết Thắng. Để cảm nhận tâm tình và chân tình của người du ca Ban Mê qua dòng nhạc mong ước làm đẹp cho xã hội, cho dân tộc, cho con người. **Cho nhau một nụ cười, cho niềm tin đi tới. Cho nhau lời gọi mời, đường dài có xa xôi (Cho Nhau).** Đó là một may mắn và là một hạnh phúc có thể chia sẻ được.

Cũng chính nhờ những hoạt động du ca và những sáng tác của những nhạc sĩ như Nguyễn Đức Quang, Nguyễn Quyết Thắng, trong nước hiện đã có những toán người trẻ, bằng cách này hay cách khác trong một xã hội mất tự do dân chủ, ôm đồm tiếp tục sinh hoạt và hát những bài nhạc du ca. Đây là điều mang lại cho chúng ta niềm tin và hy vọng trong sự chuyển hóa tích cực hoàn cảnh tăm tối của quê hương trước nhiều hiểm họa nếu có những người trẻ vẫn tiếp tục hát những ca khúc vì đất nước, vì tình người và tương lai dân tộc. Những tiếng hát vang lên trong đêm tối. Đây cũng là điều làm cho chúng ta lại càng trân trọng hơn những đóng góp của các nhạc sĩ du ca cho quê hương và con người Việt Nam, như nhạc sĩ Nguyễn Đức Quang. Như nhạc sĩ Nguyễn Quyết Thắng.

Đọc thêm và nghe nhạc Nguyễn Quyết Thắng
Trang nhà Nguyễn Quyết Thắng:

<http://www.nguyenguyetthang.com/>

Phong trào du ca Việt Nam:

<http://ducavn.com/>

cây si trúc gốc

Trang đài Glassey-Trần Nguyễn

*Con trai miệt mài
Theo đuôi con gái
Lễo đẽo theo hoài
Làm hoà cùng ai*

*Con gái giận dai
Bước chân mãi miết
Con mắt thì liếc
Dựng ngược tóc mai*

*Con gái, con trai
Kẻ phi, người bước
Người đi như rượt
Kẻ theo như nai*

*Chạy bờ hơi tai
Con gái dừng, thờ
Con trai tưởng bỏ
Cười mỉm cầu tài*

*Con trai chớp mắt
Miệng khấn lung tung
Đưa tay định bắt
Nóng bừng cả mặt*

*Con gái quắc mắt
Con trai cụp đuôi
Con gái thụt lùi
Con trai đo ván*

*Con gái giận chán
Cười hi, bỏ đi
Con trai nằm lì
Cây si trúc gốc!*

Vườn Quê

*Lê xanh cùng với táo hồng
Gió Hè mơn trớn phải lòng xuyên xao
Bình minh trong sáng thanh tao
Lung linh sắc thắm đẹp màu nắng trưa*

*Giàn bầu mở ngõ rào thưa
Bướm ong chen chúc đầy đưa nhụy vàng
Đài hoa trắng trẻo mịn màng
Dáng hoa thì lại dịu dàng dễ thương*

*Trời chiều nhạt ánh tà dương
Nhưng còn hơi ấm vẫn vương gọi tình
Vườn quê thật quá là xinh
Cái nhìn thi vị thấy mình thành thơ*

Hoài Tâm Niệm

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng một năm báo VNNS. Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 20-11-2017.

Độc giả trúng giải thưởng VNNS291:

***Võ Hồng Vâng** (203 – Nieuwegein)
Hạn báo của độc giả đã được tăng lên một năm.

***Nguyễn Văn Thắng** (875 Purmerend) Hạn báo của độc giả sẽ được tăng lên một năm.

Tòa soạn VNNS xin chúc mừng !

5		4	6		9			1
	7				4			6
6	2		7		1	5		
					6			
9				4				3
			5					
		3	4		5		1	8
8			1				4	
1			9		2	3		5

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu.....
- số độc giả:.....
- địa chỉ:.....
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ: Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 6 tháng báo VNNS.

Gratis examentraining: Wiskunde & Natuurkunde

Voor: VWO-6 , HAVO-5 en VMBO-4 – leerlingen.

Neem contact op (Luyện thi miễn phí Toán – Vật Lý Cho thí sinh Tú Tài II, Tú Tài I và Trung Học Đệ Nhất Cấp Liên lạc):

Trần Hữu Sơn
0306063967 – 0659800724
Katumtran975@gmail.com

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

€;30

1 năm báo

BAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Địa chỉ liên lạc

Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede

E-Mail: congdong2017@hotmail.com

Tel: +31 (0)318-640625

“Tòa soạn đón nhận mọi ý kiến đóng góp xây dựng của quý độc giả”

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Vào ngày 14-09-2017 ông Hoàng Tứ Duy, phát ngôn nhân của đảng Việt Tân đã phát đi bản thông cáo báo chí về việc an ninh CSVN đã khủng bố đảng

viên Việt Tân bằng acid. Vụ việc xảy ra vào lúc 10 giờ tối ngày 2-9-2017 an ninh CSVN di chuyển trên 2 chiếc xe gắn máy đã tạt acid vào nhóm 4 người đang đi bộ trong một khu vực của thành phố Phnom Penh. Việc này đã gây thương tích cho 4 người trong đó có ông Nguyễn Ngọc Đức, Ủy Viên Trung Ương của đảng Việt Tân. Ông Đức đã được đưa về Pháp điều trị và tình trạng sức khỏe hiện ổn định, 3 người còn lại bị nhẹ hơn và cũng đang được chữa trị.

Sự kiện này đang gây xôn xao trên các trang mạng xã hội, trong đó có bài viết thật cảm động của Gs. Phạm Minh Hoàng, người bạn chí thân của ông Đức, được nhiều người để ý LIKE & SHARE. Xin mời quý độc giả theo dõi

* * *

Viết cho Anh, Nguyễn Ngọc Đức.

Tôi gặp Đức vào đầu thập niên 80 khi anh vừa vượt biên đến Pháp. Anh em chúng tôi cùng sinh hoạt trong hội sinh viên Nam Paris, còn được gọi là hội Orsay. Tôi còn nhớ trong một buổi họp, tôi đã phát

hiện ngay ra một "tài năng mới" vừa đến, và thế là "tài năng" này được "lợi dụng" tích cực để trở thành chủ tịch hội trong nhiều nhiệm kỳ.

Trong suốt thời gian sinh hoạt trong hội sinh viên, Anh là một điểm tựa vững chắc trong công tác giữ gìn trật tự cho các đêm văn nghệ với khả năng điều động và lòng can đảm. Nhiều hôm bị mấy đám "cô hồn các đảng" muốn vào khiêu vũ không tốn tiền, họ dùng mọi thủ đoạn để leo rào khoét vách. Đức đã chỉ huy anh em ngăn chặn, giữ cho đêm văn nghệ chấm dứt tốt đẹp.

Nói về tài năng, không thể nhắc đến Anh chính là thủ quân và huấn luyện viên của đội bóng sinh

viên Orsay. Tôi còn nhớ, Anh bắt đưa nào đến trễ phải chạy hai vòng sân. Trong lúc thi đấu, Anh luôn miệng chỉ dẫn cho cả hai đội. Chưa hết, ngoài thể thao, Anh còn tham gia sáng tác văn nghệ mặc dù "tài vẫn đọt tuổi". Nói chung, trong thời gian sinh hoạt, Anh đã đưa hội đến giai đoạn cực thịnh.

Nhưng rồi đến lúc Đức phải giã từ sinh hoạt ái hữu để tìm một lối đi cho mình, Anh dần vắng bóng trong các sinh hoạt trong hội. Tôi biết chắc Anh đã trở thành đoàn viên Mặt Trận cũng như nhiều sinh viên khác trong giai đoạn ấy. Những lần trở về thường là để anh em thảo luận về các đề tài thời sự, chính trị của đất nước.

Khi bức tường Bá Linh sụp đổ, anh em Paris liên tục có những chuyến công tác Đông Âu. Thường thì những chuyến đi này anh em đều phải bỏ tiền túi. Trước khi lên xe, anh em mỗi người góp tiền vào một cái quỹ để dùng trong suốt chuyến công tác, hết thì bỏ thêm, dư thì chia lại. Hôm ấy mỗi người bỏ 200 quan (khoảng 35 euros bây giờ). Đức không có sẵn nên tôi ứng trước. Khi công tác xong, Đức nói với tôi: "Hoàng thông cảm, mình đang lúc khó khăn nên bạn xí xóa". Cảm giác lúc ấy là tôi xót xa giúp bạn mình, vì nhiệm vụ mà phải sống một cuộc sống "giật gấu vá vai". Tôi nghĩ chính Anh cũng không nhớ kỷ niệm này, nhưng câu nói ấy lại khắc ghi mãi vào trong tâm hồn tôi như nhắc nhở đến sự đóng góp của những người bạn đã dành hết thời gian, tiền bạc và sức lực của mình vào công cuộc chung.

Ngày tôi giã từ Paris về Việt Nam, anh em chúng tôi trao đổi rất lâu về thời sự và những nỗ lực cần thiết của mình trong giai đoạn tới. Và trong suốt gần 20 năm sống trong nước, anh em chúng tôi vẫn thường xuyên giữ liên lạc để thông báo cho nhau những biến chuyển của thời cuộc. Tôi có thể nói rằng nếu không có Anh thì nhiều công việc của mình đã không hoàn tất một cách tốt đẹp.

Tin Anh bị bạo quyền tạt axit làm tôi choáng váng và nhiều người đã bật khóc. Tôi nghĩ anh em oán hận thủ phạm mười phần thì cũng dành mỗi thương cảm cho người chiến hữu của mình hai mươi phần. Trong mắt tôi, Anh đã là một trụ cột cho hội sinh viên, Anh đang là một nhân tố quan trọng trong gia đình Việt Tân và Anh sẽ là một gương mặt tích cực cho công cuộc đấu tranh cho Dân chủ và Nhân quyền tại Việt Nam. Chúc Anh sớm bình phục để cùng đồng hành với toàn dân trên con đường chông gai mà chúng ta đã chọn.

GIA ĐÌNH QUÂN CÁN CHÍNH VIỆT NAM CỘNG HÒA TẠI HÒA LAN
NL20 INGB 000 486 1397 t.a.v FVVN - Denbosch

Denbosch , tháng 10- 2017

Thư cảm ơn

Quý ân nhân , quý niên trưởng cùng các chiến hữu thân kính ,

Mặc dù ngày tổ chức bữa cơm gầy quĩ năm nay không thuận tiện cho khách tham dự vì còn trong thời gian nghỉ hè , tuy nhiên đồng cảm với sự thống khổ , nhọc nhằn của anh em TPBVNCH đang lầy lắt từng ngày ở quê nhà nên sự yểm trợ gửi qua trung gian , chuyển vào ngân hàng ... nói lên sự quan tâm của quý ân nhân

Sau số báo VNNS phát hành tháng 9-2017 đến nay chúng tôi nhận được sự yểm trợ qua ngân hàng như sau

1/ Ghi rõ yểm trợ TPBVNCH : ô.bà V.T Phan Trương 50 , ô. N.To van CJ 20 , bà Trần thị Liên 50, ô. bà Võ hồng Vân 250 , gđ Trần Hồng 50 , ô. Hồng Q.L 50 , bà quả phụ Q.L. Hồng 50 .

2/ Ghi rõ Formosa : Bà Trần thị Liên 50 .

3/ Không ghi rõ hoặc ghi TPB và quốc nội ; Số tiền này chia 1/2 như đã thông báo : Ô.bà T.C Ngô B.T Ngô Hà 30 , ô.bà C.L Đào 50 , ô.bà Trình khoa Ấm 50 , ô, Nguyễn khai Trí 40 , ô. Đinh đức Quyết 20.

4/ Trao trực tiếp 1/10/17 : Chị Nhung Venlo 35 , cháu Nga Venlo 15

Chúng tôi chân thành cảm ơn quý vị , số tiền cho chiến dịch Formosa sẽ được chuyển giao đến BCH cộng đồng VNTNCS/HL trong tháng 10-2017 .

Kính ,

BCHGDQCCVNCH- HL

Phân ưu

Được tin buồn thân mẫu chiến hữu Đoàn văn Khoa

Cụ bà Theresa Nguyễn thị Yến

Sinh năm 1923 Bắc phần - Việt Nam

Đã được Chúa gọi về ngày 29-8-2017 tại Hồ Nai - Việt Nam

Chân thành chia buồn cùng anh chị Khoa và gia đình , nguyện cầu linh hồn cụ Theresa Nguyễn thị Yến sớm về cõi an bình bên nhan Thánh Chúa

- Ban chấp hành và toàn thể hội viên GDQCCVNCH/ Hòa Lan

- Gia đình các chiến hữu , thân hữu , bằng hữu ở Hòa Lan

- Ban chấp hành cộng đồng VNTNCS/HL

Cười chút chơi

Chấp nó làm gì !!!

Vợ phát giác chồng có bồ nhí.

Chồng biết thế bèn thanh minh:

- Em biết không, gì em cũng hơn nó hết, đây nhà lớn em ở với anh cả đời, nó chỉ ở với anh phòng khách sạn mấy chục mét vuông có 1 đêm, chấp nó làm gì. Tiền lương anh đưa em hết, chỉ đưa nó vài vé thôi, chấp nó làm gì. Em hàng trăm bộ quần áo, nó nghèo lắm quần áo không đủ mặc đâu, có vài mảnh che thân, chấp nó làm gì. Còn.... còn về nhan sắc hả, nó phải kêu em bằng...cụ bà, chấp nó làm gì !!!

Vẽ theo...

Có một ông nọ vào trong phòng triển lãm tranh để coi tranh, bỗng ông giật mình bởi vì thấy một bức tranh vẽ hình người đàn bà khỏa thân giống vợ của mình, ông liền vội vã về nhà giận dữ hỏi bà ta :

- Có phải em làm người mẫu cho thằng cha họa sĩ kia vẽ hình khỏa thân không ?
- Đâu có đâu, em đâu bao giờ làm người mẫu cho thằng cha họa sĩ đó, chắc là ông ta vẽ theo trí nhớ thôi...

Người Vợ Tuyệt Vời

Hai người bạn nói chuyện với nhau :

- Có lẽ mình phải xin ly dị.
- Sao vậy ?
- Vợ mình nửa năm nay không thèm nói với mình một câu nào.
- Cậu điên à ! Biết tìm đâu ra một người vợ tuyệt vời như thế.

Đàn bà giỏi thật

Một bà sau khi cho tiền ông hành khát ở cuối nhà thờ liền hỏi :

- "Sao ông ra nông nỗi này, vợ con ông đâu ?"
- "Thưa bà, vợ tôi chẳng may qua đời rồi ạ. Nếu vợ tôi còn thì tôi đâu đến nông nỗi này ạ"

Bà quay sang ông chồng :

- "Thấy chưa, đàn bà là đảm đang lắm. Không có đàn bà là chỉ có nước đi ăn mày.

Bà hỏi tiếp ông hành khát:

- "Nhưng khi còn sống bà ấy làm gì hả ông ?"
- "Thưa bà ấy đi ăn mày thay cho tôi ạ."
- Mấy hôm nay em bớt nói, thần kinh anh đã ổn định dần, đỡ co giật.

Chọn đàn ông nào ?

Chồng đang xem truyền hình thì vợ giục :

- Anh đi chợ đi !

- Đó không phải là công việc của đàn ông !
Chồng đáp.

- Thế hả ? Vậy thì lên giường ngay, tôi sẽ giao cho anh việc của đàn ông !

- Thôi được rồi ! Cái giỏ đi chợ đâu ?

Chờ tới "Tết Congo"..

Người đàn bà đứng trước gương ngắm nhìn và tỏ vẻ hài lòng vì chiếc áo lông thú mới mua, thì cậu con trai đi học về:

- Đẹp quá, có phải bố mua cho mẹ cái áo này không

- Bố nào mua, cứ chờ bố mày thì đến cả mày cũng chẳng có nữa là áo.

Sự kiện lớn

Giáo sư hỏi cả lớp :

- Ai có thể nêu hai sự kiện lớn trong cuộc đời của nhà thơ Anh John Milton ?

Một nam sinh viên nhanh nhẩu phát biểu :

- Sau khi kết hôn, nhà thơ viết tác phẩm "Thiên đường đã mất". Đến khi vợ ông mất, ông viết tác phẩm "Thiên đường trở lại".

Vàng hào quang

Bệnh nhân phàn nàn với bác sĩ rằng luôn luôn bị đau đầu.

- Ông có uống rượu không? - bác sĩ hỏi.

- Ông có hút thuốc không?

- Cả đời tôi chưa hút điếu nào.

- Còn về phụ nữ?

- Tôi hoàn toàn không nghĩ đến chuyện ấy.

- Vậy ông đúng là một vị thánh. Chắc hẳn vàng hào quang quanh đầu ông quá chặt đấy!

Tiến sĩ!

Gia đình nọ có người ông và người cháu là tiến sĩ, người cha lại không có bằng cấp gì nên thường bị hai ông cháu chê bai.

Một hôm trong bữa cơm người cha bị nói nhiều nên ức chế đập bàn chỉ thẳng non quát:

- Nói nhiều quá! Bố mày có bằng tiến sĩ như bố tao chưa?

Rồi quay sang ông cụ :

- Con ông có bằng tiến sĩ như con tôi chưa?

2 tiến sĩ ngồi im thin thít, tắt đài.

Rẻ mà hiệu quả

Ba bà sồn sồn gặp nhau. Một bà than thở:

- Tui cắt mắt, sửa mũi hết gần 4 ngàn, mà ông chồng vẫn bảo chưa đẹp.

- Sao bằng tui, độn ngực \$5,000, mông \$2,500 mà ổng chưa vừa ý!

- Tui tốn có \$10 mà ổng khen nức nở.

- Sao hay vậy?

- Mua cho ổng chai Cognac.

Nhạc sinh hoạt Thanh Thiếu Niên

1

Xin Chào

Nguyễn Quyết Thắng

$\text{♩} = 75$

Xin chào người bạn bên tôi, có nụ
 cười hiền hòa duyên dáng. Xin chào người bạn trước
 mặt, hỡi người bạn tóc mượt mà xanh. Xin
 chào người bạn sau lưng, khuôn mặt tươi rạng ngời sức
 sống. Xin chào người bạn quanh đây, xin bắt
 tay làm quen lần đầu.

Quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San 2017

Trang Quảng cáo	Màu hoặc trắng đen	Số tiền mỗi số báo	1 năm 8 số báo
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€ .150	€ .800
Trang trong bìa sau	Hình màu	€ .100	€ .600
A 4 Trang trong	Trắng đen	€ .80	€ .500
1/2 trang trong	Trắng đen	€ .50	€ .300
1/4 trang trong	Trắng đen	€ .25	€ .150
1/8 trang trong	Trắng đen	€ .15	€ .100

Vispaleis Koelewijn te Beverwijk

Voor onze nieuwe vestiging zijn wij opzoek naar enthousiaste collega's voor productie van sushi . Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met onze bedrijfsleider :
Peter Koelewijn. Mob: 0621948863
of info@vispaleiskoelewijn.nl.

Chi nhánh mới của chúng tôi,
đang tìm kiếm các đồng nghiệp
nhiệt tình phục vụ sản xuất sushi.
Những người quan tâm có thể liên lạc
với quản lý của chúng tôi:
Peter Koelewijn. Mob: 0621948863
hoặc info@vispaleiskoelewijn.nl.

productie van sushi.

